

Työeläkelaitoksille

ETA-SOPIMUKSEN LISÄPAKETTI EDUSKUNNALLE

Hallitus on 29.4.1994 antanut eduskunnalle esityksen ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen n:o 7/94 eräiden määräysten hyväksymisestä (HE 56/94).

Tämä ns. ETA-lisäpaketti sisältää myös sosiaaliturvaa koskevia määräyksiä (ETA:n sekakomitean päätöksen liite 6). Asetuksella 1248/92/ETY muutetaan asetuksen 1408/71/ETY eläkkeiden myöntämistä ja laskeamista koskevia säännöksiä. Muutokset perustuvat paitsi yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytäntöön myös ilmenneisiin lainsäädännöllisiin puutteisiin.

ETA:n soveltaminen -yleiskirjeessä A 70/93 on otettu huomioon tähän esitykseen sisältyvät uudet laskentäsäännöt.

Lisäpaketti on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.1994 edellyttäen, että kaikki ETA-sopimuksen vaatimat ilmoitukset on tehty sitä ennen.

Voimaantulolain 2 §:ssä ehdotetaan kuitenkin sosiaaliturvaa koskevien säännösten osalta, että niitä voitaisiin soveltaa takautuvasti jo ETA-sopimuksen voimaantulosta lukien. Edellytyksenä takautuvalle soveltamiselle on kuitenkin se, että nyt voimassa olevat säännökset eivät anna henkilölle parempaa oikeutta.

Yleiskirje on tarkoitettu liitettäväksi ETA:n soveltaminen kansioon.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Pentti Koivistoinen

LIITTEET

Hallituksen esitys 56/94
Neuvoston asetus (ETY) 1248/92

Hallituksen esitys Eduskunnalle ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94, jolla Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) liitesäännöstöön lisätään ETA-sopimuksen asiallista sisältöä koskevat 1 päivän elokuuta 1991 ja 31 päivän joulukuuta 1993 välisenä aikana hyväksytyt Euroopan yhteisöjen säädökset (EY-säädökset).

Uudet säännökset koskevat viiniin liittyvien kaupan teknisten esteiden poistamista, teknisiä määräyksiä, standardeja, testausta ja varmentamista, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelumääräyksiä, energiaa, työntekijöiden vapaata liikkuvuutta, sosiaaliturvaa, tutkintotodistusten vastavuoroista tunnustamista ja sijoittautumisoikeutta, rahoitus- ja telepalveluja, liikennettä,

kilpailua, valtion tukea ja julkisia hankintoja, henkistä omaisuutta, työterveyttä ja -turvallisuutta, työoikeutta sekä miesten ja naisten tasa-arvoista kohtelua, kuluttajansuojaa, ympäristöä, tilastoja ja yhtiöoikeutta.

ETA:n sekakomitean päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994, jos kaikki ETA-sopimuksessa edellytetyt ilmoitukset on asianmukaisesti tehty ETA:n sekakomitealle.

Esitykseen liittyy lakiehdotus ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 eräiden määräysten hyväksymisestä ja päätöksen soveltamisesta. Ehdotettu laki tulisi voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Tarkoituksena on, että laki tulee voimaan samana päivänä kuin siinä mainittu päätös.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu	
YLEISPERUSTELUT	3	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 3c (ETA-sopimuksen liitteen II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) muutokset, kolmas osa)
1. Nykytila ja ehdotetut muutokset	3	
2. ETA:n sekakomitean päätöksen pääkohdat	3	
3. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset	4	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 4 (ETA-sopimuksen liitteen IV (Energia) muutokset)
4. Asian valmistelu	6	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 5 (ETA-sopimuksen liitteen V (Työntekijöiden vapaa liikkuvuus) muutokset)
5. Riippuvuus muista esityksistä ja sopimuksista	6	
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 6 (ETA-sopimuksen liitteen VI (Sosiaaliturva) muutokset)
1. ETA:n sekakomitean päätöksen perustelut	7	
1 artikla	7	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 7 (ETA-sopimuksen liitteen VII (Tutkintotodistusten vastavuoroinen tunnustaminen) muutokset)
(päättöksen liitteet 1—20)	7	
2 artikla	84	
3—4 artikla	84	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 8 (ETA-sopimuksen liitteen VIII (Sijoittautumisoikeus) muutokset)
2. Lakiehdotuksen perustelut	84	
3. Tarkemmat säännökset ja määräykset	86	
4. Voimaantulo	87	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 9 (ETA-sopimuksen liitteen IX (Rahoituspalvelut) muutokset)
5. Säättämisyjärjestys	87	
6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	87	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 10 (ETA-sopimuksen liitteen X (Telepalvelut) muutokset)
LAKITEKSTI	88	ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 11 (ETA-sopimuksen liitteen XIII (Liikenne) muutokset sekä tietyt kuljetuksissa käytettävät lomakkeet)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 12 (ETA-sopimuksen liitteen XIV (Kilpailu) muutokset)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 13 (ETA-sopimuksen liitteen XV (Valtion tuki) muutokset)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 14 (ETA-sopimuksen liitteen XVI (Julkiset hankinnat) muutokset)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 15 (ETA-sopimuksen liitteen XVII (Henkinen omaisuus) muutokset)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 16 (ETA-sopimuksen liitteen XVIII (Työterveys ja -turvalisuus, työoikeus sekä miesten ja naisten tasa-arvoinen kohtelu) muutokset)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 17 (ETA-sopimuksen liitteen XIX (Kuluttajansuoja) muutokset)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 18 (ETA-sopimuksen liitteen XX (Ympäristö) muutokset)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 19 (ETA-sopimuksen liitteen XXI (Tilastot) muutokset)
		ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 20 (ETA-sopimuksen liitteen XXII (Yhtiöoikeus) muutokset)
Esitykseen liittyvät asiakirjat ja niteet		
ETA:n sekakomitean päätös N:o 7/94, tehty 21 päivänä maaliskuuta 1994		
ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liitetty lausumat		
Erilliset niteet		
ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 1 (ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 (viiniä koskevien kaupan teknisten esteiden poistamisesta) muutokset)		
ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 2a (ETA-sopimuksen liitteen I (Eläinlääkintä- ja kasvinsojeluasiat) muutokset, ensimmäinen osa)		
ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 2b (ETA-sopimuksen liitteen I (Eläinlääkintä- ja kasvinsojeluasiat) muutokset, toinen osa)		
ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 3a (ETA-sopimuksen liitteen II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) muutokset, ensimmäinen osa)		
ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 liite 3b (ETA-sopimuksen liitteen II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) muutokset, toinen osa)		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Euroopan talousalueesta tehty sopimus (ETA-sopimus) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994 (HE 95/1992 vp.). Sopimuksen osaksi on otettu ne ETA-sopimuksen asialliseen sisältöön kuuluvat EY-säädökset, jotka on hyväksytty ja julkaistu EY:n virallisessa lehdessä heinäkuun loppuun 1991 mennessä. EY:ssä on kuitenkin 1 päivän elokuuta 1991 ja 31 päivän joulukuuta 1993 välisenä aikana hyväksytty ja julkaistu yli 400 ETA-sopimuksen asialliseen sisältöön vaikuttavaa säädöstä. Nämä säädökset liitetään osaksi ETA-sopimusta sopimuksen 98 artiklan mukaisesti 21 päivänä maaliskuuta 1994 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 7/94 ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta, jäljempänä 'ETA:n sekakomitean päätös'. Uudet säädökset on päätöksen liitteillä 1—20 lisätty ETA-sopimuksen asianomaisiin liitteisiin. Tässä yhteydessä on myös muutettu ja täydennetty ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 47.

Tavoitteena on, että ETA:n sekakomitean päätös käsitellään Euroopan parlamentin istunnossa keväällä 1994. Vastaavasti ETA-sopimuksen kuuluvat Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltiot, jäljempänä EFTA-valtiot, saattavat päätöksen omien parlamenttinsa hyväksyttäväksi siten, että se voisi tulla voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994.

ETA:n sekakomitean päätöstä koskevat ETA-sopimuksen sopimuspuolten väliset neuvottelut aloitettiin asiallisesti jo ETA-sopimusta koskeneiden neuvottelujen yhteydessä ja niitä on jatkettu neuvottelujen päätyttyä keväällä 1992. Neuvottelut ovat eräiden yksityiskohtien osalta jatkuneet Brysselissä eri työryhmissä ja ETA:n sekakomiteassa maaliskuuhun 1994. ETA:n sekakomitean päätös oli alunperin tarkoitus tehdä jo tammikuussa 1994 välittömästi ETA-sopimuksen tultua voimaan, mutta sen hyväksyminen on eri syistä lykkääntynyt maaliskuun 21 päivään 1994. ETA:n sekakomitean päätös liittyy ETA-sopimuksen keskeiseen tavoitteeseen yhdenmukaisen ja dynaamisen Euroopan talousalueen toteuttamisesta, mutta muodostaa teknisesti poikkeuksen siitä EFTAn ja Euroopan yhteisöjen (EY) eli nykyisin Euroopan unionin (EU) tasolla sovittu periaatteesta, jonka mukaan uudet

ETA-normit hyväksytään säädöskohtaisesti tehtävällä ETA:n sekakomitean päätöksellä.

2. ETA:n sekakomitean päätöksen pääkohdat

Johdanto-osa

ETA:n sekakomitean päätöksen johdanto-osassa viitataan ETA-sopimukseen ja sen tarkistamista koskevaan pöytäkirjaan, ETA-sopimuksen pöytäkirjojen ja liitteiden muuttamista koskevaan sopimuksen 98 artiklaan sekä sopimuspuolten tavoitteeseen perustaa yhteisiin sääntöihin ja yksilöiden ja taloudellisten toimijoiden yhdenvertaiseen kohteluun neljän vapauden alalla ja kilpailun edellytysten suhteen perustuva dynaaminen ja yhdenmukainen Euroopan talousalue.

Lisäksi johdanto-osassa todetaan ETA-sopimuksen sisältävän heinäkuun loppuun 1991 mennessä hyväksytyt ja julkaistut sopimuksen asialliseen sisältöön kuuluvat EY-säädökset sekä todetaan tarve täydentää ETA-sopimusta yhdenmukaisuuden sekä yksilöiden ja taloudellisten toimijoiden oikeudellisen yhdenvertaisuuden varmistamiseksi EY:n 1 päivän elokuuta 1991 ja 31 päivän joulukuuta 1993 välisenä aikana hyväksymillä säädöksillä. Lopuksi viitataan ETA:n sekakomitean päätöksen liitteessä 6 tarkoitettujen sosiaaliturvaa koskevien uusien säädösten soveltamiseen jo ETA-sopimuksen voimaantulosta, 1 päivästä tammikuuta 1994, lukien ja todetaan liitesäännösten säädösten soveltaminen ETA-sopimuksen horisontaalisia mukautuksia koskevan pöytäkirjan 1 mukaisesti.

ETA:n sekakomitean päätöksen rakenne ja sisältö

ETA-sopimus muodostuu pääsopimuksesta, pöytäkirjoista ja liitteistä sekä niistä EY-säädöksistä, joihin viitataan sopimuksen liitteissä. Lisäksi ETA-sopimuksen mukaan sopimuspuolet ja ETA:n valvontaviranomaiset kiinnittävät huomiota tai ottavat aiheellisella tavalla huomioon liitteissä mainitut EY-säädökset, jotka eivät ole oikeudellisesti sitovia. ETA:n sekakomitean päätöksen liitteet 1—20 sisältävät ETA-

sopimuksen pöytäkirjan 47 ja ETA-sopimuksen liitteiden määräysten muutokset, joilla EY:n 1 päivän elokuuta 1991 ja 31 päivän joulukuuta 1993 välisenä aikana hyväksytyt säädökset on sisällytetty ETA-sopimukseen. Näistä suurin osa on sitovia säädöksiä, joihin viitataan ETA-sopimuksen liitteissä. Liitteiden täydennyksiin sisältyy kuitenkin myös sellaisia sitomattomia säädöksiä, joihin sopimuspuolten ja ETA:n valvontaviranomaisten on kiinnitettävä huomiota.

ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyy lisäksi 18 yhteistä tai yksipuolista lausumaa, joissa selvennetään eräiden päätökseen sisältyvien kysymysten tulkintaa. Nämä päätöksen soveltamiskysymyksiä koskevat lausumat sitovat päätöksen osapuolia.

3. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

3.1. Yleistä

Eri hallinnonalojen tehtävät lisääntyivät ETA-sopimuksen myötä tuntuvasti. ETA:n sekakomitean päätöksen liitteissä viitatuut säädökset liittyvät varsin kiinteästi varsinaisen ETA-sopimuksen säädöksiin, joten niistä johtuvaa kustannusten ja työmäärän lisäystä on vaikea erottaa ETA-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä arvioiduista taloudellisista vaikutuksista.

ETA:n sekakomitean päätöksen on arvioitu lisäävän eri hallinnonalojen menoja vuositasona noin 6—7 miljoonalla markalla. Rautatieliikenteen osalta liikenteen ohjaustoiminnon siirtyminen radanpidon rahoituksen piiriin lisää valtion talousarviossa radanpidon rahoitustarvetta runsaalla 200 miljoonalla markalla, mitä vastaavasti on tarkoitus kuitenkin ryhtyä perimään Valtionrautateiltä vastaavan suuruista ratamaksua. Toisaalta ETA:n sekakomitean päätöksen on arvioitu vähentävän valtion menoja noin 20 miljoonalla markalla, minkä lisäksi eräistä tarkastustoiminnoista voidaan ryhtyä perimään tarkastusmaksuja. Hallinnolliset järjestelyt voidaan pääosin toteuttaa olemassa olevaa henkilöstöä uudelleen kohdentamalla ja -kouluttamalla. ETA:n sekakomitean päätöksen voimaantulo saattaa lisäksi edellyttää elintarvikealan tuotantolaitoksille inves-

tointeja, joiden suuruutta on kuitenkin tässä vaiheessa mahdotonta täsmällisesti arvioida.

3.2. Taloudelliset vaikutukset hallinnonaloittain

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tehtävät lisääntyivät ETA-sopimuksen myötä merkittävästi. ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyvät EY-säädökset liittyvät myös maa- ja metsätalousministeriön hallinnonaloilla yleensä kiinteästi varsinaisen ETA-sopimuksen määräyksiin, joten niistä johtuva työmäärän tai kustannusten lisäystä koskeva arvio sisältyy osittain ETA-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä esitettyihin taloudellisiin vaikutuksiin (HE 95/1992 vp s. 18—19).

Eläinlääkintäalalla sekakomitean päätöksen, muun muassa maitohygieniasäädösten, aiheuttama työmäärän lisäys pyritään hoitamaan hallinnonalan nykyisiä voimavaroja uudelleen kohdentamalla eikä päätöksen edellyttämien tehtävien hoitamisen näin ollen arvioida lisäävän mainittavasti valtion tai alue- ja paikallishallinnon kustannuksia. Myynti- ja tarjoilu- paikka- sekä utaretulehdusnäytteistä luopumisen päätökseen sisältyvien maitoa ja maitovalmisteita koskevien säädösten johdosta vähentää maidontarkastuksen kokonaiskustannuksia nykyisestä 35 miljoonasta markasta arviolta 20 miljoonaan markkaan. ETA-sopimuksen ja nyt kysymyksessä olevan ETA:n sekakomitean päätöksen johdosta nykyistä suurempi osa tuotteiden valvonnasta toteutetaan tuotantolaitosten omavalvontana, mikä puolestaan kytkyy näiden laitosten sisäiseen laadunvalvontaan. ETA:n sekakomitean päätöksen täytäntöönpanon ei kuitenkaan esimerkiksi maidontuotannossa, jossa tuotantolaitosten taso Suomessa on jo nykyisin varsin korkea, arvioida aiheuttavan merkittäviä kustannuksia tuotantolaitoksille tai maidontuottajille.

ETA:n sekakomitean päätös sisältää eläinlääkintäalalla lisäksi eräitä muita säädöksiä, joissa on asetettu tuotantolaitoksille uusia rakenteellisia vaatimuksia. Nämä vaatimukset edellyttävät laitoksilta investointeja, joiden suuruutta on tässä vaiheessa mahdotonta täsmällisesti arvioida. ETA:n sekakomitean päätös edellyttää myös uusien kotieläimiä koskevien valvontaohjelmien laatimista. Tällainen on esimerkiksi pakollinen valvontaohjelma kaikille

siipikarjan siitosyksiköille. Vuositasolla tästä valvontaohjelmasta arvioidaan aiheutuvan elinkeinolle lisäkustannuksia noin 250 000 markkaa.

Luonnonmukaista tuotantoa koskevan valvontajärjestelmän (neuvoston asetus maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa (ETY) N:o 2092/91) täytäntöönpano Suomessa edellyttää alueellisten tarkastuslautakuntien perustamista maaseutuelinkeinopiirin yhteyteen (yhteensä 16 lautakuntaa). Alueellisessa tarkastuslautakunnassa olisi kussakin neljä jäsentä. Lautakuntien toiminnasta ja kouluttamisesta aiheutuisi valtiolle kustannuksia vajaat 200 000 markkaa vuodessa. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tehtävät lisääntyisivät lautakuntien valvonnan, valtakunnallisen rekisterin sekä valvonnan edellyttämien pistokokeiden järjestämisen johdosta yhteensä noin yhden henkilötyövuoden verran ja lisäkustannuksia valvonnan järjestämisestä sekä rekisterin perustamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuisi yhteensä noin 200 000 markkaa. Muutoin luonnonmukaisen tuotannon valvonta järjestettäisiin maa- ja metsätalousministeriön sekä kauppa- ja teollisuusministeriön nykyisten organisaatioiden ja henkilöstön rajoissa valtuuttamalla tehtäviin lisäksi maataloudellisten neuvontajärjestöjen toimihenkilöitä. Luonnonmukaisen tuotannon neuvonjien palkkaukseen ja koulutukseen nykyisin myönnettävää noin 2,2 miljoonan markan vuotuista valtionapua ei tarvitsisi lisätä. Mainitun asetuksen mukaisista standarditarkastuksista perittäisiin valtiolle tarkastusmaksuja, joista arvioidaan kertyvän vuosittain tuloja noin 1,6 miljoonaa markkaa.

Muilta osin ETA:n sekakomitean päätös ei aiheuta maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla huomattavia taloudellisia tai organisatorisia vaikutuksia.

Liikenneministeriö

ETA:n sekakomitean päätöksellä ei ole liikenne- ja viestintäalalla erityisiä valtionaloudellisia tai organisatorisia vaikutuksia.

Rautatieliikenteen osalta ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyvä yhteisön rautateiden kehittämisestä annettu neuvoston direktiivi (91/440/ETY) edellyttää muun muassa, että liikenteen ohjaustoiminto siirretään radanpidon

rahoituksen piiriin. Tämä lisää valtion talousarviossa radanpidon rahoitustarvetta runsaalla 200 miljoonalla markalla. Toisaalta Valtionrautateiltä on tarkoitus ryhtyä perimään vastaavan suuruista ratamaksua.

Maanteiden tavaraliikenteen uudet lupajärjestelmät muuttavat jossain määrin kuljetuslupien hallinnollista käsittelyä. Myös lupaviranomaisten tehtäväjako on tarkoitus eräiltä osin muuttaa. Kokonaisuudessaan lupien myöntämiseen liittyvä työmäärä hieman vähenee.

Yhteistyö ETA:n ja EU:n toimielinten kanssa lisääntyy, kun suomalaiset virkamiehet pääsevät osallistumaan muun muassa useiden EU:n liikennealan komiteoiden työskentelyyn. Tämä lisää huomattavasti liikenneministeriön matkakustannuksia.

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla yleinen lääkintälaitteita koskeva neuvoston direktiivi (93/42/ETY) lisää hallintomenoja. Uudistamisesta aiheutuvat kokonaiskustannukset koko siirtymäkauden ajalta ovat noin 6 miljoonaa markkaa. Pysyvät lisäkustannukset ovat vuositasolla noin 1—2 miljoonaa markkaa. Sopimus edellyttää, että tuoteturvallisuuteen käytettävää henkilöstömäärää lisätään nykyisestä 5 hengestä vuoteen 1998 jatkuvan siirtymäkauden aikana asteittain 8—10 henkeen. Uutta henkilöstöä tarvitaan erityisesti markkinavalvonnan tehtäviin. Tuoteturvallisuusvalvonnan resurssointia ja organisatorista asemaa sekä suhdetta alan teknologian arviointiin selvitetään vuoden 1994 aikana ja ratkaisut toteutetaan vuoden 1995 alusta.

Aktiivisten lääkinnällisten laitteiden ensivalvontaa varten Suomeen tulisi saada ilmoitettu laitos. Perustamiskustannuksia aiheutuu välttämättömien testauslaitteiden ja -välineiden hankinnasta sekä henkilöstön koulutuskustannuksista ja alan kansainvälisiin kokouksiin osallistumisesta. Tavoitteena on, että ilmoitettu laitos tulisi kattamaan toimintansa teknisistä tarkastuspalveluista saamallaan tuloilla.

Lääkevalmisteiden ja näihin rinnastettavien muiden aineiden osalta ei ETA:n sekakomitean päätöksillä ole taloudellisia-organisatorisia vaikutuksia.

Kemikaalilain muutoksista aiheutuva atkmenojen kasvu on arviolta noin 10 000 markkaa.

Ympäristöministeriö

ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyvät neuvoston asetukset yhteisön ekotuotemerkin myöntämisyjärjestelmästä (ETY) N:o 880/92 sekä teollisuusyritysten vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (ETY) N:o 1836/93 aiheuttavat ympäristöministeriön hallinnonalalla taloudellisia vaikutuksia. Molemmat järjestelmät ovat yrityksille vapaaehtoisia. Yritysten uskotaan kuitenkin liittyvän järjestelmiin, sillä ympäristönsuojelusta on tullut yhä merkittävämpi kilpailukeino.

Järjestelmistä aiheutuvat kustannukset on tarkoitus kattaa hakijoilta perittävillä maksuilla. Kuitenkin järjestelmien aloittamisen yhteydessä aiheutuu myös valtiolle kustannuksia. Ekotuotemerkin myöntämisyjärjestelmän osalta valtiolle arvioidaan aiheutuvan henkilö-, matka- ja tiedotuskuluja vuonna 1995 noin 400 000 markkaa. Tuen tarve jatkuu tämänkin jälkeen, mutta sen täsmällistä määrää ei pystytä vielä arvioimaan. Ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmästä valtiolle aiheutuu tiedotus-, neuvonta- ja kehittämiskustannuksia noin 600 000 markkaa.

Työministeriö

ETA:n sekakomitean päätös ei aiheuta merkittäviä uusia taloudellisia tai organisatorisia vaikutuksia työministeriön hallinnonalalla, koska päätöksestä aiheutunut työmäärän lisäys on hoidettu pääosin sisäisin siirroin ja uudelleenkohdennuksin eikä ETA:n sekakomitean päätös aiheuta uusia organisatorisia vaikutuksia.

Sopimuksen liitteeseen V sisällytettyjen säästösten edellyttämien tehtävien hoitamiseen työministeriö on nimennyt työvoimatoimistojen virkailijoista 15 toimimaan niin kutsuttuina euroneuvojina. Työministeriö vastaa heidän kansallisesta valmennuksestaan samoin kuin

Eures-tietojärjestelmän vaatimista teknisistä järjestelyistä. Varsinaisesta euroneuvojien pätevyttämiskoulutuksesta vastaa Euroopan komissio, kuitenkin siten, että EFTA-valtiot kustantavat itse omien euroneuvojiensa koulutuksesta aiheutuvat kulut. Suomalaisista euroneuvojista on tähän mennessä koulutettu kolme virkailijaa ja tavoitteena on, että vuosittain lähetetään komission järjestämään koulutukseen 2—3 virkailijaa. Kustannukset ovat vuositasona noin 150 000 markkaa.

Vuonna 1994 järjestetään kaikissa ETA-valtioissa samanaikainen markkinointikampanja, josta aiheutuvat kustannukset Suomen osalta ovat noin 50 000 markkaa. Eures-työnvälitysjärjestelmään liittyvät tekniset järjestelyt aiheuttavat vuoden 1994 aikana noin 150 000 markan kustannukset.

Järjestelmän vakiinnuttua osaksi työvoimatoimistojen palvelua lisäkustannuksia aiheuttavat lähinnä linjayhteydet, joista aiheutuvia kustannuksia on vaikea arvioida etukäteen. Kokonaiskustannukset vuositasona tuskin ylittävät 200 000 markkaa.

4. Asian valmistelu

ETA:n sekakomitean päätöksen hyväksymistä koskeva hallituksen esitys on valmisteltu ulkoasiain- ja oikeusministeriön toimesta yhteistyössä valtioneuvostoon kuuluvien muiden ministeriöiden kanssa.

5. Riippuvuus muista esityksistä ja sopimuksista

ETA:n sekakomitean päätös aiheuttaa eräissä tapauksissa tarpeen antaa eduskunnalle päätöksellä hyväksytyjen uusien ETA-sopimuksen liitesäännöstöön sisältyvien säästösten harmonisointi- ja täytäntöönpanosäännöksiä koskevat erilliset hallituksen esitykset.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. ETA:n sekakomitean päätöksen perustelut

1 artikla. Artiklassa viitataan ETA:n sekakomitean päätöksen liitteisiin 1—20, joissa määrätään ETA-sopimuksen viiniä koskevien kaupan teknisten esteiden poistamista koskevan pöytäkirjan 47, eläinlääkintä- ja kasvinuojeluasioita koskevan liitteen I, teknisiä määräyksiä, standardeja, testausta ja varmentamista koskevan liitteen II, energiaa koskevan liitteen IV, työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan liitteen V, sosiaaliturvaa koskevan liitteen VI, tutkintotodistusten vastavuoroista tunnistamista koskevan liitteen VII, sijoittautumisoi-keutta koskevan liitteen VIII, rahoituspalveluja koskevan liitteen IX, telepalveluja koskevan liitteen XI, liikennettä koskevan liitteen XIII, kilpailua koskevan liitteen XIV, valtion tukea koskevan liitteen XV, julkisia hankintoja koskevan liitteen XVI, henkistä omaisuutta koskevan liitteen XVII, työterveyttä ja -turvallisuu-
ta, työoikeutta sekä miesten ja naisten tasa-arvoista kohtelua koskevan liitteen XVIII, kuluttajansuojaa koskevan liitteen XIX, ympäristöä koskevan liitteen XX, tilastoja koskevan liitteen XXI ja yhtiöoikeutta koskevan liitteen XXII muuttamisesta.

ETA:n sekakomitean päätöksen liite 1

ETA-sopimuksen pöytäkirja 47

Viiniä koskevien kaupan teknisten esteiden poistamisesta

Pöytäkirjan 47 muutokset koskevat viinialan valvontaviranomaisten keskinäistä avunantoa koskevien määräysten liittämistä pöytäkirjaan uudella lisäyksellä 2, jolloin pöytäkirjan 47 nykyinen lisäys muuttuu lisäykseksi 1.

Lisäksi pöytäkirjaan 47 hyväksytään ETA:n sekakomitean päätöksellä 39 uutta EY-säädös-tä, joista neljä on sitomattomia säädöksiä.

Kaikki uudet sitovat säädökset ovat joko aikaisempien säädösten muutoksia, siirtymätoi-menpiteitä, täydentäviä luetteloita tai rajoitet-tuja alueellisia järjestelyjä. Pöytäkirjaan 47 liittyvänä uutena säädöksenä hyväksytään vii-nialalla sovellettavista neutraalia alkoholia kos-kevista yhteisön määritysmenetelmistä 8 päivä-

nä toukokuuta 1992 annettu komission asetus (ETY) N:o 1238/92. Valvonnan kannalta mer-kittäviä ovat viinituotteiden kuljetusten muka-na seuraavista asiakirjoista 26 päivänä heinä-kuuta 1993 annettu komission asetus (ETY) N:o 2238/93 sekä luettelo, joka on julkaistu viinituotteiden mukana seuraavista asiakirjois-ta sekä asiaan liittyvien rekistereiden pidosta 10 päivänä huhtikuuta 1989 annettu komission asetuksen (ETY) N:o 986/89 22 artiklan mukai-sesti. Näillä säädöksillä pyritään helpottamaan toimivaltaisten viranomaisten työtä ja estä-mään vilpillisiä menettelyjä tehostamalla erityi-sesti astiaviinin ja valmistusaineiden valvontaa. Kuluttajien ja ympäristön suojeluun liittyy vii-nipulloissa käytettyjen lyijykapseleiden kieltä-minen 1 päivästä tammikuuta 1993. Tästä säädetään erityisviinien kuvausta ja esittelyä koskevista tietyistä säännöistä 11 päivänä jou-lukuuta 1991 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3895/91 sekä erityisviinien kuvausta ja esittelyä koskevista tietyistä yksityiskohtai-sista soveltamissäännöistä 18 päivänä joulu-kuuta 1991 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3901/91.

Pöytäkirjan lisäys 2 sisältää ETA-alueen tarpeisiin sovellettuna viinisektorin yhteisistä valvontasäännöistä 19 päivänä kesäkuuta 1989 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 2048/89 vastaavat määräykset. Lisäys sisältää määräykset valvonnan suorittamisesta, valvon-taviranomaisista ja viranomaisten keskinäisestä yhteistyöstä sekä tuotteiden väärennyksiin, vil-pilliseen menettelyyn tai tuotteita koskevien sääntöjen rikkomuksiin liittyvästä notifiointis-ta samoin kuin rikkomusten selvittelyyn liitty-vistä menettelyistä.

Lisäyksen 2 määräykset velvoittavat sopi-muspuolet huolehtimaan siitä, että valvonnasta vastaavalla toimivaltaisella viranomaisella on tehtävää varten määrältään ja ammattitaidol-taan riittävä henkilöstö, jolla on tarvittavat valtuudet valvonnan toteuttamiseksi. Näitä val-tuuksia koskevat säännökset sisällytetään ke-väällä 1994 eduskunnalle annettavaan alko-holilainsäädännön uudistamista koskevaan halli-tuksen esitykseen. Sopimuksessa edellytetyksi vastuuviranomaiseksi on tarkoitus ilmoittaa sosiaali- ja terveysministeriö ja toimivaltaiseksi viranomaiseksi sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudessa toimiva sosiaali- ja terveydenhuol-lon tuotevalvontakeskus. Esitys laiksi tuoteval-

ETA:n sekakomitean päätöksen liite 6**ETA-sopimuksen liite VI****Sosiaaliturva***Yleistä*

ETA-sopimuksen 29 artiklassa viitataan liitteeseen VI, joka sisältää luettelon ETA-sopimukseen sisältyvistä EY:n sosiaaliturvasäädöksistä. Näistä merkittävimmät ovat sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella annettu asetus (ETY) N:o 1408/71 ja sen täytäntöönpanoa koskeva asetus (ETY) N:o 574/72. ETA:n sekakomitean päätöksellä on liitteeseen VI lisätty neljä EY:n asetusta ja neljä sitomatonta EY-säädöstä, jotka sopimuspuolten on asianmukaisella tavalla otettava huomioon. Sitomattomia säädöksiä, jotka koskevat mainittujen asetusten täytäntöönpanoa, ei saateta Suomessa voimaan.

Liitteeseen VI otettuja neuvoston asetuksia (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72, sellaisina kuin ne ovat ajantasalle saatettuna (ETY) N:o 2001/83 ja viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2195/91 on muutettu ETA:n sekakomitean päätöksellä liitteeseen VI lisätyillä asetuksilla (ETY) N:o 1247—1249/92. Lisäksi neuvoston asetusta (ETY) N:o 1247/92 on muutettu asetuksella (ETY) N:o 1945/93.

Asetuksella (ETY) N:o 1247/92 toteutetut muutokset perustuvat EY:n tuomioistuimen oikeuskäytännön kehittämiseen, jonka mukaan eri jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä sosiaaliturvan ja sosiaalihuollon rajamaastoon sisältyvien etuuksien on katsottu kuuluvan sosiaaliturvan yhteensovittamissäännösten piiriin.

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 4 artiklan 4 kohdan mukaan sosiaalihuoltojärjestelmät eivät kuulu asetuksen soveltamisalaan. Yhteisön tuomioistuin on todennut, että kansallisen lainsäädännön mukaan sosiaaliseen huoltoon kuuluva etuus voi omata myös sosiaaliturvaetuuksille ominaisia piirteitä. Esimerkiksi henkilön oikeus etuuteen ja etuuden saamisen edellytykset sekä etuuden määrä on laissa määritelty eikä etuuden myöntäminen ole harkinnanvaraista. Tällainen etuus liittyy myös 4 artiklan a-h kohdassa lueteltuihin sosiaaliturvan alaan kuuluviin etuuksiin. (ks. tapaukset 381/85, 93/84 Giletti, 249/83 Hoeckx ja 365/89 Newton). Toisaalta näitä etuuksia koskeva lainsäädä-

däntö usein muistuttaa sellaista lainsäädäntöä, joka sääntelee sosiaalihuoltoon kuuluvia etuuksia. Näille on ominaista muun muassa, että etuuden myöntäminen perustuu tarveharkintaan ja että etuuden saaminen ei edellytä työskentely- tai maksukausien täyttymistä.

Lähtökohtana on, että asetuksen (ETY) N:o 1247/92 tarkoittamat etuudet ovat yhteensovittussäännösten alaista sosiaaliturvaa. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvalla henkilöllä etuudet myönnettäisiin henkilön asuinmaan kansallisen lainsäädännön mukaan. Jos etuutta kansallisen lainsäädännön mukaan ei makseta ulkomaille asuvalle henkilölle, jolloin etuus ei kuulu niin sanotun eksportoinnin piiriin, tästä on mainittava uudessa liitteessä II a. Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteeseen II on otettu myös uusi III jakso. Suomen osalta liitteisiin otetut määräykset selostetaan jäljempänä asianomaisen artiklan kohdalla.

Asetuksella (ETY) N:o 1248/92 on uusittu eläkkeiden myöntämistä ja laskemista koskevat säännökset. Muutokset perustuvat paitsi yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytäntöön myös ilmenneisiin lainsäädännöllisiin puutteisiin. Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 III osaston eläkkeiden laskentaa ja myöntämistä koskevat luvut 2 ja 3 on kokonaisuudessaan korvattu tämän asetuksen säännöksillä. Merkittävimmät muutokset sisältyvät III osaston 3 lukuun, johon on sisällytetty uudet tarkemmat säännökset eläkkeiden yhteensovittamisesta. Samalla tuomioistuimen oikeuskäytäntöön perustuen on poistettu säännös eläkkeiden yhteismäärän rajaamisesta korkeimpaan teoreettiseen määrään. Myös asetuksen mukaista niin sanotun pro-rata-eläkkeen laskentaa on pyritty yksinkertaistamaan siinä mielessä, että aikaisemman kolmen laskentakerran sijasta eläke voidaan laskea kahdella tavalla. Pro-rata-eläkkeen laskeminen ei ole tarpeen sellaisissa tilanteissa, joissa eläke kansallisen lainsäädännön mukaan laskettuna olisi aina sama tai suurempi kuin asetuksen mukaan laskettu pro-rata-eläke.

Asetus (ETY) N:o 1249/92 sisältää säännökset, jotka olivat tarpeen Saksan yhdistymisen vuoksi. Tämän lisäksi asetus sisältää tarkennukset perhe-etuuksien yhteensovittamista koskeviin säännöksiin. Asetus (ETY) N:o 1945/93 sisältää pääasiassa jäsenvaltioiden asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteisiin tekemät muutokset sekä säännökset perhe-etuuksien maksamisesta eräissä tapauksissa. Asetuksen (ETY) N:o 1247/92 muutosta ei sovelleta ETA-sopimuk-

nessa. Tämän lisäksi liitteeseen VI on ETA:n sekakomitean päätöksellä hyväksytty asetuksen (ETY) N:o 574/72 liitteisiin Suomen osalta tehdyt asetusten hallinnolliseen täytäntöönpanoon liittyvät tarkistukset.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 1247/92, annettu 30 päivänä huhtikuuta 1992 sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 muuttamisesta

1 artikla. Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 1 artiklan f alakohtaan on lisätty uusi ii alakohhta, jonka mukaan perheenjäsenellä tarkoitetaan työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan (jäljempänä yrittäjä) puolisoa ja alaikäisiä lapsia sekä tällaisen henkilön huollettavina olevia täysi-ikäisiä lapsia, jos on kysymys sellaisista vammaisille annettavista etuuksista, jotka jäsenvaltio myöntää kaikille vaaditut edellytykset täyttävälle kansalaisille.

Alakohdassa j määritellään käsite "lainsäädäntö". Alakohdan j ensimmäiseen alakohtaan on otettu maininta asetuksen 4 artiklan 2 a kohdan tarkoittamasta lainsäädännöstä, joka koskee maksuihin perustumattomia erityisiä etuuksia.

Artiklaan 4 on lisätty uusi 2 a ja 2 b alakohta. Uuden 2 a kohdan mukaan asetusta sovelletaan myös sellaisiin maksuihin perustumattomiin erityisiin etuuksiin, jotka myönnetään muun kuin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua sosiaaliturvan alaa koskevan lainsäädännön perusteella tai jotka on suljettu artiklan 4 kohdan mukaan asetuksen asiallisen soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaisella asetuksen soveltamisalaan tulevalla etuudella tarkoitetaan sellaista 4 artiklan 1 kohdan a-h alakohdassa mainitun sosiaaliturvan alaan liittyvää lisäturvaa tai sitä korvaavaa taikka täydentävää sosiaaliturvaa samoin kuin etuutta, joka on tarkoitettu erityisesti vammaisia varten. Artikla koskee kuten artiklasta 10 a ilmenee vain rahaetuuksia.

Kohdan 2 b mukaan asetusta ei sovelleta kuitenkaan sellaisiin jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisiin maksuihin perustumattomiin erityisiin etuuksiin, joita koskevaa lainsäädäntöä sovelletaan vain osassa valtion aluetta. Suomessa ei ole tällaisia 2 b kohdan tarkoitta-

mia etuuksia. Nämä etuudet on lueteltu liitteen II jaksossa III.

Artiklan 1 kohdan 3 mukaan asetuksen (ETY) N:o 1408/71 5 artikla korvataan uudella 5 artiklalla. Sen mukaan jäsenvaltion on artiklan tarkoittamaa julistusta asetuksen soveltamisalasta laatiessaan täsmennettävä myös 4 artiklan uuden 2 a alakohdan tarkoittaman lainsäädännön mukaiset maksuihin perustumattomat erityisetuudet.

Artiklan 4 kohdassa asetukseen (ETY) N:o 1408/71 on lisätty uusi 10 a artikla, joka koskee maksuihin perustumattomia erityisiä etuuksia. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvalla henkilölle myönnetään maksuihin perustumattomia rahoitettavia erityisetuuksia ainoastaan sen jäsenvaltion alueella ja sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka alueella henkilö asuu. Nämä etuudet on lueteltava asetukseen otetussa uudessa liitteessä II a.

Suomen osalta asetuksen liitteeseen II a otettujen määräysten mukaan Suomessa tällaisia maksuihin perustumattomia etuuksia ovat lapsen hoitotuki, vammaistuki, eläkkeensaajien asumistuki sekä työttömyysturvan peruspäiväraha. Työttömyysturvalain (602/84) mukaisen peruspäivärahan maksamista työnhakuajalta muussa ETA-valtiossa rajoitetaan. Peruspäivärahaa ei maksettaisi sellaiselle muussa ETA-valtiossa oleskelevälle henkilölle, joka ei voisi saada ansiosidonnaista päivärahaa sen vuoksi, että sen edellytyksenä oleva työssäoloehto ei täyty tai että päivärahaa on suoritettu jo enimmäisajalta. Valtion vuoden 1994 talousarvioesitykseen liittyen työttömyysturvalakia on muutettu (1541/93) siten, että myös peruspäivärahan saaminen edellyttää kuuden kuukauden työssäoloehdon täyttymistä. Lisäksi päivärahan enimmäiskesto on rajoitettu 500 päivään neljän peräkkäisen kalenterivuoden aikana. Näin ollen liitteen II a määräys peruspäivärahan osalta menettää merkityksensä.

Uuden 10 a artiklan 2 kohdan mukaan työskentely-, yrittäjä- tai asumiskaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, tulee ottaa huomioon ikään kuin ne olisivat täyttyneet etuuden myöntävän asuinvaltion lainsäädännön mukaan eli henkilön asuinalueella, jos etuuden saaminen edellyttää kausien täyttymistä. Vammaistukilain (124/88) mukaisen vammaistuen saaminen edellyttää ETA-valtion kansalaiselta kolmen vuoden Suomessa asumista ennen etuuden myön-

tämistä. Tätä aikaa laskettaessa toisessa valtiossa täyttynyt vakuutusaika on otettava huomioon.

Artiklan 10 a kohdassa 3 rinnastetaan toisesta jäsenvaltiosta asetuksen piiriin kuuluvalle henkilölle maksettava asetuksen (ETY) N:o 1408/71 4 artiklan a-h kohdan mukainen etuus henkilön asuinvaltion lainsäädännön mukaiseen sellaiseen etuuteen, johon maksetaan lisänä maksuihin perustumatonta erityistä etuutta. Eläkkeensaajien asumistukilain (591/78) mukainen asumistuki on tällainen lisänä maksettava etuus, joka tulee myönnettäväksi myös vain muusta ETA-valtiosta eläkettä saavalle eläkkeensaajalle. Artiklan 4 kohdassa säädetään siitä, että vammaisuuden tai työkyvyttömyyden toteaminen jäsenvaltion alueella otetaan toisessa jäsenvaltiossa huomioon ikään kuin se olisi sen lainsäädännön mukaan todettu.

2 artikla. Artiklan 1 kohdassa kielletään sellaisen etuuden peruuttaminen, joka on myönnetty ennen tämän asetuksen voimaantuloa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 III osaston säännösten soveltamisen perusteella ja jota maksetaan asetuksen 10 artiklan mukaisesti jäsenvaltion alueen ulkopuolelle.

Artiklaa ei sovelleta ETA-sopimuksen mukaan.

3 artikla. Artiklassa säädetään asetuksen voimaantulosta.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 1248/92, annettu 30 päivänä huhtikuuta 1992, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseninsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta

Artiklakohtaiset perustelut

1 artikla. Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 johdanto-osan uuden 7 kappaleen mukaan perustamissopimuksen 51 artiklan soveltamiseksi hyväksytyjen yhteensovittussäännösten on taattava yhteisön alueella liikkuville työntekijöille heidän ansaitsemansa oikeudet ja edut. Samassa yhteydessä asetuksen johdanto-osan 8 kappale on tarpeettomana poistettu.

2 artikla. Artiklan 1 kohdassa on korvattu asetuksen (ETY) N:o 1408/71 12 artiklan 2 kohta uudella 2 kohdalla. Artikla 12 koskee

päällekkäisten etuuksien yhteensovittamista. Uuden 2 kohdan mukaan toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan myönnettävät etuudet saadaan yhteensovittaa edellyttäen, että tästä on säännökset kansallisessa lainsäädännössä. Artiklasta on poistettu eläkkeiden yhteensovittamista koskevat säännökset. Tarkemmat eläkkeiden yhteensovittamista koskevat säännökset on otettu uuden III osaston 3 luvun artiklaan 46 a, 46 b ja 46 c.

Artiklan 2 kohdan mukaan asetuksen III osaston 2 luku korvataan uudella 2 luvulla. Luvun 1 jakso sisältää säännökset työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisestä tilanteissa, joissa työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä sovelletaan sellaisten jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, joiden mukaan eläkkeen määrä ei riipu vakuutuskausien pituudesta. Luvun 2 jaksossa on säännökset siitä, kun työntekijä on ollut yksinomaan sellaisen lainsäädännön alaisena, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuden määrä riippuu vakuutus- tai asumiskausien kestosta tai sellaisen lainsäädännön ja 1 jaksossa tarkoitetun lainsäädännön alaisena. Lisäksi luku sisältää säännökset työkyvyttömyyden pahenemisen varalta ja etuuksien maksamisen jatkamisesta niiden keskeyttämisen tai peruuttamisen jälkeen sekä työkyvyttömyysetuuksien muuttamisesta vanhuusetuuksiksi.

1 jakso

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 37 — 39 artikla. Artiklaan 37 ei ole tehty asiallisia muutoksia. Artiklan tarkoittama liite IV on jaettu kahteen osaan ja sen A osassa tulee luetella artiklassa tarkoitetut vakuutuskausiin perustumattomat etuudet (A-tyyppi). Suomen osalta liitteen A osaan on otettu määräys kansaneläkelain mukaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä, joka myönnetään Suomessa asuessaan työkyvyttömäksi tullee alle 21-vuotiaalle henkilölle.

Artikla 38 sisältää säännökset muiden jäsenvaltioiden vakuutus- tai asumiskausien huomioon ottamisesta silloin, kun eläkeoikeuden saavuttaminen, säilyttäminen tai takaisinsaaminen edellyttää tietyn pituista vakuutus- tai asumiskautta. Artiklaa on täsmennetty siltä osin, miten vakuutus- tai asumiskaudet otetaan huomioon tapauksissa, joissa henkilö on kuullut sekä yleisen että erityisen eläkejärjestelmän piiriin. Jäsenvaltion on tarvittaessa otet-

tava huomioon myös toisen valtion lainsäädännön mukaan erityisjärjestelmässä täyttyneet vakuutus- tai asumiskaudet. Asetuksen uudessa liitteessä IV B jäsenvaltion tulee ilmoittaa tällaiset erityisjärjestelmät. Suomessa tällaisia erityisjärjestelmiä ei ole. ETA-sopimuksen nykyinen liite IV on siirtynyt liitteeksi IV A.

Artikla 39 sisältää vakuutusajoista riippumattomien työkyvyttömyysetuuksien myöntämistä koskevat säännökset. Artiklaan on lisätty säännökset 3 luvun erilaisten etuuskien yhteensovitusäännöksiin soveltamisesta myös tässä luvussa tarkoitettujen vakuutuskausista riippumattomien eläkkeiden määrää laskettaessa.

2 jakso

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 40 artikla. Artikla sisältää yleiset säännökset, joita sovelletaan työntekijään tai yrittäjään, joka on kuulunut kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön piiriin ja ainakin yhdessä näistä työkyvyttömyysetuuden määrä riippuu vakuutus- tai asumiskausien pituudesta (B-tyyppi). Tällöin työkyvyttömyyseläke määräytyy asetuksen 3 luvun säännösten mukaisesti samalla tavoin kuin vanhuuseläke. Artiklan 37 säännöksiä voidaan kuitenkin soveltaa sellaiseen työntekijään tai yrittäjään, joka on kuulunut sekä A- että B-tyypin eläkejärjestelmän piiriin. Edellytyksenä on, että työntekijä on työkyvyttömyyden alkaessa ollut A-tyyppiin kuuluvan eläkejärjestelmän piirissä eikä täytä B-tyyppiin kuuluvan eläkejärjestelmän mukaisen eläkkeen saamisen edellytyksiä. Lisäedellytyksenä on, että henkilö ei hae vanhuusetuutta samanaikaisesti muusta valtiosta. Tämä muutos liittyy samanlaisten etuuskien määrittelyyn, joka sisältyy 3 luvun 46 a artiklaan. Artiklassa on myös työkyvyttömyyseläkkeen käsitettä laajennettu siten, että se kattaa myös muut etuudet, joita tarkoitetaan III osaston 2 ja 3 luvuissa ja joiden myöntämisessä työkyvyn alentumisella on merkitystä. Muutoksen taustalla on se, että esimerkiksi varhennettu vanhuuseläke voi olla tällainen työkyvyn alentumisen perusteella myönnettävä eläke.

Suomen työeläkejärjestelmän mukaiset työkyvyttömyyseläkkeet ovat aina B-tyyppiin kuuluvia vakuutuskausiin perustuvia eläkkeitä. Vastaavasti kansaneläkelain mukaisiin työkyvyttömyyseläkkeisiin sovelletaan yleensä aina 3 luvun säännöksiä.

3 jakso

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 41 artikla. Artikla sisältää säännökset eläkkeen määräytymisestä työkyvyttömyyden pahentuessa. Artiklan säännöksiä ei ole tässä yhteydessä muutettu.

4 jakso

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 42 artikla. Artikla sisältää säännökset eläkkeen maksamisesta siitä vastuussa olevista laitoksista tilanteissa, joissa oikeus eläkkeeseen alkaa uudestaan keskeyttämisen tai peruuttamisen jälkeen. Artiklaan ei ole tehty asiallisia muutoksia.

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 43 artikla. Artikla sisältää säännökset työkyvyttömyyseläkkeen muuttamisesta vanhuuseläkkeeksi. Artiklaa on täsmennetty siten, että työkyvyttömyyseläkettä saavan henkilön täyttäessä toisen valtion lainsäädännössä säädetyt vanhuuseläkkeen ne valtiot, joiden lainsäädännön mukaan vanhuuseläkkeikää ei vielä ole saavutettu, suorittavat edelleen työkyvyttömyyseläkettä siihen saakka, kunnes vanhuuseläkkeen saamisen edellytykset täyttyvät.

Jos A-tyyppiin kuuluva työkyvyttömyyseläke muutetaan vanhuuseläkkeeksi, mutta henkilö ei ole täyttänyt vanhuuseläkkeikää sellaisen valtion lainsäädännön mukaan, joka ei ole 39 artiklan perusteella maksanut eläkettä, tämä viimeksi mainittu valtio myöntää henkilölle myös vakuutusajan perusteella lasketun työkyvyttömyyseläkkeen muuntamispäivästä alkaen.

Suomi on ilmoittanut liitteeseen IV A vakuutusajan pituudesta riippumattomaksi A-tyyppiin kuuluvaksi työkyvyttömyyseläkkeeksi alle 21-vuotiaana Suomessa asuessaan työkyvyttömyyksi tulleelle henkilölle maksettavan eläkkeen. Tätä koskevat säännökset sisältyvät kansaneläkelain muuttamisesta annettuun lakiin (547/93), joka tuli voimaan samanaikaisesti ETA-sopimuksen kanssa. Käytännössä tällaista A-tyypin eläkettä ei tulla myöntämään työntekijälle taikka yrittäjälle, koska tällainen eläke ei yleensä tule maksettavaksi, jos henkilö on kuulunut myös vakuutusajasta riippuvan B-tyypin eläkejärjestelmän piiriin. Suomen työeläkejärjestelmän mukaiset eläkkeet ovat tällaisia B-tyyppiin kuuluvia vakuutuksia eikä artiklan 43 muutoksella ole vaikutusta niihin.

3 kohta. Artiklan 3 kohdan mukaan asetuk-

sen (ETY) N:o 1408/71 III osaston 3 luku on korvattu kokonaisuudessaan uudella 3 luvulla. Lukuun on lisätty uudet artikkelit 46 a—c, jotka koskevat eläkkeiden yhteensovittamista päällekkäisyystilanteissa.

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 44 ja 45 artikla. Artikla 44 sisältää yleiset säännökset eläkkeen myöntämisestä, kun työntekijään tai yrittäjään on sovellettu kahden tai useamman valtion lainsäädäntöä. Artiklaan ei ole tehty asiallisia muutoksia. Artiklassa 45 säädetään muussa jäsenvaltiossa täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien huomioon ottamisesta tilanteissa, joissa eläkeoikeuden syntyminen, säilyttäminen tai takaisinsaaminen edellyttää tietyn pituista vakuutus- tai asumiskautta. Artiklan 1 kohta sisältää yleiset kausien yhteenlaskemista koskevat periaatteet ja kohdat 2 — 4 säännökset erityisjärjestelmissä täytettyjen kausien huomioon ottamisesta. Kohtaan 3 liittyy asetuksen liite IV B, johon ei ole otettu Suomea koskevaa mainintaa. Artiklan 5 ja 6 kohdan säännöksiänsä sisältöä ei ole muutettu.

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 46 artikla. Artikla sisältää eläkkeen määrän laskemista koskevat säännökset. Jos eläkkeen saamisen edellytykset eläkettä myöntävässä jäsenvaltiossa sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyvät, eläkkeen määrä lasketaan kahdella tavalla. Eläkelaitos laskee eläkkeen määrän yhtäältä pelkästään sen soveltaman lainsäädännön mukaan ja toisaalta soveltaen tämän artiklan 2 kohdan säännöksiä. Näin lasketuista eläkkeistä suurempi maksetaan eläkkeen saajalle. Aikaisempaan säännökseen verrattuna eläkkeen laskentaa on yksinkertaistettu. Eläkettä ei enää tarvitse laskea vielä kolmatta kertaa siten, että eläke laskettaisiin kansallisen lainsäädännön mukaan niin, ettei kansalliseen lainsäädäntöön sisältyviä ulkomaisten eläkkeiden yhteensovittamista koskevia säännöksiä sovelleta.

Uuden 46 artiklan b-alakohdan mukaan artiklan mukaisesta niin sanotusta pro-ratalaskennasta voidaan luopua, jos eläkkeen myöntävän valtion lainsäädännössä ei ole ulkomaisia etuuksia koskevia yhteensovittussäännöksiä. Edellytyksenä on, että kansallisen lainsäädännön mukaan laskettu eläke on aina joko yhtä suuri tai suurempi kuin asetuksen säännösten mukaan laskettu pro-rata-eläke. Tästä on otettava maininta asetuksen liitteeseen IV C. Suomen osalta ei ole tällaista liittämääräystä. Kansaneläkelain ja yleisen perhe-eläkelain mu-

kaisen eläkkeen määrä saattaa eräissä tilanteissa olla pienempi kuin asetuksen mukaan laskettava pro-rata-eläke. Myös työeläkejärjestelmässä eläke lasketaan sekä kansallisen lainsäädännön mukaan että asetuksen mukaan pro-rata-eläkkeenä, joista suurempi maksetaan eläkkeen saajalle.

Artiklan 3 kohdan säännökset eläkkeiden yhteismäärän rajaamisesta korkeimpaan teoreettiseen määrään on poistettu. Muutos perustuu EY:n tuomioistuimen vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön (ks. tapaus 24/75 Petroni). Säännös saattoi johtaa siihen, että kahdesta tai useammasta valtiosta myönnettävien eläkkeiden ollessa päällekkäisiä eläkkeen määrää rajoitettiin pienentämällä yksinomaan kansallisen lainsäädännön mukaan ansaitun eläkkeen määrää. Tuomioistuimen mukaan tällainen toimivalta kuuluu yksinomaan kansalliselle lainsäätäjälle kuitenkin niin, että neuvoston toimivaltaan kuuluu määrätä ne rajat, joissa eläkkeen pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä saadaan soveltaa.

46 a artikla. Asetukseen lisätty artikla 46 a sisältää yleiset säännökset jäsenvaltion lainsäädännön mukaan myönnettävien etuuksien pienentämisestä, keskeyttämisestä tai peruuttamisesta silloin, kun on kysymys työkyvyttömyyden tai vanhuuden perusteella maksettavista etuuksista taikka jälkeen jääneelle maksettavista etuuksista. Artiklan mukaan samanlaisten etuuksien päällekkäisyydellä tarkoitetaan kaikkien sellaisten työkyvyttömyys- tai vanhuus-etuuksien taikka jälkeen jääneelle maksettavien etuuksien päällekkäisyyttä, jotka on laskettu tai myönnetty saman henkilön osalta täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien perusteella. Samanlaisia etuuksia ovat siten samalle henkilölle maksettavat vanhuuseläkkeet ja työkyvyttömyyseläkkeet. Perhe-eläke on saman lajin etuus vain muusta valtiosta myönnettävän perhe-eläkkeen kanssa.

Artiklan mukaan erilaisten etuuksien päällekkäisyydellä tarkoitetaan kaikkien sellaisten etuuksien päällekkäisyyttä, joiden ei voida katsoa olevan samanlaisia. Toisin sanoen myönnettävät eläkkeet perustuvat eri henkilöiden vakuutuskausiin kuten esimerkiksi oma vanhuuseläke ja kuolleen puolison vakuutukseen perustuva leskeneläke. Suomen eläkelainsäädäntöä sovellettaessa tällaisina eri lajin etuuksina otetaan huomioon eläkkeen kanssa yhteensovitettavat tapaturmavakuutus- ja liiken-

nevakuutuslainsäädännön mukaiset eläkkeet ja muut vastaavat etuudet.

Artiklan 3 kohdan mukaan etuuksien yhteensovittamisen yleisenä edellytyksenä on, että kansallisessa lainsäädännössä on säännökset ulkomaisten etuuksien yhteensovittamisesta. Artiklan tarkoittama yhteensovitus tehdään ennen verojen, sosiaaliturvamaksujen tai muiden henkilökohtaisten pidätysten vähentämistä. Vaapaehtoisen vakuutuksen tai jatkuvan valinnaisen vakuutuksen perusteella saatavaa toisen valtion lainsäädännön mukaan ansaittuja etuuksia ei kuitenkaan oteta huomioon yhteensovituksessa.

46 b artikla. Artikla sisältää erityiset säännökset, joita sovelletaan samanlaisten etuuksien ollessa päällekkäisiä kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan. Toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan myönnettävä saman lajin etuus voidaan ottaa eläkettä määrättäessä huomioon, jos yhteensovittamisesta on säännökset kansallisessa lainsäädännössä. Yhteensovittaminen ei kuitenkaan ole mahdollista, jos eläke lasketaan asetuksen mukaan pro-rata-eläkkeenä. Jos pro-rata-eläke on suurempi kuin kansallisen lainsäädännön mukaan laskettu eläke, se maksetaan eläkkeensaajalle. Yhteensovituksen vuoksi tehtävä vähennys voidaan kohdistaa pelkästään kansallisen lainsäädännön mukaan määräytyvään eläkkeeseen.

Laskettaessa eläkkeen määrää kansallisen lainsäädännön mukaan artiklan 2 kohdan etuuksien pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä saa soveltaa vain seuraavissa kahdessa tapauksessa. Ensinnäkin etuuden määrän tulee olla riippumaton vakuutus- tai asumiskausien pituudesta. Tällaiset A-tyypin etuudet on lueteltava liitteen IV osassa D. Etuuksien yhteensovittaminen on mahdollista myös, jos etuuden määrää laskettaessa otetaan huomioon laskennallinen aika eli riskin toteutumisen ja myöhemmän päivän välinen laskennallinen kausi. Tämä edellyttää lisäksi, että myös toisesta valtiosta myönnettävä yhteensovitettava etuus sisältää laskennallista aikaa tai kysymys on A-tyypin etuudesta. Nämä etuudet on lueteltava asetuksen liitteessä IV D. Suomen osalta on liitteen 2 kohtaan otettu maininta työeläkeläkien mukaisesta sellaisesta eläkkeestä, johon sisältyy tulevaa aikaa.

Kansallisen lainsäädännön mukaisen tulevaa aikaa sisältävän etuuden määrää voidaan pie-

mentää, se voidaan keskeyttää tai peruuttaa sellaisen samanlaisen etuuden vuoksi, jota määrättäessä on otettu huomioon samanlainen laskennallinen aika tai jos tällainen etuus on päällekkäinen toisen valtion lainsäädännön mukaisen vakuutuskausien pituudesta riippumattoman samanlaisen etuuden kanssa. Jos kahden tai useamman jäsenvaltion välillä on tehty sopimus siitä, että samaa laskennallista kautta ei oteta huomioon kahdesti tai useammin, sovelletaan kansallisten yhteensovitus-säännöksiä sijasta sopimuksen määräyksiä. Tällaisista sopimuksista on ilmoitettava asetuksen liitteen IV osan D kappaleessa 3. Suomen osalta liitteeseen on merkitty uusi pohjoismaainen sosiaaliturvasopimus (SopS 106/93), joka tuli voimaan samanaikaisesti ETA-sopimuksen kanssa.

Suomen kansaneläkejärjestelmän osalta liitteeseen IV D kappaleeseen 1 on mainittu vakuutusajasta riippumattomana eläkkeenä sellainen kansaneläke, jota maksetaan ETA-sopimuksen voimaan tullessa voimassa olevan lain mukaisena. Tällaista aikaisemman lain mukaan määrättävää eläkettä laskettaessa voidaan siis muun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan myönnettävä samanlainen etuus ottaa kansaneläkkeen lisäosaa määrättäessä tulona huomioon. Eläkkeensaajan hakemuksesta näin myönnetty eläkkeen määrä on laskettava uudelleen asetuksen mukaisena pro-rata-eläkkeenä, jolloin muusta valtiosta tulevaa eläkettä ei voida lukea tuloksi lisäosaa määrättäessä. Henkilölle maksetaan suurempi eläke.

Tämän artiklan säännökset on otettu huomioon kansaneläkelain ja perhe-eläkelain muuttamisesta annetuissa laeissa (547 ja 548/93). Kansaneläke ja yleinen perhe-eläkelain mukainen leskeneläke määräytyvät Suomessa asutun ajan perusteella. Eläkkeen määrään eläketapahtuman ja eläkeiän täyttämisen välisellä asumisajalla ei ole vaikutusta. Tämän vuoksi ei kansaneläkkeen eikä leskeneläkkeen lisäosaa määrättäessä ulkomailta maksettavaa samanlaista etuutta oteta tulona huomioon. Tämän artiklan yhteensovituskiellon vaikutusta ei olisi voitu estää jättämällä kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen määrä asumisajan pituudesta riippumattomaksi. Eläkkeen määrä olisi tällöin aina jouduttu laskemaan kahdella tavalla. Ensin kansallisen lainsäädännön mukaisena asumisajasta riippumattomana eläkkeenä, jolloin muusta jäsenvaltiosta tuleva eläke olisi otettu lisäosassa tulona huomioon, ja lisäksi asetuk-

sen (ETY) N:o 1408/71 46 artiklan mukaisena pro-rata-eläkkeenä, jolloin muusta valtiosta tulevaa eläkettä ei saa lukea lisäosatuloksi. Eläkkeensaajalle olisi maksettu näin lasketuista eläkkeistä suurempi eläke. Tällöin eläkkeen määrä ei kuitenkaan perustuisi Suomessa asuttuun aikaan, vaan Suomessa asutun ajan suhteesta muiden ETA-valtioiden vakuutusajkojen yhteismäärään.

Työeläkelainsäädännössä on säännökset, joiden mukaan muusta valtiosta tuleva eläke voidaan eläkkeiden yhteensovituksessa ottaa huomioon. Näin ollen yhteensovitus on mahdollinen esimerkiksi tilanteissa, joissa henkilö saa täysitehoista työkyvyttömyyseläkettä Suomesta ja vastaavaa laskennallista aikaa sisältävää eläkettä toisesta valtiosta. Uuden pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen 15 artikla sisältää erityiset säännökset tulevaa aikaa sisältävän eläkkeen yhteensovittamisesta vakuutuskausien suhteessa.

46 c artikla. Artikla sisältää säännökset etuuksien yhteensovittamisesta niissä tilanteissa, joissa eläke on päällekkäinen yhden tai useamman muusta valtiosta myönnettävän erilaisen etuuden tai muun tulon kanssa. Säännöksiä sovelletaan myös, jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan oikeutta eläkkeeseen ei ole toisesta valtiosta maksettavan erilaisen etuuden tai muun tulon takia. Jos erilaisen etuuden saaminen johtaa kahden tai useamman lainsäädännön mukaisen eläkkeen pienentämiseen, keskeyttämiseen tai peruuttamiseen, määrät, joita ei kansallisten säännösten mukaan makseta, jaetaan pienennettävien etuuksien lukumäärällä. Jakaminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos kansallisessa lainsäädännössä on säännökset siitä, että toisesta valtiosta myönnettävä erilainen etuus otetaan huomioon suhteessa vakuutuskausiin. Jos etuus, jota on tarkoitus pienentää, on asetuksen mukainen pro-rata-eläke, otetaan muista maista tulevat erilaiset etuudet pienentävinä huomioon vakuutus- tai asumiskausien mukaisessa suhteessa. Erilaisten etuuksien yhteensovittamisen johtaessa kahden tai useamman kansallisen lainsäädännön mukaan myönnetyn eläkkeen ja yhden tai useamman asetuksen mukaan lasketun pro-rata-eläkkeen pienentämiseen, keskeyttämiseen tai peruuttamiseen, kansallisen lainsäädännön mukaiset etuudet yhteensovitetaan jakamalla ne pienennettävien etuuksien lukumäärällä. Asetuksen mukaan lasketun pro-rata-eläkkeen osalta yhteensovitus suoritetaan siten, että mui-

den valtioiden lainsäädännön mukaiset etuudet otetaan pienentävinä huomioon vakuutusajkojen tai asumiskausien mukaisessa suhteessa.

Työeläkelainsäädännössä on säännökset siitä, miten työeläke yhteensovitetaan tapaturmavakuutus- tai liikennevakuutuslain taikka sotilasvammalain mukaisten korvausten kanssa. Tilanteissa, joissa myönnettävä eläke on päällekkäin esimerkiksi tapaturmavakuutuskorvauksen kanssa, yhteensovituksessa on otettava huomioon toisen jäsenvaltion mahdollinen samanaikainen yhteensovitus. Tapaturmaeläkettä ei siten voida yhteensovittaa aina täysimääräisenä. Jos toinen jäsenvaltio ei ota tapaturmaeläkettä yhteensovituksessa huomioon, Suomesta myönnettävässä työeläkkeessä se voidaan ottaa huomioon täysimääräisenä. Jos taas tapaturmaeläke yhteensovitetaan työeläkkeen kanssa kahdessa tai useammassa valtiossa, tapaturmaeläkkeestä johtuva yhteensovitusrajan ylitte on kansallisen lainsäädännön mukaisesti laskettavaa eläkettä yhteensovitettaessa jaettava niiden maiden etuuksien lukumäärällä, joihin vähennys kohdistuu. Tällä tavoin tapaturmaeläkkeestä syntyvä vähennys jakaantuu kaikkien valtioiden kesken, eikä eläke pienene kohtuuttomasti. Kansaneläkelaitoksen toimeenpaneman sosiaaliturvan osalta eduskunnalle annetaan hallituksen esitys ulkomailta maksettavien etuuksien yhteensovittamisesta.

47—51 artikla. Artiklassa 47 on säännökset niistä ansioista, joita käytetään perusteena eläkettä 46 artiklan mukaan laskettaessa. Artiklaan on lisätty uusi 4 kohta, joka liittyy 45 artiklan 6 kohtaan ja joka koskee työttömyysetuuksien huomioon ottamista eläkettä määrättäessä. Artiklan tarkoittamassa tilanteessa eläkettä määrättäessä ansioina voidaan ottaa huomioon myös toisessa valtiossa työttömyysetuuden perusteena olleet ansiot.

Artiklan 48 sanamuotoa on selkeytetty eikä se sisällä Suomen lainsäädännön kannalta asiallista muutosta.

Artiklassa 49 säädetään eläkkeen laskemisesta silloin, kun oikeus eläkkeeseen syntyy eri aikaan eri jäsenvaltioiden lainsäädännön perusteella. Artiklan 1 ja 2 kohdassa on täsmennetty myös eläkkeen laskemista tilanteissa, joissa henkilö on nimenomaisesti pyytänyt vanhuuseläkkeen myöntämisen lykkäämistä. Tämän mukaisesti henkilön hakiessa Suomesta vanhuuseläkettä 65 vuoden iässä, hän voi nimenomaisesti pyytää muusta valtiosta ansaitseman- sa eläkkeen siirtämistä 44 artiklan 2 kohdan

mukaisesti. Tällöin vanhuuseläke määrätään ottamalla huomioon vain Suomen kansallinen lainsäädäntö. Jos eläkettä on kuitenkin haettu myös muusta valtiosta, otetaan siellä täyttyneet vakuutus- tai asumiskaudet huomioon siltä osin kuin oikeus eläkkeeseen syntyy samaan aikaan kuin Suomessa.

Artiklan 50 ja 51 sisältöä ei ole muutettu.

4 kohta. Kohdan mukaan 60 artiklan 1 kohtaan on lisätty uusi alakohta, joka koskee ammattitaudin pahenemisen perusteella maksettua etuutta. Jos henkilö saa kahdesta valtiosta etuuksia ammattitaudin vuoksi, näihin etuuksiin ei sovelleta etuuden pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä. Muutos liittyy 12 artiklan 2 kohdan muuttamiseen.

5 kohta. Kohdan mukaan 94 artiklan 10 kohdan siirtymäsäännökseen on tehty tekninen korjaus, joka liittyy työttömyysetuuksien huomioon ottamiseen eläkettä määrättäessä.

6 kohta. 95 a artikla. Artikla sisältää säännökset tämän asetuksen soveltamista koskevista siirtymäsäännöksistä. Tämän asetuksen nojalla oikeutta etuuteen ei saavuteta ennen sen voimaantuloa. Kuitenkin kaikki vakuutus- tai asumiskaudet, jotka ovat täyttyneet ennen mainittua ajankohtaa, otetaan huomioon määrättäessä tämän asetuksen mukaan saavutettuja oikeuksia. Oikeus etuuteen saavutetaan tämän asetuksen mukaan, vaikka se liittyy eläke- tai vakuutustapahtumaan, joka on sattunut ennen asetuksen voimaantuloa. Ennen asetuksen voimaantuloa myönnettyä eläkettä voidaan hakemuksesta tarkistaa. Jos hakemus on tehty kahden vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta, saavutettu oikeus tulee voimaan asetuksen voimaantulosta alkaen. Mikäli hakemus on tehty edellä sanottua myöhemmin oikeus etuuteen alkaa hakemuksen tekemisestä lukien, jollei oikeutta ole lakkautettu tai jollei se ollut tiettyyn aikaan sidottu.

7 ja 8 kohta. Asetuksen 7 ja 8 kohtaan on otettu uudet liitteet IV ja VI.

3 artikla. Artiklassa on muutettu asetuksen (ETY) N:o 574/72 säännöksiä. Sen uusi 7 artikla sisältää yleiset säännökset etuuksien päällekkäisyyden estämisestä koskevien säännösten soveltamisesta. Artikla on muutettu vastaamaan asetukseen (ETY) N:o 1408/71 tehtyjä muutoksia.

5 kohta. Asetuksen (ETY) N:o 574/72 46 artikla. Artikla sisältää säännökset vapaaehtoisen tai valinnaisesti jatkuvan vakuutuksen kau-

siin perustuvasta eläkkeestä, jota täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan ei saa ottaa huomioon. Artiklan mukaan etuuden teoreettisen ja todellisen määrän laskemiseksi, sovelletaan täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdan säännöksiä. Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti laskettua todellista maksettavaa eläkettä korotetaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen sellaisia kausia vastaavalla määrällä, joita ei ole otettu huomioon täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan mukaan. Korotus lasketaan sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka mukaan vapaaehtoinen tai valinnaisesti jatkuvan vakuutuksen kaudet ovat täyttyneet. Asetuksen 46 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu vertailu tehdään edellä mainittu korotus mukaan lukien.

6 kohta. Asetuksen (ETY) N:o 574/72 47 artikla. Artikla sisältää säännökset vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen kausia vastaavien maksettavien määrien laskemista koskevat säännökset. Artiklan mukaan jäsenvaltion laitos laskee soveltamansa lainsäädännön mukaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen kausia vastaavan maksettavan määrän, johon ei sovelleta toisen jäsenvaltion säännöksiä etuuksien peruuttamisesta, alentamisesta, keskeyttämisestä.

7 kohta. Asetuksen (ETY) N:o 574/72 48 artikla. Artiklan mukaan lopulliset päätökset toimitetaan käsittelevälle laitokselle. Kaikissa päätöksissä on eriteltävä oikeussuojakeinot ja ne määräajat, jotka kyseisen lainsäädännön mukaan on säädetty muutoksenhauille. Saatuaan kaikki tällaiset päätökset käsittelevä laitos antaa ne tiedoksi hakijalle tämän omalla kielellä yhteenvetona esitetyssä selvityksessä. Tähän liitetään myös mainitut päätökset. Määräajat muutoksenhakua varten alkavat vasta päivästä, jolloin hakija saa yhteenvetona esitetyn selvityksen.

8 kohta. Asetuksen (ETY) N:o 574/72 49 artikla. Artiklaan, jossa säädetään etuuksien uudelleen laskemisesta, on tehty teknisiä tarkistuksia.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 1249/92, annettu 30 päivänä huhtikuuta 1992, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä

asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta

Artiklakohtaiset perustelut

1 artikla. Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 94 ja 95 artiklaa, jotka sisältävät palkattuja työntekijöitä ja yrittäjiä koskevat siirtymäsäännökset, on muutettu Saksan yhdistymisen vuoksi.

2 artikla. Artiklalla on muutettu asetusta (ETY) N:o 574/72, jonka 10 artikla on korvattu uudella 10 artiklalla. Muutos liittyy asetuksen (ETY) N:o 1408/71 muutokseen, jolla rajoitettiin 76 artiklassa tarkoitettujen etuuksien keskeyttämistä. Artiklaa sovelletaan tapauksessa, jossa oikeus perhe-etuuksiin tai avustuksiin on päällekkäinen toisen valtion lainsäädännön mukaisen vastaavan etuuden kanssa. Artiklan 1 kohdan a) alakohta koskee sellaisia perhe-etuuksia tai perheavustuksia, joihin oikeuden saavuttaminen ei perustu jäsenvaltion lainsäädännön mukaan vakuutukseen tai ansiotyöhön. Artiklan mukaan etuuden määrää rajoitetaan niiden etuuksien määrällä, jotka samat perheenjäsenet saavat samalta ajalta joko yksinomaan toisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai asetuksen (ETY) N:o 1408/71, 73, 74, 77 tai 78 artiklan säännösten mukaisesti. Artiklan b) alakohdassa säädetään tilanteesta, jolloin ammatillista tai kaupallista toimintaa harjoitetaan sellaisessa valtiossa, jonka lainsäädännön mukaan oikeus perhe-etuuksiin on vakuutus- tai asumiskausista riippumaton. Alakohdan i) kohta koskee tapauksia, joissa on kysymys joko yksinomaan toisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai asetuksen (ETY) N:o 1408/71, 73 tai 74 artiklan mukaisesti maksettavista etuuksista. Tällöin oikeus kysymyksessä olevan toisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisiin perhe-etuuksiin tai näiden artiklojen mukaisesti määräytyviin perhe-etuuksiin rajoitetaan siihen määrään, joka vastaa perheenjäsenen asuinvaltion lainsäädännön mukaisten perhe-etuuksien määrää. Sen jäsenvaltion perhe-etuudet, jonka alueella perheenjäsen asuu, maksetaan tämän valtion kustannuksella. Alakohdan ii) alakohta sisältää vastaavat säännökset silloin, kun oikeus etuuksiin perustuu joko yksinomaan toisen jäsenvaltion kansalliseen lainsäädäntöön tai asetuksen (ETY) N:o 1408/71 77 tai 78 artiklaan.

Artiklan 2 kohta sisältää erityiset säännökset

vakuutus- tai työskentelykausien huomioonotamisesta silloin, kun ne ovat täyttyneet Kreikan lainsäädännön mukaan.

Edelleen 2 artiklan 2 kohdan mukaan asetuksen (ETY) N:o 574/72 34 artiklaan on lisätty uusi 4 ja 5 kohta. Artikla 34 sisältää säännökset menettelystä, jonka mukaan sairaanhoidon kustannukset oleskelun ajalta toisessa jäsenvaltiossa korvataan toimivaltaisesta laitoksesta työntekijän hakemuksesta oleskeluvaltion lainsäädännön mukaan. Uudessa 4 kohdassa säädetään, että toimivaltainen laitos voi korvata tällaiset kustannukset sen soveltamien korvausmäärien mukaisesti, jos se on mahdollista ja jos korvattavat kustannukset eivät ylitä hallintotoimikunnan määräämää tasoa. Lisäksi edellytetään että työntekijä tai yrittäjä taikka eläkeläinen on antanut siihen suostumuksensa. Näin korvattava määrä ei koskaan saa ylittää syntyneiden kustannusten määrää. Uuden 5 kohdan mukaan toimivaltainen laitos voi suorittaa korvauksen 4 kohdassa määrättyjen edellytysten mukaisesti ilman henkilön suostumusta, jos oleskeluvaltion lainsäädännössä ei säädetä korvausmääristä.

Artiklan 3 kohdan mukaan asetuksen (ETY) N:o 574/72 107 artiklan 1 kohdan a) alakohdan viittauksia artiklaan 71 on muutettu. Artiklan 4 kohdassa on vastaavasti korjattu artiklan 107 viittaussäännöksiä. Artiklan 5 ja 6 kohdassa on otettu huomioon Saksan yhdistyminen.

Artiklan 7—12 kohtiin on otettu jäsenvaltioiden muutokset asetuksen 574/72 liitteisiin.

3 artikla. Artikla sisältää voimaantulosäännökset ja siirtymäsäännökset.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 1945/93, annettu 30 päivänä kesäkuuta 1993, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72, sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 muuttamisesta annetun asetuksen (ETY) N:o 1247/92 muuttamisesta

Artiklakohtaiset perustelut

1 artikla. Artiklan 1—4 kohta sisältää asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteisiin jäsenvaltioiden tekemät muutokset.

2 artikla. Asetuksen (ETY) N:o 574/72 10 artiklaan on lisätty uusi 3 kohta, joka koskee perhe-etuuksien kustannusten jakamista niissä tapauksissa, joissa oikeus perhe-etuuteen on olemassa kahdesta jäsenvaltiosta asetuksen (ETY) N:o 1408/71 73 tai 74 artiklan perusteella. Artiklan mukaan sen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännön mukaan etuuksien taso on korkein, maksaa etuuden täyden määrän. Tämä toimivaltainen laitos saa puolet maksamastaan määrästä sen jäsenvaltion toimivaltaiselta laitoksesta, joka mainittujen 73 tai 74 artiklojen perusteella on myös velvollinen perhe-etuuksia suorittamaan. Artikla tulee sovellettavaksi niissä tilanteissa, joissa perhe-etuuteen oikeutetut työntekijät ovat työssä eri maissa ja se henkilö, jonka perusteella etuutta maksetaan asuu kolmannessa valtiossa.

Artiklan 1—9 kohdassa on muutettu asetuksen (ETY) N:o 574/72 liitteitä.

3 artikla. Asetukseen (ETY) N:o 1247/92 on lisätty uusi 2 a artikla, joka koskee vakuutusmaksuihin perustumattomia erityisiä etuuksia. Koska artikla liittyy sanotun asetuksen 2 artiklaan, joka ei kuulu ETA-sopimuksen soveltamisalaan, myöskään tällä artiklalla ei ole merkitystä.

4 artikla. Artikla sisältää voimaantulosäännökset.

Suomen lainsäädäntö ja muutosten tarve

ETA:n sekakomitean päätökseen sisällytettyjen sosiaaliturvan alaan kuuluvien säädösten hyväksyminen edellyttää eduskunnan suostumusta. ETA-sopimuksen 103 artikla määrää ETA:n sekakomitean sellaisten päätösten voimaantulosta, jotka tulevat sopimuspuolta sitoviksi vasta kun sen valtiosäännön asettamat vaatimukset on täytetty. Artiklan 2 kohta koskee ETA:n sekakomitean päätösten väliaikaista soveltamista. Suomen valtiosäännön mukaan sopimuksen väliaikainen soveltaminen ei voi tulla kysymykseen.

ETA-sopimuksen 1 päivänä tammikuuta 1994 tapahtuvan voimaantulon ja ETA:n sekakomitean päätöksen 1 päivänä heinäkuuta 1994 tapahtuvan voimaantulon välisenä aikana oikeudesta sosiaaliturvaetuuksiin päätettäessä niiden määrää laskettaessa sekä etuuden maksamiseen sovelletaan voimassa olevaan ETA-sopimukseen sisältyviä säännöksiä ja määräyksiä. Mikäli eduskunta hyväksyy sen, että

ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyviä säännöksiä saadaan soveltaa takautuvasti asianomaisen henkilön eduksi ETA-sopimuksen voimaantulosta lukien, aikaisempien säännösten mukaan myönnettyt etuudet tulevat tarkistettaviksi. Asiaa koskeva säännös sisältyy esitykseen liittyvän lakiehdotuksen 2 §:än.

EY:ssä voimassa oleva lainsäädäntö erityisesti eläkkeiden laskentaa koskevissa tilanteissa on erisältöinen kuin ETA-sopimukseen sisällytetty lainsäädäntö. Merkittävimmät erot koskevat eläkkeiden yhteensovittamista. Voimassa olevien ETA-säännösten mukaan useammasta jäsenvaltiosta myönnettävien eläkkeiden keskenään yhteensovittaminen ei ole sallittua laskettaessa eläkettä ETA-sääntöjen mukaan. ETA:n sekakomitean päätökseen otetut säännökset sallivat yhteensovituksen tietyissä rajoissa. Myös niin sanottujen erilaisten etuuksien yhteensovittamissäännökset ovat muuttuneet. ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyvät säännökset rajoittavat erilaisten etuuksien yhteensovittamista, jos sama etuus tulee yhteensovitettavaksi kahden tai useamman valtion lainsäädännön mukaan. Niiden mukaan erilaisten etuuksien osalta lopputulos voi olla parempi kuin ETA-sopimukseen nyt sisältyvien säännösten mukaan. Näissä tapauksissa eläkkeen määrän tarkistaminen voi tulla ETA:n sekakomitean päätöksen voimaan tultua ajankohtaiseksi. Myös ennen ETA-sopimuksen voimaantuloa myönnetty eläkkeet on tarkistettava, jos eläkkeensaaja hakee tarkistamista. Näissä tapauksissa myönnetyn eläkkeen tarkistaminen ja laskeminen ETA-sopimukseen nyt sisältyvien säännösten ja uusien säännösten mukaan voidaan käytännössä hoitaa yhtäaikaan jo pelkästään tarkistuslaskentaan kuuluvan ajan vuoksi.

Valtaosa ETA-sopimukseen sisältyvien säännösten mukaan myönnettävistä ja tarkistettavista eläkkeistä tulee koskemaan sellaisia eläkkeenhakijoita tai saajia, jotka ovat asuneet ja työskennelleet Suomen lisäksi vain muissa Pohjoismaissa. ETA-sopimuksen kanssa samaan aikaan vuoden 1994 alusta voimaan tulleessa uudessa pohjoismaisessa sosiaaliturvasopimuksessa on eläkkeitä koskevilta osin viitattu ETA-sopimukseen otetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 eläkkeen laskentaa koskeviin säännöksiin. Sopimuksessa on myös määräykset siitä, miten eläkkeet yhteensovitetaan, kun eläkkeeseen sisältyy niin sanottua tulevaa aikaa. Koska vastaaviin EU-valtioiden välisiin sopimuksiin ei ole puututtu ja ETA:n sekakomitean

päätökseen otetut säännökset vahvistavat noudatetun käytännön, voidaan lähteä siitä, että sopimuksen eläkkeiden tulevaa aikaa koskevaa artiklaa voidaan soveltaa ETA-sopimuksen voimaantulosta 1.1.1994. Edellä olevan perusteella ETA-sopimukseen sisältyvän lainsäädännön ja ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyvän lainsäädännön eroavaisuudet eivät aiheuttaisi käytännön ongelmia. Tässä yhteydessä tulee kuitenkin turvata, että kenenkään oikeutta voimassa olevan ETA-sopimuksen säännösten mukaiseen etuuteen ei vähennetä, mikäli ETA-sopimuksen mukainen etuus on etuuden saajan kannalta edullisempi kuin ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyvien uusien säädösten mukaan määräytyvä etuus.

ETA:n sekakomitean päätöksen liite 7

ETA-sopimuksen liite VII

Tutkintotodistusten vastavuoroinen tunnustaminen

ETA-sopimuksen liitteeseen VII, jolla EY:n tutkintojen tunnustamista ja ammatinharjoittamisen ehtojen yhteensovittamista koskeva lainsäädäntö on sisällytetty ETA-sopimukseen, lisätään kaksi direktiiviä. Nämä ovat direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä 18 päivänä kesäkuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/51/ETY ja lääkäreiden vapaan liikkuvuuden sekä heidän tutkintotodistustensa, todistustensa ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojensa vastavuoroinen tunnustamisen helpottamisesta 5 päivänä huhtikuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/16/ETY.

Neuvoston direktiivi 92/51/ETY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 1992, direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä

Direktiivin tarkoituksena on edistää henkilöiden vapaata liikkuvuutta antamalla ETA-valtion kansalaiselle oikeus saada yleissivistävän koulutuksen jälkeinen ammatillinen koulutuksensa tai ammattikokemuksensa tunnustettua siinä ETA-valtiossa, johon hän siirtyy työntekijäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoitta-

jaksi. Direktiivi ei vaikuta ETA-valtioiden oikeuteen määritellä haluamallaan tavalla kansalliset kelpoisuusvaatimukset niitä ammatteja varten, joiden harjoittamisen edellytyksistä ei ole EY-säädöksiä.

Direktiiviä sovelletaan ETA-valtioiden kansalaisiin. Se koskee pääsyy säänneltyihin ammattitehtäviin, joihin vaaditaan sellaista ammattikoulutusta, jonka tunnustamisesta ei ole muita ETA-sääntöjä. ETA-valtion kansalaiselle on annettava samoin ehdoin kuin oman maan kansalaiselle oikeus harjoittaa säänneltyä ammattia, jos hänellä on toisessa ETA-valtiossa saatu tai tunnustettu koulutus ammattiin. Toisessa ETA-valtiossa saatu koulutus on tunnustettava siinäkin tapauksessa, että hakijan koulutus on alemmpitasoinen tai lyhyempi kuin mitä vastaanottava maa vaatii. Ylemmän ammatillisen koulutuksen perusteella saa kelpoisuuden myös sellaisiin tehtäviin, joihin vastaanottava maa vaatii korkeakoulututkintoa paitsi siinä tapauksessa, että vaatimuksena on yli nelivuotinen korkeakoulututkinto. Hyväksymismenettely on erilainen riippuen siitä, kuinka hyvin hakijan suorittaman koulutuksen taso ja pituus vastaavat vastaanottavan maan vaatimuksia.

Hakijalta voidaan pääsääntöisesti vaatia enintään neljän vuoden ammattikokemusta, jos vastaanottavan maan vaatiman ja hakijan saaman koulutuksen pituudessa on vähintään vuoden ero. Vaihtoehtoisesti häneltä voidaan vaatia kelpoisuuskokeen tai enintään kolme vuotta kestävä sopeutumisajan suorittamista, jos koulutusten tai ammattien sisällöissä on olennaisia eroja. Henkilölle on yleensä annettava mahdollisuus valita kelpoisuuskokeen ja sopeutumisajan välillä. Vastaanottava maa voi päättää, kumpi on suoritettava, jos ammatinharjoittamisen edellyttää kansallisen lainsäädännön tarkkaa tuntemista tai jos vastaanottava maa vaatii direktiivin 89/48/ETY tarkoittamaa tutkintotodistusta. Jos hakijalla on kouluasteen ammatillinen tutkinto ja vastaanottava maa vaatii ylempää ammatillista tutkintoa, hakijalta voidaan vaatia enintään kolmivuotinen sopeutumisaika tai kelpoisuuskoee, joiden välillä hän voi valita. Vaatimuksen ei tarvitse perustua koulutusten tai ammattien sisällöissä oleviin eroihin.

Direktiivi 92/51/ETY laajentaa eräiden ETA-sopimukseen sisältyvien itsenäistä ammatinharjoittamista teollisuuden, kaupan ja palvelualan tehtävissä koskevien direktiivien soveltamisalaa siten, että direktiivit tulevat koskemaan toimin-

tetty ”määräysvallan” käsite on kuitenkin laajempi kuin osakeyhtiölain määritelmä konsernista. Itse ETA-sopimukseen sisältyvien direktiivien voimaan saattaminen vaatii osakeyhtiölain säännösten muuttamista (komiteanmietintö 1992:32). Tässä yhteydessä osakeyhtiölain konsernisäännöistä uudistetaan siten, että se kattaa myös direktiivissä tarkoitetut rakenteet, joissa määräysvalta perustuu osittain muuhun kuin osakkeenomistukseen, kuten esimerkiksi oikeuteen nimittää yhtiön johdon enemmistö taikka äänivallan käytöstä muiden osakkeenomistajien kanssa tehtyyn sopimukseen. Muutos täyttää myös ETA:n sekakomitean päätöksen sisältämän yhtiöoikeudellisen direktiivin vaatimukset. Asiaa koskeva hallituksen esitys annetaan erikseen.

* * *

2 artikla. Artiklan 1 kohdassa määrätään ETA:n sekakomitean päätöksen liitteissä tarkoitettujen ETA-sopimuksen liitteiden määräysten muutoksiin sisältyvien säästöjen voimaantulo- ja täytäntöönpanopäivien osalta voimaantulopäiväksi ETA:n sekakomitean päätöksen voimaantulopäivä, jos säädöksen voimaantulo- tai täytäntöönpanopäivä on *ennen* ETA:n sekakomitean päätöksen voimaantuloa. Jos säädöksen voimaantulo- ja täytäntöönpanopäivä on ETA:n sekakomitean päätöksen voimaantulon *jälkeen*, sovelletaan säädöksen voimaantulo- tai täytäntöönpanopäivää. Yleistä voimaantulo- ja täytäntöönpanosääntöä noudatetaan, jollei liitteissä erikseen toisin määrätä.

Artiklan 2 kohdassa määrätään ETA:n sekakomitean päätöksen liitteessä 6 tarkoitettujen ETA-sopimuksen liitteen VI uusien sosiaaliturvasäästöjen soveltamisesta taannehtivasti jo ETA-sopimuksen voimaantulopäivästä. ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyvän tiettyihin sosiaaliturva-alan säästöihin liittyvän yhteisen lausuman mukaan voivat Islanti, Norja, Ruotsi ja *Suomi* kuitenkin soveltaa uusien säästöjen (neuvoston asetukset (ETY) N:o 1247—1249/92 ja N:o 1945/93) hyväksymisen estämättä vastaavia vanhoja ETA-sopimukseen sisältyviä sääntöjä ETA:n sekakomitean päätöksen voimaantuloon asti silloin, kun ne ovat asianomaisten henkilöiden kannalta edullisempia. Tällä menettelyllä estetään, ettei kenenkään oikeutta ETA-sopimuksen mukaiseen etuuteen vähennetä, mikäli ETA-sopimuksen mukainen etuus on etuuden saajan kannalta

edullisempi kuin ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyvien uusien sosiaaliturvasäästöjen mukainen etuus. Kysymystä selostetaan yksityiskohtaisesti päätöksen liitteessä 6 tarkoitettun sosiaaliturvaa koskevan liitteen VI kohdalla.

3—4 artikla. 3 artiklassa määrätään ETA:n sekakomitean päätöksen voimaantuloa 1 päivänä heinäkuuta 1994 edellyttäen, että kaikki voimaantuloon liittyvät päätöksen osapuolten valtiosääntöjen mukaisten menettelyjen täyttämistä koskevat ilmoitukset on tehty ETA:n sekakomitealle ETA-sopimuksen 103 artiklan mukaisesti. Päätös julkaistaan 4 artiklan mukaisesti Euroopan yhteisöjen virallisen lehden ETA-osastossa ja ETA-täydennysosassa.

2. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lain 1 §:llä saatetaan voimaan ETA:n sekakomitean päätöksen päätösosan ja päätöksen liitteissä tarkoitettujen ETA-sopimuksen liitteiden määräysten muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Säännös koskee myös lainsäädännön alaan kuuluvia sellaisten EY-säästöjen säännöksiä, joihin viitataan ETA-sopimuksen liitteiden määräysten muutoksissa. ETA-sopimuksen 7 artiklan a alakohdan mukaan Euroopan talousyhteisön asetukset, joihin viitataan ETA-sopimuksen liitteissä, on saatettava sellaisenaan osaksi sopimuspuolten oikeusjärjestystä. Pykälässä toteutetaan myös tämä velvoite asianomaisten liitteiden määräysten muutoksissa viitattujen asetusten lainsäädännön alaan kuuluvien säästöjen osalta.

ETA-sopimuksen 7 artiklan b alakohdan mukaan sopimuspuolet voivat päättää sellaisten Euroopan talousyhteisön direktiivien täytäntöönpanon muodoista ja keinoista, joihin viitataan sopimuksen liitteissä. Lakiehdotuksen 6 §:n mukaan niiden Euroopan talousyhteisön direktiivien täytäntöönpanosta, joihin viitataan ETA:n sekakomitean päätöksen liitteissä tarkoitetuissa ETA-sopimuksen liitteiden määräysten muutoksissa, säädetään erikseen. Tämän mukaisesti tarkoituksena on antaa erikseen asiasisällöiset säännökset ja määräykset, joilla direktiivien sisältö siirretään osaksi Suomen oikeusjärjestystä.

Direktiivejä ei kuitenkaan ole suljettu 1 §:n soveltamisalan ulkopuolelle. Direktiivien saattaminen myös sellaisenaan osaksi Suomen oi-

keusjärjestystä on tarpeen, koska eräissä tapauksissa on tarkoituksenmukaista viitata asia-sisältöisissä säädöksissä takaisin direktiivin tekstiin toistamatta sitä asianomaisessa säädöksessä. Toinen syy direktiivien eräiden säännösten voimaansaattamiseen lailla on se, että Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (1504/93), jäljempänä ETA-sopimuksen voimaansaattamislaki, 2 ja 3 §:n mukaan direktiiveillä voi eräissä tapauksissa olla välitön oikeusvaikutus Suomessa. Lisäksi 1 §:n ulottaminen koskemaan direktiivejä mahdollistaa direktiivien riittävän täsmällisten säännösten soveltamisen niissä tilanteissa, joissa direktiivien edellyttämiä kansallisia säännöksiä tai määräyksiä ei ole kansallisessa valmistelussa tapahtuneen virheen takia annettu.

2 §. Lain 2 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että sosiaaliturvaa koskevia uusia säännöksiä saataisiin soveltaa takautuvasti jo ETA-sopimuksen voimaantulosta eli 1 päivästä tammikuuta 1994 lukien, edellyttäen etteivät ETA-sopimukseen nyt sisältyvät säännökset tai määräykset anna henkilölle parempaa oikeutta.

ETA:n sekakomitean päätöksen mukaan sosiaaliturvan alaan kuuluvien säännösten erityisluonne edellyttää, että niitä sovelletaan samanaikaisesti sekä yhteisön että ETA-valtioiden alueella ETA-sopimuksen voimaantulosta lukien. Tämän mukaisesti päätöksen 3 artiklaan on otettu määräys, jonka mukaan päätöksen liitteessä 6 viitatussa ETA-sopimuksen liitteessä VI tarkoitettua lainsäädäntöä ja määräyksiä sovelletaan ETA-sopimuksen voimaantulosta lukien. Suomen osalta sovelletaan tässä yhteydessä kuitenkin ETA:n sekakomitean päätöksen sisältyvää tiettyjä sosiaaliturva-alan säädöksiä koskevaa yhteistä lausumaa, jonka mukaan neuvoston asetusten (ETY) N:o 1247/92, (ETY) N:o 1248/92, (ETY) N:o 1249/92 ja (ETY) N:o 1945/93 hyväksyminen ei estä Islantia, Norjaa, Ruotsia ja Suomea soveltamasta nyt voimassa olevia säännöksiä ETA:n sekakomitean päätöksen voimaantuloon asti silloin, kun ne ovat asianomaisten henkilöiden kannalta edullisempia.

3 §. Pykälän mukaan työministeriö on ETA:n sekakomitean päätöksellä sopimuksen liitteeseen V sisällytettyjen neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2434/92 ja komission päätöksen (93/569/ETY) osalta toimivaltainen viranomai-

nen Suomessa. Asetuksella on muutettu liitteeseen V sisältyvää neuvoston asetusta (ETY) N:o 1612/68. Muutos sisältää uudet säännökset jäsenvaltioiden työvoimaviranomaisten välisestä yhteistyöstä sekä yhteistyöstä komission kanssa avointen työpaikkojen ja työhakemusten välittämisessä. Komission päätös sisältää yksityiskohtaiset säännökset yhteistyötä varten perustetun Eures (European Employment Services) nimisen verkoston toiminnasta ja sen puitteissa välitettävästä tiedosta. Pykälän mukaan työministeriö antaa asetuksessa ja komission päätöksessä tarkoitettulla tavalla virka-apua EFTAn pysyväälle komitealle, EFTAn valvontaviranomaiselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle. Säädöksissä tarkoitettun tilastoinnin osalta toimivaltaisia kansallisia viranomaisia ovat pykälän mukaan työministeriö ja tilastokeskus yhdessä.

4 §. Pykälän 1 momentin mukaan ETA:n sekakomitean päätöksellä ETA-sopimuksen liitteeseen II sisällytetyn neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2092/91 mukainen viranomaisten toimivalta Suomessa jakaantuu kahden eri hallinnonalan kesken siten, että luonnonmukaisen maataloustuotannon valvonnan järjestämisestä vastaa maa- ja metsätalousministeriö ja luonnonmukaisesta elintarviketuotannosta elintarvikevirasto. Tarkemmat säännökset luonnonmukaisen maataloustuotannon valvonnan järjestämisestä Suomessa annetaan erikseen asetuksella. Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset luonnonmukaisesti tuotettuja elintarvikkeita koskevien säännösten täytäntöönpanosta.

Luonnonmukaisen maataloustuotannon käytännön valvonnasta vastaisivat pykälän 2 momentin mukaan kasvintuotannon tarkastuskeskus luonnonmukaisen kasvintuotannon osalta sekä eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos luonnonmukaisen kotieläintuotannon osalta. Valvonta toteutetaan muun muassa pitämällä rekisteriä järjestelmään hyväksytyistä viljelijöistä sekä tarkastamalla tilat vähintään kerran vuodessa. Valvontatehtävien suorittamisesta määrättäisiin tarkemmin asetuksella. Maaseutuelinkeinopiirit toimisivat edellä mainittujen viranomaisten apuna. Maaseutuelinkeinopiireillä olisi myös oikeus tehdä pistokokeita sekä niillä olisi edustus alueellisissa tarkastuslautakunnissa. Lautakunnat, jotka perustettaisiin asetuksella, hoitaisivat neuvoston asetuksen 8—10 artiklassa valvontaviranomaiselle säädetyt tehtäviä.

Luonnonmukaisen elintarviketuotannon valvonnasta huolehtisivat elintarvikelaissa (526/41) tarkoitetut viranomaiset. Neuvoston asetuksen 8—10 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen olisi luonnonmukaisen elintarviketuotannon osalta elintarvikevirasto.

5 §. Pykälän 1 momentin mukaan ekotuotemerkin myöntämisyjärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 880/92 tarkoitettu toimivaltainen viranomainen nimetään valtioneuvoston päätöksellä. Momenttiin ehdotetaan myös valtuussäännöstä, jonka nojalla valtioneuvosto voisi antaa tarkempia määräyksiä asetuksen täytäntöönpanosta ja ympäristöministeriö asetuksen täytäntöönpanoa koskevien komission päätösten täytäntöönpanosta.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi nimenomainen säännös siitä, että toimivaltaiseksi elimeksi voidaan nimetä rekisteröity yhdistys, joka täyttää neuvoston asetuksen 9 artiklan 2 kohdan edellytykset. Koska toimivaltaisen elimen 10 artiklan mukaiset tehtävät ovat Suomen oikeusjärjestyksen kannalta osin ilmeisiä viranomaistehtäviä, momentin mukaan elimen olisi tehtävässään noudatettava hallintomenettelylain (598/82), tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/66) ja kielilain (148/22) säännöksiä. Koska yleisten asiakirjojen julkisuutta koskeva lainsäädäntö on uudistettavana, momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi yleinen viittaus, jonka mukaan toimivaltaisen elimen asiakirjojen julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisen asiakirjoista säädetään. Toimielimessä asetuksen mukaisia tehtäviä suorittavilla henkilöillä olisi ilmeisesti ilman nimenomaista säännöstäkin virkamiehen rikosoikeudellinen vastuu rikoslain 2 luvun 12 §:n nojalla. Selvyyden vuoksi ehdotetaan momentissa kuitenkin säädettäväksi, että henkilöt toimivat mainituissa tehtävissä virkamiehen vastuulla.

Pykälän 3 momentin mukaan toimielimen ekotuotemerkin myöntämistä koskevan hakemuksen hylkäämistä tai tutkimatta jättämistä koskevasta päätöksestä saisi valittaa Uudenmaan lääninoikeuteen. Muutoksenhakumahdollisuus julkisen vallan käyttöä koskevissa asioissa on Suomen oikeusjärjestelmän perusperiaate. Sen voidaan katsoa myös kuuluvan Eurooppa-oikeuden keskeisiin periaatteisiin.

Asetuksen 13 artikla sisältää salassapitosäännöksen, jonka mukaan asianomaiset toimielimet eikä kukaan asianomainen henkilö saa

antaa ulkopuolisille tuotemerkin myöntämistä koskevan arvioinnin yhteydessä saamiaan luotamuksellisia tietoja. Artiklan henkilöllinen ulottuvuus on laaja. Sen rikkomisen varalta ehdotetaan pykälän 4 momenttiin erillistä rangaistussäännöstä. Virkamiehen ja 2 momentissa tarkoitettun yhdistyksen henkilön salassapitovelvollisuuden rikkomiseen ehdotetaan kuitenkin sovellettavaksi rikoslain 40 luvun 5 §:n säännöksiä.

6 §. Pykälässä on tavanomainen asetusenantovaltuus, joka koskee tarkempien säännösten antamista 1 §:ssä tarkoitettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanosta. Pykälässä todetaan kuitenkin erikseen, että niiden Euroopan talousyhteisön direktiivien täytäntöönpanosta, joihin viitataan päätöksen liitteissä tarkoitettujen ETA-sopimuksen liitteiden määräysten muutoksissa, säädetään erikseen. Tarkoituksena on, kuten edellä on selostettu, että direktiivien muuntamisesta kansalliseen lainsäädäntöön annetaan aina erikseen asiasisältöiset säännökset ja määräykset. Pykälän perusteella ei siten voida antaa asetuksella täytäntöönpanomääräyksiä sellaisten direktiivien osalta, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia säännöksiä, vaan mahdolliset asetusenantovaltuudet sisältyvät niiden osalta asiasisältöisiin voimaansaattamislakeihin.

7 §. Lain voimaantulon ajankohdasta ehdotetaan pykälän 1 momentissa säädettäväksi asetuksella.

Pykälän 2 momentin mukaan voidaan ennen lain voimaantuloa ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3. Tarkemmat säännökset ja määräykset

ETA:n sekakomitean päätöksen voimaansaattamisasetukseen sisällytetään säännökset päätöksen ja sen voimaansaattamislain voimaantulosta. Lisäksi asetukseen on tarkoitus sisällyttää mahdolliset asetuksen tasoiset aineelliset sekä toimivalta- ja siirtymäsäännökset, jotka eivät sisälly asianomaisiin erityisasetuksiin. Jos Ahvenanmaan maakunta hyväksyy päätöksen voimaansaattamislain, sisällytetään asetukseen maininta hyväksymisestä.

Niiden direktiivien tavoitteiden toteuttaminen, joihin viitataan ETA:n sekakomitean päätöksen liitteissä tarkoitetuissa ETA-sopimuksen

liitteiden määräysten muutoksissa, edellyttää lukuisia täytäntöönpanosäännöksiä lakia alemmalla tasolla. Lisäksi niiden EY:n asetusten soveltaminen, joihin viitataan ETA:n sekakomitean päätöksen liitteissä tarkoitetuissa ETA-sopimuksen liitteiden määräysten muutoksissa, saattaa edellyttää tarkempia määräyksiä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti ETA:n sekakomitean päätöksen kanssa. ETA:n sekakomitean päätös on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994, edellyttäen että ETA-sopimuksen 103 artiklan tarkoittamat ilmoitukset on asianmukaisesti tehty tätä ennen.

5. Säättämisyjärjestys

Koska ehdotuksella laiksi ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 eräiden määräysten hyväksymisestä ja päätöksen soveltamisesta ei laajenneta niiden perustuslakeihin tehtyjen poikkeuksien alaa, jotka sisältyvät jo ETA-sopimuksen voimaansaattamislakiin, ja koska ETA-sopimuksen voimaansaattamislain 3 § sisältää myös tulevia ETA:n sekakomitean päätöksiä koskevan ensisijaisuussäännön, voidaan lakiehdotus käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

ETA:n sekakomitean päätöksestä aiheutuu valtiolle sekä vuotuisia maksuja että useammalle vuodelle jakautuvia kertamenoja, jotka sitovat eduskunnan budjettivaltaa niin, että se edellyttää eduskunnan hyväksymistä.

Kuten edellä esityksessä on tarkemmin selostettu, ETA:n sekakomitean päätökseen sisältyy myös sellaisia määräyksiä, jotka poikkeavat voimassa olevasta lainsäädännöstä tai joiden johdosta on tarpeen ryhtyä uuteen lainsäädäntötoimeen. Päätöksen mainitut määräykset edellyttävät siten lainsäädännön alaan kuuluvina eduskunnan hyväksymistä.

Edellä olevan perusteella sekä hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi Brysselissä 21 päivänä maaliskuuta 1994 ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta tehdyn ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 määräykset sekä päätöksen liitteissä tarkoitetuissa Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen liitteiden muutoksissa olevat määräykset samoin kuin niissä säädöksissä olevat säännökset, joihin viitataan liitteiden muutoksissa, siltä osin kuin määräykset ja säännökset vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska ETA:n sekakomitean päätös sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 eräiden määräysten hyväksymisestä ja päätöksen soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Brysselissä 21 päivänä maaliskuuta 1994 ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta tehdyn ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 määräykset sekä päätöksen liitteissä tarkoitetuissa Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen liitteiden muutoksissa olevat määräykset samoin kuin niissä säädöksissä olevat säännökset, joihin viitataan liitteiden muutoksissa, ovat, siltä osin kuin ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Sen estämättä, mitä niissä sosiaaliturva-asetuksissa säädetään, joihin viitataan Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) liitteessä VI, asetusten muuttamisesta annettuja neuvoston asetuksia (ETY) N:o 1247/92, (ETY) N:o 1248/92, (ETY) N:o 1249/92 ja (ETY) N:o 1945/93 saadaan soveltaa 1 päivästä tammikuuta 1994, jos niissä olevat säännökset ovat asianomaisten henkilöiden kannalta edullisempia.

3 §

Työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella annetun asetuksen (ETY) N:o 1612/68 II osan muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2434/92 ja mainitun asetuksen (ETY) N:o 1612/68 soveltamisesta erityisesti Eures (European Employment Services) -nimisen verkoston osalta annetun komission päätöksen (93/569/ETY) osalta, joihin viitataan ETA:n sekakomitean päätöksen liitteessä 5 tarkoitettu ETA-sopimuksen liitteessä V, toimivaltainen viranomaisena Suomessa on työministeriö, joka antaa säädöksissä tarkoitettulla tavalla virka-apua EFTAn pysyväälle komitealle, EFTAn valvontaviranomaiselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle. Mainituissa säädöksissä tarkoitettujen tilastoinnin osalta toimivaltaisia kansallisia viranomaisia ovat kuitenkin työministeriö ja tilastokeskus yhdessä.

4 §

Maataloustuotteiden luonnonmukaisesta

tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2092/91, johon viitataan ETA:n sekakomitean päätöksen liitteessä 3 tarkoitettu ETA-sopimuksen liitteessä II, edellytetyistä luonnonmukaisen maataloustuotannon valvonnan järjestämisestä vastaava viranomaisena Suomessa on maa- ja metsätalousministeriö. Luonnonmukaisesti tuotettujen elintarvikkeiden valvonnan järjestämisestä vastaa elintarvikevirasto. Näillä viranomaisilla on oikeus saada valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot muilta valvontaviranomaisilta sekä tarkastuslaitoksilta. Maa- ja metsätalousministeriö antaa ympäristöministeriötä kuultuaan tarkemmat määräykset neuvoston asetuksen edellyttämistä luonnonmukaisen maataloustuotannon valvontaa koskevista täytäntöönpanosäännöksistä sen mukaan kuin siitä asetuksella erikseen säädetään. Kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset neuvoston asetuksen luonnonmukaisesti tuotettuja elintarvikkeita koskevien säännösten täytäntöönpanosta.

Edellä 1 momentissa mainitun neuvoston asetuksen mukaisesta luonnonmukaisen maataloustuotannon valvonnasta vastaavat kasvinuotannon tarkastuskeskus, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos, maaseutuelinkeinopiirit sekä alueelliset tarkastuslautakunnat. Lautakuntien perustamisesta säädetään 1 momentissa tarkoitulla asetuksella.

Edellä 1 momentissa mainitun neuvoston asetuksen noudattamista valvovat luonnonmukaisesti tuotettujen elintarvikkeiden osalta elintarvikelaissa (526/41) tarkoitettujen valvontaviranomaiset. Neuvoston asetuksen 8—10 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomaisena luonnonmukaisessa elintarviketuotannossa on elintarvikevirasto.

5 §

Yhteisön ekotuotemerkin myöntämisyjärjestelmästä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 880/92, johon viitataan ETA:n sekakomitean päätöksen liitteessä 18 tarkoitettu ETA-sopimuksen liitteessä XX, 9 artiklassa tarkoi-

tettu toimivaltainen elin Suomessa nimetään valtioneuvoston päätöksellä. Valtioneuvosto voi myös antaa tarkempia määräyksiä asetuksen täytäntöönpanosta. Ympäristöministeriön päätöksellä voidaan kuitenkin antaa tarkempia määräyksiä asetuksen täytäntöönpanoa koskevien Euroopan yhteisöjen komission päätösten täytäntöönpanosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi toimivaltaiseksi elimeksi voidaan myös nimetä 1 momentissa mainitun neuvoston asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut edellytykset täytävä rekisteröity yhdistys. Tällöinkin toimivaltaisen elimen on tehtävässään noudatettava hallintomenettelylain (598/82), tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/66) ja kieliain (148/22) säännöksiä siltä osin kuin asetukselta ei muuta johdu. Toimivaltaisen elimen asiakirjojen julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten asiakirjoista säädetään. Asetuksen mukaisia tehtäviä toimivaltaisessa elimessä hoitavat henkilöt toimivat virkamiehen vastuulla.

Toimivaltaisen elimen ekotuotemerkin myöntämistä koskevan hakemuksen hylkäämispäätöksestä tai tutkimatta jättämistä koskevasta päätöksestä saa valittaa Uudenmaan lääninoikeuteen noudattaen mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

Joka rikkoo 1 momentissa mainitun neuvoston asetuksen 13 artiklassa säädettyä kieltoa, on tuomittava *ekotuotemerkkiasiaa koskevan salassapitovelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi. Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä edellä tarkoitettusta rikoksesta, ellei asianomistaja ole ilmoittanut sitä syytteeseen pantavaksi. Virkamiehen ja 2 momentissa tarkoitettun henkilön salassapitovelvollisuuden rikkomiseen on kuitenkin sovellettava rikoslain 40 luvun 5 §:n säännöksiä.

6 §

Tarkemmat säännökset 1 §:ssä tarkoitettujen määräysten ja säännösten täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella. Niiden Euroopan talousyhteisön direktiivien täytäntöönpanosta, joihin viitataan päätöksen liitteissä tarkoitetuissa ETA-sopimuksen liitteiden määräysten muutoksissa, säädetään kuitenkin erikseen.

7 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Pertti Salolainen*

SOPIMUS EUROOPAN TALOUSALUEESTA**ETA:N SEKAKOMITEA**

ETA:n SEKAKOMITEAN
PÄÄTÖS
N:o 7/94,
tehty 21 päivänä maaliskuuta 1994,

ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta

ETA:N SEKAKOMITEA, joka

OTTAU HUOMIOON Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyn sopimuksen, sellaisena kuin se on tarkistettuna Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen tarkistamisesta tehdyllä pöytäkirjalla, jäljempänä 'sopimus', ja etenkin sen 98 artiklan,

PALAUTTAA MIELEEN, että sopimuspuolten tavoitteena on perustaa dynaaminen ja yhdenmukainen Euroopan talousalue, joka perustuu yhteisiin sääntöihin sekä yksilöiden ja taloudellisten toimijoiden yhdenvertaiseen kohteluun neljän vapauden ja kilpailun edellytysten suhteen, samoin kuin yhteistyön vahvistamiselle ja laajentamiselle näitä sivuavassa ja laaja-alaisessa politiikassa,

KIINNITTÄÄ HUOMIOTA siihen, että sopimus sisältää viittauksia ETA:n kannalta merkityksellisiin EY:n säädöksiin, jotka Euroopan yhteisö on antanut 1 päivään elokuuta 1991 mennessä,

KATSOO, että sopimusta on tarpeen muuttaa sopimuksen yhdenmukaisuuden sekä yksilöiden ja taloudellisten toimijoiden oikeudellisen yhdenvertaisuuden varmistamiseksi, sekä ottaen huomioon sopimuspuolten yhteisen, niitä säädöksiä koskevat tarkastelun, jotka Euroopan yhteisö on antanut 31 päivän heinäkuuta 1991 jälkeen,

KATSOO lisäksi, että niiden säädösten erityisluonteen vuoksi, joihin tämän päätöksen liitteessä 5¹⁾ viitataan, on välttämätöntä, että näitä säädöksiä sovelletaan samanaikaisesti yhteisössä ja ETA:ssa ETA-sopimuksen voimaantulosta alkaen, ja

PALAUTTAA MIELEEN, että sopimuksen pöytäkirjan 1 mukaan niiden säädösten säännöksiä, joihin sopimuksen liitteissä viitataan, sovelletaan sopimuksen ja pöytäkirjan 1 mukaisesti, jollei kulloinkin kyseessä olevassa liitteessä toisin määrätä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

¹⁾ Sopimuksen kaikissa kielitoisannoissa on numerovirhe; viittauksen olisi kohdistuttava päätöksen liitteeseen 6. Teksti oikaistaan kaikissa kielitoisannoissa ennen päätöksen voimaantuloa.

1 artikla

Muutetaan sopimuksen pöytäkirjaa 47 sekä sen liitteitä I, II, IV—IX, XI ja XIII—XXII tämän päätöksen liitteiden 1—20 mukaisesti.

2 artikla

1. Jollei tämän päätöksen liitteissä toisin määrätä, sopimusta sovellettaessa noudatetaan liitteissä mainittujen säädösten voimaantulo- tai täytäntöönpanopäivien osalta seuraavaa:
 - jos säädöksen voimaantulo- tai täytäntöönpanopäivä on ennen tämän päätöksen voimaantuloa, sovelletaan tämän päätöksen voimaantulopäivää;
 - jos säädöksen voimaantulo- tai täytäntöönpanopäivä on tämän päätöksen voimaantulon jälkeen, sovelletaan voimaantulo- tai täytäntöönpanopäivää.
2. Tämän päätöksen liitteessä 5¹⁾ mainittuja säädöksiä ja liitteessä olevia määräyksiä sovelletaan sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994, jos kaikki ETA-sopimuksen 103 artiklan 1 kohdassa edellytetyt ilmoitukset on tehty ETA:n sekakomitealle.

4 artikla

Tämä päätös julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisen lehden ETA-osastossa ja ETA-täydennysosassa.

Tehty Brysselissä 21 päivänä maaliskuuta 1994

ETA:n sekakomitean puolesta
Puheenjohtaja

N.G. van der Pas

ETA:n sekakomitean
sihteerit

P.K. Mannes M. Sucker

¹⁾ Sopimuksen kaikissa kielitoisinoissa on numerovirhe; viittauksen olisi kohdistuttava päätöksen liitteeseen 6. Teksti oikaistaan kaikissa kielitoisinoissa ennen päätöksen voimaantuloa.

RUOTSIN HALLITUKSEN LAUSUMA
neuvoston päätöksestä 92/143/ETY
(ETA-sopimuksen liitteen XIII uusi 59 a kohta)

Ruotsin rannikkovedet kuuluvat Decca-navigointiketjujen piiriin, joita voidaan käyttää joitakin vuosia vuoden 2000 jälkeen. Decca-järjestelmän kattamat ruotsalaiset alukset eivät tarvitse muuta järjestelmää. Ottaen huomioon neuvoston päätöksen 92/143/ETY Ruotsi ei kuitenkaan ota käyttöön Loran C-järjestelmää tai tue taloudellisesti Loran C:n edistämistä muualla.

YHTEINEN LAUSUMA
tietyistä sosiaaliturva-alan säädöksistä

Neuvoston asetusten (ETY) N:o 1247/92, N:o 1248/92, N:o 1249/92 ja N:o 1945/93 hyväksyminen ei estä Islantia, Norjaa, Ruotsia ja Suomea soveltamasta vastaavia vanhoja sääntöjään ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94 voimaantuloon asti silloin, kun ne ovat asianomaisten henkilöiden kannalta edullisempia.

YHTEINEN LAUSUMA
MAATALOUSTUOTTEIDEN JA ELINTARVIKKEIDEN
MAANTIETEELLISIÄ MERKINTÖJÄ, ALKUPERÄNIMITYKSIÄ JA
ERITYISLUONNETTA KOSKEVIA TODISTUKSIA KOSKEVASTA YHTEISÖN
SÄÄNNÖSTÖSTÄ

1. Neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2981/92 ja neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2082/92 otetaan huomioon kolmansien maiden etua koskevat näkökohdat sovellettaessa maantieteellisiä merkintöjä ja alkuperänimityksiä koskevaa yhteisön järjestelmää sekä erityisluonnetta koskevia todistuksia koskevaa yhteisön järjestelmää säätämällä takeet vastustamisväittemenettelyn muodossa ja mahdollisuutena saada suoja. Nämä takeet ovat neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2081/92 seuraavat:

— Asianomaiselle henkilölle, jota yhteisön rekisteröintiä koskeva asia oikeudellisesti koskee, annetaan 7 artiklan 3 kohdassa mahdollisuus tehdä väite tällaista hakemusta vastaan. Komission mielestä siinä tapauksessa, että väite perustuu siihen, että on olemassa samanniminen tuote, jota pidetään laillisesti kaupan asetuksen julkaisemisajankohtana, asian katsotaan laillisesti koskevan yhteisössä olevaa tuojaa — kun asia koskee tuontituotteita — samassa määrin kuin yhteisön tuotteiden tuottajia.

Tavaramerkkien osalta tämän artiklan tulkitaan oikeuttavan jäsenvaltiossa rekisteröidyn tavaramerkin haltijan tekemään väitteen rekisteröintiä vastaan.

— Osana yhteisön suojan antamista kolmansien maiden nimityksille koskevaa keskustelua 12 artiklan 2 kohdassa säädetään säännöistä sellaisten tapausten ratkaisemiseksi, joissa yhteisössä suojattu nimitys ja kolmannessa maassa suojattu nimitys ovat samoja.

2. Yhteisö ja EFTA-valtiot tarkastelevat neuvoston asetusta (ETY) N:o 2081/92 ja N:o 2082/92 koskevaa tilannetta uudelleen, kun nimet, joita tarkoitetaan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2981/92 17 artiklan 1 kohdassa, rekisteröidään kyseisen asetuksen 17 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

YHTEINEN LAUSUMA
MERKITYKSELLISEN, VÄLIAIKANA ANNETUN YHTEISÖN SÄÄNNÖSTÖN
SAATTAMISESTA JATKOSSA
OSAKSI SOPIMUSTA

ETA:n sekakomitea kiinnittää huomiota siihen seikkaan, että tähän luetteloon väliajan yhteisön säännöstöstä ei ole otettu useita 31 päivään joulukuuta 1993 mennessä annettuja ETA:n kannalta merkityksellisiä oikeudellisia säädöksiä.

Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että sekakomitean olisi tarkasteltava tällaisia säädöksiä niin pian kuin mahdollista niiden ottamiseksi osaksi sopimusta.

NEUVOSTON ASETUS (ETY) 1248/92,

annettu 30 päivänä huhtikuuta 1992,

sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin
työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun
asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä
annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 51 ja 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾, jonka se on tehnyt kuultuaan siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikuntaa,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

on tarpeen muuttaa neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71⁽⁴⁾ ja (ETY) N:o 574/72⁽⁵⁾ eläkkeiden myöntämistä ja laskemista koskevia säännöksiä sellaisina kuin ne ovat ajan tasalle saatettuina asetuksella (ETY) N:o 2001/83⁽⁶⁾ ja viimeksi muutettuina asetuksella (ETY) N:o 1249/92⁽⁷⁾; eräät näistä muutoksista liittyvät yhteisön tuomioistuimen tämän alan oikeuskäytäntöön, kun taas muilla muutoksilla on tarkoitus poistaa olemassa olevia aukkoja,

on suotavaa poistaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 johdanto-osan kahdeksas kappale, joka on käynyt tarpeettomaksi sanotun asetuksen 46 artiklan 3 kohtaa koskevan yhteisön tuomioistuimen tulkinnan vuoksi; tämän poistamisen seurauksena asetuksen (ETY) N:o 1408/71 johdanto-osan seitsemättä kappaletta on muutettava,

asetuksen (ETY) N:o 1408/71 III osaston 3 lukuun tehtävien muutosten vuoksi on mukautettava sanotun asetuksen 12 artiklan 2 kohtaa,

on tarpeen muuttaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 38 ja 45 artiklaa sellaisten vakuutus- tai asumiskausien huomioon ottamista koskevien sääntöjen täsmentämiseksi, jotka ovat

täyttyneet kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa palkattuna työntekijänä ja itsenäisenä ammatinharjoittajana tai yleisjärjestelmän ja erityisjärjestelmän alaisena,

on tarpeellista liittää liitteessä IV olevaan B osaan kaikki asetuksen (ETY) N:o 1408/71 38 ja 45 artiklassa tarkoitettut itsenäisten ammatinharjoittajien erityisjärjestelmät,

on tarpeellista lisätä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 39 artiklaan säännös, jonka mukaan erilaisten etuuksien ollessa päällekkäisiä sovelletaan 3 luvun sääntöjä myös 2 luvun mukaan myönnettyihin työkyvyttömyyseläkkeisiin,

asetuksen III osaston 3 luvussa olevan uuden samanlaisten etuuksien käsitteen vuoksi on tarpeellista muuttaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 40 artiklan 2 kohtaa,

on tarpeen muuttaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 40 artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohdan tekstiä niin, että sanottua alakohtaa voidaan soveltaa myös silloin kun työkyvyttömyyden perusteella myönnetään etuus, jota ei kutsuta työkyvyttömyys-etuudeksi; tämän vuoksi on tarpeellista muuttaa sanotun asetuksen 40 artiklan 3 kohdan b alakohdan i alakohtaa,

sen vuoksi, että asetuksen (ETY) N:o 1408/71 43 artiklan 1 kohtaa muutetaan ja 43 artiklaan lisätään uusi 3 kohta, on tarpeen muuttaa myös asetuksen III osaston 2 luvun 4 jakson otsikko,

on tarpeellista laajentaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 43 artiklan 2 kohtaa sen takaamiseksi, että siinä tapauksessa ettei jäsenvaltion lainsäädännössä ole säännöstä työkyvyttömyys-etuuden muuttamisesta vanhuusetuudeksi, tämän lainsäädännön mukaista etuutta maksetaan edelleen niin kauan, kuin mainitun etuuden saaja täyttää tarpeelliset edellytykset,

asetuksen (ETY) N:o 1408/71 43 artiklan soveltamisesta saatu kokemus on paljastanut aukon tapauksessa, jossa sanotun asetuksen 39 artiklan mukaisesti myönnetty työkyvyttömyys-etuus muutetaan vanhuusetuudeksi ilman että se, jonka etua asia koskee, olisi täyttänyt toisen jäsenvaltion lainsäädännössä vaadittuja ikää koskevia edellytyksiä tätä etuutta koskevan oikeuden saavuttamiseksi; tämä puute on korjattava lisäämällä

⁽¹⁾ EYVL N:o C 206, 11.8.1989, s. 2

⁽²⁾ EYVL N:o C 291, 20.11.1989, s. 120

⁽³⁾ EYVL N:o C 56, 7.3.1990, s. 63

⁽⁴⁾ EYVL N:o L 149, 5.7.1971, s. 2

⁽⁵⁾ EYVL N:o L 74, 27.3.1972, s. 1

⁽⁶⁾ EYVL N:o L 230, 22.8.1983, s. 6

⁽⁷⁾ EYVL N:o L 136, 19.5.92, s. 28

43 artiklaan uusi 3 kohta, jossa säädetään, että sen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, joka tähän asti on jättänyt työkyvyttömyyseläkkeen maksamatta, myöntää työkyvyttömyyseläkkeen asetuksen (ETY) N:o 1408/71 III osaston 3 luvun mukaisesti toisessa jäsenvaltiossa tapahtuneesta muuntamispäivästä alkaen,

asetuksen (ETY) N:o 1408/71 43 artiklan nykyinen 3 kohta on tarpeen numeroida 4 kohdaksi ja samalla yksinkertaistaa sen sanamuotoa,

asetuksen (ETY) N:o 1408/71 45 artiklaan olisi lisättävä säännös, jonka mukaan etuutta koskevien oikeuksien saavuttamisen, säilyttämisen tai takaisinsaamisen turvaamiseksi vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet jäsenvaltion erityisjärjestelmässä, on otettava huomioon toisen jäsenvaltion yleisessä järjestelmässä, vaikka nämä kaudet on jo otettu huomioon viimeksi mainitun valtion erityisjärjestelmässä,

on suotavaa yksinkertaisuuden ja selvyuden vuoksi lisätä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 45 artiklaan säännös, jossa säädetään kaikkien sellaisten erityismääräysten sisällyttämisestä liitteeseen VI, jotka määrittävät etuuksia koskevan oikeuden saavuttamista, säilyttämistä ja takaisinsaamista koskevien tiettyjen vakuutusedellytysten yhtäläistämisen ottaen huomioon kyseessä olevien kansallisten lainsäädäntöjen erityispiirteet,

yhteisön tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan neuvosto ei ole toimivaltainen antamaan sääntöjä, joilla rajoitetaan eri jäsenvaltioissa ansaitun kahden tai useamman eläkkeen päällekkäisyyttä pienentämällä yksinomaan kansallisen lainsäädännön nojalla ansaitun eläkkeen määrää; yhteisön tuomioistuimen mukaan tämä toimivalta kuuluu kansalliselle lainsäätäjälle, kuitenkin niin, että yhteisön lainsäätäjälle kuuluu niiden rajojen määrittäminen, joissa pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia kansallisia säännöksiä sovelletaan: on tarpeellista säätää eläkkeen määrän laskemisesta yhteislasku- ja suhteellisuusmenetelmällä ja säätää tästä takeet yhteisön oikeudessa, jos kansallisen lainsäädännön soveltaminen, mukaan lukien pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevien sääntöjen noudattaminen johtaisi epäedullisempaan tulokseen kuin edellä mainittu menetelmä; toisaalta on tarpeellista suoda toimivaltaisille laitoksille mahdollisuus luopua laskemisesta yhteenlasku- ja suhteellisuusmenetelmää noudattaen, jos tulos tästä laskemisesta on sama tai pienempi kuin se, joka seuraa laskemisesta yksinomaan kansallisen lainsäädännön mukaan; kunkin jäsenvaltion osalta on lueteltava liitteessä IV olevassa C osassa kaikki tapaukset, joissa nämä kaksi laskumenetelmää voisivat tuottaa tällaisen tuloksen,

siirtotyöläisten ja heidän jälkeensä jääneidensä suojelemiseksi kansallisten lainsäädäntöjen pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevien säännösten liian ankaralta soveltamiselta on tarpeellista liittää asetukseen (ETY) N:o 1408/71 säännös, jossa säädetään tarkasti näiden säännösten soveltamisesta,

samoin perustein on aiheellista lisätä asetukseen (ETY) N:o 1408/71 säännös, jossa säädetään, että samanlaisten etuuksien ollessa päällekkäisiä näitä säännöksiä sovelletaan vain tiettyihin etuuksiin ja vain erityistapauksissa,

on tarpeen luetella liitteessä IV olevassa D osassa ne etuudet, joihin edellä mainittuja säännöksiä voidaan soveltaa samanlaisten etuuksien ollessa päällekkäisiä,

asetukseen (ETY) N:o 1408/71 on aiheellista ottaa säännös, jonka mukaan erityistapauksissa kahdella tai useammalla jäsenvaltiolla on oikeus solmia sopimus, jonka tarkoituksena on samanlaisten etuuksien päällekkäisyyden estäminen; nämä sopimukset on mainittava liitteessä IV olevassa D osassa,

asetukseen (ETY) N:o 1408/71 on tarpeen ottaa säännös, jonka mukaan niissä tapauksissa, joissa samanlaiset etuudet ovat päällekkäisiä jäsenvaltion pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä ei sovelleta yhteenlasku- ja suhteellisuusmenetelmää käyttäen laskettuun etuuteen,

on tarpeen, että yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti asetuksen (ETY) N:o 1408/71 III osaston 3 luvun mukaisella samanlaisten etuuksien päällekkäisyydellä tarkoitetaan sellaisten työkyvyttömyysetuuksien, vanhuusetuuksien ja jälkeensä jääneiden etuuksien päällekkäisyyttä, jotka on laskettu tai myönnetty saman henkilön osalta täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien perusteella ja erilaisten etuuksien päällekkäisyydellä tarkoitetaan muiden kuin samanlaisten etuuksien päällekkäisyyttä,

asetukseen (ETY) N:o 1408/71 on tarpeen ottaa säännökset sen takaamiseksi, että kahden tai useamman jäsenvaltion pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevien kansallisten säännösten soveltaminen yhdessä silloin kun on kyse erilaisten etuuksien päällekkäisyydestä ei vaikuta haitallisesti siirtotyöläisiin tai heidän oikeudenomistajiinsa; asetukseen (ETY) N:o 1408/71 on aiheellista ottaa säännös sen tilanteen estämiseksi, että jäsenvaltion lainsäädännön mukaan eläke peruutetaan tai lakkautetaan kokonaan, koska kyseessä oleva henkilö saa pienempää erilaista etuutta toisesta jäsenvaltiossa; samat perusteet, jotka oikeuttavat edellä mainitut säännökset, koskevat myös tapauksia, joissa jäsenvaltion lainsäädännön mukaan eläkettä ei myönnetä, koska etuudensaaja saa erilaista etuutta,

on tärkeää, että asetuksen (ETY) N:o 1408/71 48 artiklan 1 kohdan tekstiä selvennetään täsmentämällä edellytykset tämän kohdan soveltamiselle,

on tarpeen täydentää asetuksen (ETY) N:o 1408/71 49 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä oleva aukko lisäämällä siihen viittaus asetuksen 40 artiklan 3 kohtaan; on tarpeellista laajentaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 49 artiklan kahta ensimmäistä kohtaa, jotta niitä voidaan soveltaa asetuksen 44 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitetuissa tapauksissa,

asetuksen 12 artiklan 2 kohdan muuttaminen tekee tarpeelliseksi uuden d alakohdan lisäämisen asetuksen (ETY) N:o 1408/71 60 artiklan 1 kohtaan,

on tarpeen ottaa asetukseen (ETY) N:o 1408/71 tämän asetuksen soveltamista koskevia siirtymäsäännöksiä,

uuden B, C ja D osan lisääminen asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteeseen IV merkitsee, että nykyinen liite IV siirretään liitteessä IV olevaksi A osaksi,

on aiheellista poistaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteestä VI säännökset, jotka ovat nykyisessä otsikon "B. TANSKA" 7 kohdassa, otsikon "G. IRLANTI" 4 kohdassa ja otsikon "L. YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA" 9 kohdassa ja jotka ovat tulleet tarpeettomiksi samanlaisia etuuksia koskevan käsitteen lisäämisellä asetuksen III osaston 3 lukuun,

olisi tarpeetonta vaatia Tanskan toimivaltaista laitosta sovelta-
maan asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 niitä säännöksiä, jotka suojelevat siirtotyöläisiä ja heidän oikeudenomistajiaan haitallisilta vaikutuksilta sovellettaessa yhdessä kahden tai useamman jäsenvaltion pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä erilaisten etuuksien ollessa päällekkäisiä, koska tästä on jo säädetty Tanskan lainsäädännössä,

eläkkeitä koskevan Tanskan lainsäädännön erityispiirteiden vuoksi on tarpeellista lisätä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteen VI otsikon "B. TANSKA" alle säännös, jonka tarkoituksena on laajentaa asetuksen III osaston 3 luvussa olevaa samanlaisten etuuksien käsitettä Tanskan lainsäädäntöä sovellettaessa,

asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteen VI otsikkoon "D. ESPANJA", "E. RANSKA" ja "J. ALANKOMAAT" on tarpeen ottaa määräykset asetuksen 45 artiklassa tarkoitettujen etuuksien saavuttamista, säilyttämistä ja takaisinsaamista koskevien tiettyjen vakuutusedellytysten yhtenäistämismenettelyjen täsmentämisestä Espanjan, Ranskan ja Alankomaiden osalta,

on tarpeellista ottaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteen VI otsikkoon "D. ESPANJA" määräys yksityiskohtaisten sääntöjen määrittämiseksi asetuksen 47 artiklan soveltamisesta Espanjaan,

on aiheellista Kreikan lainsäädännön erityispiirteiden vuoksi ottaa määräys liitteen VI otsikkoon "F. KREIKKA", jotta vältettäisiin tilanne, jossa asetuksen 49 artiklan 2 kohdan soveltaminen voisi aiheuttaa epäedullisia seurauksia Kreikassa vakuutettuina olleille työntekijöille,

Alankomaiden lainsäädäntöön tehtyjen muutosten vuoksi asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteen VI otsikon "J. ALANKOMAAT" 4 kohta on mukautettava,

on tarpeellista muuttaa asetuksen (ETY) N:o 574/72 15 artiklan 1 kohdan ja 35, 39, 46, 47, 48, 49 ja 107 artiklan sanamuotoa tässä asetuksessa tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi,

asetuksen (ETY) N:o 574/72 7 artiklan 1 kohdan b ja c alakohta olisi poistettava, koska ne ovat tulleet tarpeettomiksi asetuksen (ETY) N:o 1408/71 uuden 46 ja 46 c artiklan vuoksi,

on suotavaa muuttaa asetuksen (ETY) N:o 574/72 7 artiklan 1 kohtaa lisäämällä siihen päällekkäisyyttä estävien säännösten soveltamisraja erityisesti silloin, kun kyse on kahden tai useamman etuuden molemminpuolisesta pienentämisestä, keskeyttämisestä tai peruuttamisesta, ja

on tarpeen ottaa asetuksen (ETY) N:o 574/72 7 artiklan 2 kohtaan viittaus asetuksen (ETY) N:o 1408/71 uuteen 46 a, 46 b ja 46 c artiklaan,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (ETY) N:o 1408/71 johdanto-osan kappaleita seuraavasti:

1. Korvataan johdanto-osan seitsemäs kappale seuraavasti:

"Perustamissopimuksen 51 artiklan soveltamiseksi hyväksytyt yhteensovittamissäännökset on taattava yhteisön alueella liikkuville työntekijöille heidän ansaitsemansa oikeudet ja edut,";

2. Poistetaan johdanto-osan kahdeksas kappale.

2 artikla

Muutetaan asetusta (ETY) N:o 1408/71 seuraavasti:

1. Korvataan 12 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, jäsenvaltion lainsäädännön säännöksiä, jotka koskevat etuuksien pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista muiden sosiaaliturvatuksien ollessa päällekkäisiä tai muun tulon vuoksi, voidaan soveltaa, vaikka tällaiset etuudet saavutettiin toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tai tällainen tulo ansaittiin toisen jäsenvaltion alueella."

2. Korvataan III osaston 2 luku seuraavasti:

"2 LUKU

Työkyvyttömyys

1 jakso

Palkatut työntekijät tai itsenäiset ammatinharjoittajat, jotka ovat yksinomaan sellaisen lainsäädännön alaisia, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuksien määrä on riippumaton vakuutuskausien kestosta

37 artikla

Yleisiä säännöksiä

1. Palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja, joka on peräkkäin tai vuorottain ollut kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön alainen, ja jonka osalta vakuutuskaudet ovat täyttyneet yksinomaan sellaisen lainsäädännön mukaan, jossa työkyvyttömyysetuuksien määrä on riippumaton vakuutuskausien kestosta, saa etuudet 39 artiklan säännösten mukaisesti. Tämä artikla ei vaikuta lasten perusteella eläkkeeseen maksettaviin korotuksiin tai lisiin, jotka myönnetään 8 luvun säännösten mukaisesti.

2. Liitteessä IV olevassa A osassa luetellaan jokaisen jäsenvaltion osalta, jota asia koskee, niiden alueella voimassa oleva, 1 kohdassa tarkoitettujen tyyppien lainsäädäntö.

38 artikla

Sen lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien huomioon ottaminen, jonka alainen palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja on etuuksia koskevan oikeuden ansaitsemisesta, säilyttämisestä tai takaisinmaksamisesta määrättäessä

1. Jos jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetään muun kuin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuun erityisjärjestelmään kuuluvaa etuutta koskevan oikeuden saavuttamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinmaksamiseksi, että vakuutus- tai asumiskaudet täyttyvät, tämän jäsenvaltion toimivaltaisen

laitoksen on otettava huomioon tarpeellisissa määrin ne vakuutus- tai asumiskaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan joko yleisessä järjestelmässä tai erityisjärjestelmässä ja joko palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Se ottaa huomioon nämä kaudet ikään kuin ne olisivat sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneitä kausia.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tiettyjen etuuksien myöntämisen edellytyksenä on, että vakuutuskaudet täyttyvät vain ammatissa, joka kuuluu palkattujen työntekijöiden erityisjärjestelmään tai tapauksen mukaan erityisen työn piiriin, muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täyttyneet kaudet otetaan huomioon näitä etuuksia myönnettäessä vain, jos ne ovat täyttyneet vastaavassa järjestelmässä tai, jollei tällaista ole, samassa ammatissa tai tapauksen mukaan samassa työssä.

Jos, sen jälkeen kun näin täyttyneet kaudet on otettu huomioon, se, jonka etua asia koskee, ei täytä näiden etuuksien saamiseksi asetettuja edellytyksiä, nämä kaudet otetaan huomioon myönnettäessä etuuksia yleisestä järjestelmästä tai, jos tällaista ei ole, järjestelmästä, jota sovelletaan ruumiillisen työn tekijään tai toimihenkilöön tapauksen mukaan edellyttäen, että se, jonka etua asia koskee, on ollut vakuutettu jommassa kummassa näistä järjestelmistä.

3. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tiettyjen etuuksien myöntäminen riippuu siitä, että vakuutuskaudet ovat täyttyneet vain ammatissa, joka kuuluu itsenäisten ammatinharjoittajien erityisjärjestelmään, muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan täyttyneet kaudet otetaan huomioon myönnettäessä tällaisia etuuksia vain, jos ne ovat täyttyneet vastaavassa järjestelmässä tai, jollei tällaista ole, samassa ammatissa. Liitteessä IV olevassa B osassa luetellaan jokaisen jäsenvaltion osalta, jota asia koskee, tässä kohdassa tarkoitettujen tyyppisten itsenäisiin ammatinharjoittajiin sovellettavat järjestelmät.

Jos sen jälkeen kun tässä kohdassa tarkoitettujen kaudet on otettu huomioon, se, jonka etua asia koskee, ei täytä näiden etuuksien saamiseksi asetettuja edellytyksiä, nämä kaudet otetaan huomioon myönnettäessä etuuksia yleisestä järjestelmästä tai, jollei tällaista ole, järjestelmästä, jota sovelletaan ruumiillisen työn tekijään tai toimihenkilöön tapauksen mukaan edellyttäen, että se, jonka etua asia koskee on ollut vakuutettu jommassakummassa näistä järjestelmistä.

39 artikla

Etuuksien myöntäminen

1. Sen jäsenvaltion vakuutuslaitos, jonka lainsäädäntöä sovellettiin silloin kun työkyvyttömyyteen johtanut kykenemättömyys tehdä työtä ilmaantui, määrää tämän

lainsäädännön mukaisesti, täyttääkö kysymyksessä oleva henkilö edellytykset oikeuden saamiseksi etuuksiin, ottaen tarvittaessa huomioon 38 artiklan.

2. Henkilö, joka täyttää 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset, saa etuudet yksinomaan mainitusta vakuutuslaitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti.

3. Henkilö, jolla ei 1 kohdan mukaan ole oikeutta etuuksiin, saa etuudet, joihin hänellä vielä on oikeus toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, ottaen tarvittaessa huomioon 38 artikla.

4. Jos 2 tai 3 kohdassa tarkoitetun lainsäädännön mukaan edellytetään, että etuuksien määrää määrittäessä on otettava huomioon muut perheenjäsenet kuin lapset, toimivaltaisen vakuutuslaitoksen on otettava myös huomioon asianomaisen henkilön perheenjäsenet, jotka asuvat toisen jäsenvaltion alueella, niin kuin he asuisivat toimivaltaisen valtion alueella.

5. Jos 2 tai 3 kohdassa tarkoitetussa lainsäädännössä säädetään etuuksien pienentämisestä, keskeyttämisestä tai peruuttamisesta niiden ollessa päällekkäisiä muun tulon tai 46 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen erilaisten etuuksien kanssa, 46 a artiklan 3 kohtaa ja 46 c artiklan 5 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin.

6. Kokonaan työtön työntekijä, johon sovelletaan 71 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan ja 71 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan ensimmäisen virkkeen säännöksiä, saa työkyvyttömyysetuudet sen jäsenvaltion toimivaltaisesta laitoksesta, jonka alueella hän asuu ja sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, niin kuin hän olisi ollut tämän lainsäädännön alainen hänen viimeisen työskentelynsä aikana, ottaen tarvittaessa huomioon 38 artikla ja/tai 25 artiklan 2 kohta. Asuinmaan laitos vastaa näiden etuuksien maksamisesta.

Jos tämän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan edellytetään, että etuuksien laskemisen on perustuttava palkkoihin, laitoksen on otettava huomioon viimeisestä työskentelymaassa ja asuinmaassa saadut palkat soveltamansa lainsäädännön mukaan. Jos palkkaa ei ole saatu asuinmaassa, toimivaltainen laitos ottaa huomioon lainsäädännön määräämien sääntöjen mukaisesti viimeisessä työskentelymaassa saadut palkat.

2 jakso

Palkatut työntekijät tai itsenäiset ammatinharjoittajat, jotka ovat joko yksinomaan sellaisen lainsäädännön alaisia, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuden määrä riippuu vakuutus- tai asumiskausien kestosta, tai tällaisen ja 1 jaksossa tarkoitetun lainsäädännön alaisia

40 artikla

Yleisiä säännöksiä

1. Palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja, joka on peräkkäin tai vuorottain ollut kahden tai useamman jäsenvaltion sellaisen lainsäädännön alainen, joista ainakin yksi ei ole 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tyyppiä, saa etuudet 3 luvun säännösten mukaan, joita sovelletaan soveltuvin osin ottaen huomioon 4 kohdan säännökset.

2. Kuitenkin henkilö, joka kärsii sellaisesta työkyvyttömyydestä johtuvasta kykenemättömyydestä työhön, jonka hän on saanut ollessaan liitteessä IV olevassa A osassa luetellun lainsäädännön alainen, saa etuudet 37 artiklan 1 kohdan mukaisesti seuraavin edellytyksin:

- hän täyttää, ottaen tarvittaessa huomioon 38 artikla, tässä lainsäädännössä tai muissa samaa tyyppiä olevissa lainsäädännöissä säädetyt edellytykset ilman, että sellaisten lainsäädäntöjen mukaan täytyneitä vakuutuskausia, joita ei ole lueteltu liitteessä IV olevassa A osassa, otetaan huomioon

ja

- hän ei täytä edellytyksiä oikeuden saamiseksi etuuksiin sellaisen lainsäädännön mukaan, jota ei ole lueteltu liitteessä IV olevassa A osassa

ja

- hän ei hae vanhuusetuuksia ottaen huomioon 44 artiklan 2 kohdan toinen virke.

3. a) Oikeuden määräämiseksi etuuksiin liitteessä IV olevassa A osassa luetellun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa työkyvyttömyysetuuksien myöntämiseksi edellytetään, että se, jonka etua asia koskee, on tiettyä aikana sairauden perusteella saanut rahatuksia tai ollut kykenemätön työhön, ja jos palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja, joka on ollut tämän lainsäädännön alainen, kärsii sellaisesta työkyvyttömyydestä johtuvasta kykenemättömyydestä työhön, jonka hän on saanut ollessaan toisen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, on otettava huomioon rajoittamatta kuitenkaan 37 artiklan 1 kohdan soveltamista:

i) jokainen kausi, jonka aikana hän on tämän työhön kykenemättömyyden osalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan saanut sairauden perusteella rahatuksia tai niiden sijasta edelleen saanut palkkaansa;

- ii) jokainen kausi, jonka aikana hän on saanut sen työkyvyttömyyden osalta, joka seurasi tätä kykenemättömyyttä työhön, III osaston 2 ja 3 luvun mukaista etuutta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan,

niin kuin kyseessä olisi kausi, jonka aikana sairauden perusteella annettavia rahaetuuksia olisi maksettu hänelle ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tai jonka aikana hän oli kykenemätön työhön tämän lainsäädännön mukaan.

- b) Oikeus työkyvyttömyysetuuksiin ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan on oltava saavutettu joko tämän lainsäädännön alkuperäisen sairauskorvauksen kauden päättymisen jälkeen tai tämän lainsäädännön vaatiman alkuperäisen työkyvyttömyyden kauden päättymisen jälkeen ja aikaisintaan:

- i) päivänä, jolloin oikeus a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuihin etuuksiin saavutetaan toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, tai
- ii) päivänä, joka seuraa viimeistä päivää, jolta sillä, jonka etua asia koskee, on sairauden perusteella oikeus rahaetuuteen toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

4. Jäsenvaltion laitoksen tekemä päätös, joka koskee hakijan työkyvyttömyyden astetta, sitoo kyseisen toisen jäsenvaltion laitosta edellyttäen, että näiden valtioiden lainsäädäntöjen keskinäinen vastaavuus työkyvyttömyyssiirtoedellytysten osalta on tunnustettu liitteessä V.

3 jakso

Työkyvyttömyyden paheneminen

41 artikla

1. Sellaisen työkyvyttömyyden pahentuessa, josta palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja saa etuuksia yhden ainoan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- a) jos se, jonka etua asia koskee, ei ole ollut toisen jäsenvaltion lainsäädännön alainen sinä aikana, kun hän on saanut etuuksia, ensiksi mainitun valtion toimivaltainen laitos myöntää etuudet sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti ottaen pahenemisen huomioon;
- b) jos se, jonka etua asia koskee, on ollut yhden tai useamman muun jäsenvaltion lainsäädännön alainen sinä aikana, kun hän on saanut etuuksia, etuudet

myönnetään hänelle ottaen paheneminen huomioon 37 artiklan 1 kohdassa tai 40 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten mukaisesti tapauksen mukaan;

- c) jos b alakohdan säännösten mukaan maksettavan etuuden tai maksettavien etuuksien kokonaismäärä on pienempi kuin sen etuuden määrä, jonka asianomainen henkilö sai aikaisemmin suorituksesta vastanneen laitoksen kustannuksella, tämä laitos maksaa hänelle lisän, joka on suuruudeltaan sanottujen määrien välinen erotus;

- d) jos b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa alkuperäisestä työkyvyttömyydestä vastuussa oleva laitos on Alankomaiden laitos ja jos:

- i) sairaus, joka aiheutti pahenemisen, on sama, joka aiheutti etuuksien myöntämisen Alankomaiden lainsäädännön mukaan;

- ii) tämä sairaus on ammattitauti sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka lainsäädännön alainen hän viimeksi oli, ja sen perusteella hänellä on oikeudeus 60 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua lisää koskevaan suoritukseen; ja

- iii) lainsäädäntö, jonka tai lainsäädännöt, joiden alainen se, jonka etua asia koskee, oli sinä aikana, jona hän on saanut etuuksia, on jokin liitteessä IV olevassa A osassa lueteltu lainsäädäntö,

Alankomaiden laitos jatkaa alkuperäisen etuuden suorittamista sen jälkeen kun paheneminen ilmenee, ja viimeisen sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukainen etuus, jonka alainen se, jonka etua asia koskee, oli, vähennetään Alankomaiden etuuden määrällä;

- e) jos b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa sillä, jonka etua asia koskee, ei ole oikeuta etuuksiin toisen jäsenvaltion laitoksen kustannuksella, ensiksi mainitun valtion toimivaltainen laitos myöntää etuudet tämän valtion lainsäädännön mukaisesti ottaen huomioon pahenemisen ja tarpeen mukaan 38 artiklan.

2. Niissä tapauksissa, joissa työkyvyttömyys, josta palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja saa etuuksia kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, pahenee, etuudet myönnetään hänelle, ottaen paheneminen huomioon, 40 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti.

4 jakso

Etuuksien antamisen jatkaminen keskeyttämisen tai peruuttamisen jälkeen - Työkyvyttömyysetuuksien muuttaminen vanhuusetuuksiksi - Niiden etuuksien uudelleen laskeminen, jotka on myönnetty 39 artiklan mukaan

42 artikla

Vastuussa olevan laitoksen määrääminen etuuksien suorittamiseksi, kun työkyvyttömyysetuuksia aletaan suorittaa uudelleen

1. Jos etuuksien antaminen on aloitettava uudelleen niiden keskeyttämisen jälkeen, siitä on vastuussa se laitos tai ne laitokset, joka oli tai jotka olivat vastuussa etuuksien suorittamisesta niiden keskeyttämisen aikana, sanotun kuitenkin rajoittamatta 43 artiklan soveltamista.

2. Jos etuuksien peruuttamisen jälkeen sen, jonka etua asia koskee, tila oikeuttaa etuuksien myöntämiseen uudelleen, ne myönnetään tapauksen mukaan 37 artiklan 1 kohdassa tai 40 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten mukaan.

43 artikla

Työkyvyttömyysetuuksien muuttaminen vanhuusetuuksiksi - Niiden etuuksien uudelleen laskeminen, jotka on myönnetty 39 artiklan mukaan

1. Työkyvyttömyysetuudet muutetaan tarvittaessa vanhuusetuuksiksi siinä lainsäädännössä tai lainsäädännöissä säädetyin edellytyksin, jonka tai joiden mukaan ne on myönnetty ja 3 luvun säännösten mukaisesti.

2. Työkyvyttömyysetuuksien suorittamisesta jäsenvaltion lainsäädännön mukaan vastaava laitos jatkaa sellaisten työkyvyttömyysetuuksien suorittamista työkyvyttömyysetuutta saavalle henkilölle, joihin tällä on oikeus yhden tai useamman jäsenvaltion soveltaman lainsäädännön mukaan, jos tämä voi 49 artiklan säännösten mukaisesti hakea vanhuusetuutta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, kunnes 1 kohdan säännökset tulevat sovellettaviksi tämän laitoksen osalta tai kunnes se, jonka etua asia koskee, täyttää tarvittavat edellytykset etuuksien saamiseksi.

3. Jos 39 artiklan mukaisesti jäsenvaltion lainsäädännön nojalla myönnetty työkyvyttömyysetuudet on muutettu vanhuusetuuksiksi ja jos se, jonka etua asia koskee, ei vielä täytä edellytyksiä, joita vaaditaan yhden tai useamman kansallisen lainsäädännön mukaan näiden etuuksien saamiseksi, asianomainen henkilö saa tästä tai näistä jäsenvaltioista muuttamispäivästä alkaen 3 luvun säännösten mukaisesti myönnettäviä työkyvyttömyysetuuksia, ikään kuin tätä lukua olisi sovellettava silloin kun työkyvyttömyyteen johtanut kykenemättömyys tehdä työtä ilmeni, kunnes se, jonka etua asia koskee, täyttää vanhuusetuutta koskevan oikeuden saamisen edellytykset, jois-

ta on säädetty kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä tai muissa lainsäädännöissä, tai jos tällaista muuttamista ei tehdä, niin kauan kuin hänellä on oikeus työkyvyttömyysetuuksiin kyseessä olevan lainsäädännön tai lainsäädäntöjen nojalla.

4. Työkyvyttömyysetuudet, jotka on myönnetty 39 artiklan mukaisesti, myönnetään uudelleen 3 luvun säännösten mukaisesti heti kun etuutta saava henkilö täyttää työkyvyttömyysetuuksia koskevan oikeuden saamisen edellytykset sellaisen lainsäädännön nojalla, jota ei ole lueteltu liitteessä IV olevassa A osassa, tai kun hän saa vanhuusetuuksia toisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla."

3. Korvataan III osaston 3 luku seuraavasti:

"3 LUKU

VANHUUS JA KUOLEMA (ELÄKKEET)

44 artikla

Yleisiä säännöksiä etuuksien myöntämisestä, kun palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja on ollut kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön alainen

1. Palkatun työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan, joka on ollut kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön alainen, tai hänen jälkeensä, oikeudet etuuksiin muodostuvat tämän luvun säännösten mukaisesti.

2. Jollei 49 artiklasta muuta johdu ja kun etuuden myöntämistä koskeva hakemus on toimitettu, sen myöntämisessä on otettava huomioon kaikki lainsäädännöt, joiden alainen palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja on ollut. Tästä säännöstä poiketaan, jos se, jonka etua asia koskee, nimenomaisesti pyytää sellaisen vanhuuseläkkeen myöntämisen siirtämistä, johon hänellä olisi oikeus yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

3. Tätä lukua ei sovelleta sellaisiin lasten osalta suoritettaviin eläkkeiden korotuksiin tai lisiin eikä orvoneläkkeisiin, jotka myönnetään 8 luvun säännösten mukaisesti.

45 artikla

Sellaisten lainsäädäntöjen mukaan täyttyneiden vakuumus- tai asumiskausien huomioon ottaminen etuuksia koskevien oikeuksien saavuttamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi, joiden alainen palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja on ollut

1. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuuksia koskevan oikeuden saavuttamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi järjestelmässä, joka ei ole 2 tai 3 kohdan mukainen erityisjärjestelmä, edellytetään vakuutus- tai asumiskausien täyttymistä, tämän jäsenvaltion toimivaltainen vakuutuslaitos ottaa huomioon tarpeellisessa määrin muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan täyttyneet

vakuutus- tai asumiskaudet, olivatpa ne täyttyneet yleisessä järjestelmässä tai erityisjärjestelmässä ja joko palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Nämä kaudet, otetaan huomioon ikään kuin ne olisivat sovellettavan lainsäädännön mukaisesti täyttyneitä kausia.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tiettyjen etuuksien myöntäminen riippuu siitä, että vakuutuskaudet ovat täyttyneet vain palkattujen työntekijöiden erityisjärjestelmään kuuluvassa ammatissa tai tapauksesta riippuen tietyssä työssä, muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täyttyneet kaudet otetaan huomioon myönnettäessä tällaisia etuuksia vain, jos ne ovat täyttyneet vastaavassa järjestelmässä tai, jos tällaista ei ole, samassa ammatissa tai tarvittaessa samassa työssä. Jos näin täyttyneet kaudet huomioon ottaen se, jonka etua asia koskee, ei täytä näiden etuuksien saamiseksi asetettuja edellytyksiä, nämä kaudet otetaan huomioon myönnettäessä etuuksia yleisestä järjestelmästä tai, jollei tällaista ole, tapauksen mukaan ruumiillisen työn tekijöihin tai toimihenkilöihin sovellettavasta järjestelmästä, edellyttäen että se, jonka etua asia koskee, on vakuutettu jommassakummassa näistä järjestelmistä.

3. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tiettyjen etuuksien myöntämisen edellytyksenä on, että vakuutuskaudet ovat täyttyneet vain itsenäisten ammatinharjoittajien erityisjärjestelmään kuuluvassa ammatissa, toisten jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täyttyneet kaudet otetaan huomioon myönnettäessä tällaisia etuuksia vain, jos ne on täyttyneet vastaavassa järjestelmässä tai, jollei sellaista ole, samassa ammatissa. Tässä kohdassa tarkoitettut itsenäisten ammatinharjoittajien erityisjärjestelmät luetellaan jokaisen jäsenvaltion osalta liitteessä IV olevassa B osassa. Jos tässä kohdassa tarkoitettut kaudet huomioon ottaen se, jonka etua asia koskee, ei täytä näiden etuuksien saamiseksi asetettuja edellytyksiä, nämä kaudet otetaan huomioon myönnettäessä etuuksia yleisestä järjestelmästä tai, jollei sellaista ole, tapauksen mukaan ruumiillisen työn tekijöihin tai toimihenkilöihin sovellettavasta järjestelmästä edellyttäen, että asianomainen henkilö on myös ollut vakuutettu jommassakummassa näistä järjestelmistä.

4. Vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet jäsenvaltion erityisjärjestelmässä, otetaan huomioon yleisessä järjestelmässä tai jos sellaista ei ole, tapauksen mukaan toisen jäsenvaltion ruumiillisiin työntekijöihin tai toimihenkilöihin sovellettavassa järjestelmässä, kun kysymys on etuuksia koskevan oikeuden saavuttamisesta, säilyttämisestä tai takaisinsaamisesta edellyttäen, että se, jonka etua asia koskee, on ollut vakuutettu jommassakummassa näistä järjestelmistä, vaikka nämä kaudet on jo otettu huomioon viimeksi mainitun valtion 2 kohdassa tai 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettussa järjestelmässä.

5. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuutta koskevan oikeuden saavuttamisen, säilyttämisen tai takaisinsaamisen edellytyksenä on, että se, jonka etua asia koskee, on vakuutettu riskin toteutumishetkellä, tämä edellytys katsotaan täytetyksi, kun on kyse toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesta vakuutuksesta, kunkin kysymyksessä olevan jäsenvaltion liitteessä VI määräämän menettelyn mukaisesti.

6. Sen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka alueella palkattu työntekijä asuu, ottaa huomioon täyden työttömyyden kauden ja sen aikana 71 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan tai b alakohdan ii alakohdan ensimmäisen virkkeen mukaan myönnettyt etuudet sovellettavansa lainsäädännön mukaan niin kuin palkattu työntekijä olisi ollut tämän lainsäädännön alainen hänen viimeisen työpaikkansa aikana.

Jos täyden työttömyyden kausi sen henkilön asuinmaassa, jonka etua asia koskee, voidaan ottaa huomioon vain jos vakuutusmaksukaudet ovat täyttyneet tässä maassa, tämä edellytys katsotaan täyttyneeksi, jos vakuutusmaksukaudet ovat täyttyneet toisessa jäsenvaltiossa.

46 artikla

Etuuksien myöntäminen

1. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan vaaditut edellytykset etuuksia koskevan oikeuden saamiseksi ovat täyttyneet ilman, että 45 artiklan tai 40 artiklan 3 kohdan säännösten soveltaminen on välttämätöntä, sovelletaan seuraavia sääntöjä:

- a) toimivaltainen laitos laskee sille kuuluvan etuuden määrän:
 - i) yhtäältä ainoastaan sen soveltaman lainsäädännön säännösten mukaan;
 - ii) toisaalta soveltaen 2 kohdan säännöksiä;
- b) toimivaltainen laitos voi kuitenkin luopua a kohdan ii alakohdan mukaisesta laskemisesta, jos tämän laskemisen tulos, ottamatta huomioon eroja, jotka syntyvät pyöreiden lukujen käytämisestä, on sama tai pienempi kuin sen laskennan tulos, joka suoritetaan a kohdan i alakohdan säännösten mukaan, niiltä osin kuin tämä laitos ei sovelle lainsäädäntöä, joka sisältää 46 b ja 46 c artiklassa tarkoitettuja sääntöjä päällekkäisyyden estämiseksi, tai jos edellä mainittu laitos soveltaa lainsäädäntöä, joka sisältää 46 c artiklassa tarkoitettuja päällekkäisyyttä koskevia sääntöjä edellyttäen, että sanottu lainsäädäntö määrää, että erilaiset etuudet on otettava huomioon vain tämän lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien suhteessa tässä lainsäädännössä vaadittuihin vakuutus- tai asumiskausiin, jotta täysi oikeus etuuksiin myönnettäisiin.

Liitteessä IV olevassa C osassa luetaan kunkin kysymyksessä olevan jäsenvaltion osalta tapaukset, joissa kaksi laskutapaa voisi johtaa tällaiseen tulokseen.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön vaatimat edellytykset oikeudesta etuuksiin eivät täyty ellei oteta huomioon 45 artiklan tai 40 artiklan 3 kohdan säännöksiä, sovelletaan seuraavia sääntöjä:

- a) toimivaltainen laitos laskee sen etuuden teoreettisen määrän, jota kysymyksessä oleva henkilö voisi hakea, jos kaikki vakuutus- tai asumiskaudet, jotka ovat täyttyneet niiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan, joiden alainen palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja on, olisivat täyttyneet kyseisessä jäsenvaltiossa ja sen soveltaman lainsäädännön mukaan etuuden myöntämispäivänä. Jos tämän lainsäädännön mukaan etuuden määrä on riippumaton täyttyneiden vakuutuskausien kestosta, määrää pidetään tässä a alakohdassa tarkoitettuna teoreettisena määränä;
- b) toimivaltainen laitos määrää sen jälkeen etuuden todellisen määrän a alakohdassa tarkoitetun teoreettisen määrän perusteella ja tämän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan ennen riskin toteutumista täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien keston suhteessa niiden vakuutus- tai asumiskausien kokonaispituuteen, jotka ovat täyttyneet kaikissa kyseessä olevissa jäsenvaltioissa ennen riskin toteutumista.

3. Sillä, jonka etua asia koskee, on oikeus 1 ja 2 kohdan säännösten mukaan laskettuun korkeimpaan määrään kunkin jäsenvaltion toimivaltaiselta laitokselta tämän rajoittamatta niiden pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevien säännösten soveltamista, joista säädetään etuuden myöntävässä lainsäädännössä.

Jos edellä mainittuja säännöksiä sovelletaan, vertailu tehdään soveltamisen jälkeen jäävien määrien kesken.

4. Jos työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjääneiden eläkkeiden osalta kahden tai useamman jäsenvaltion toimivaltaisten laitosten maksettavien etuuksien kokonaismäärä 6 artiklan b alakohdassa tarkoitettujen monenvälisten sosiaaliturvasopimusten säännösten mukaisesti on pienempi kuin se kokonaismäärä, joka maksettaisiin 1 – 3 kohdan mukaan tällaisista jäsenvaltioista, asianomaisen henkilön eduksi sovelletaan tämän luvun säännöksiä.

46 a artikla

Työkyvyttömyyden, vanhuuden tai jälkeenjääneisyyden perusteella jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti myönnettävien etuuksien pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia yleisiä säännöksiä

1. Tässä luvussa samanlaisten etuuksien päällekkäisyydellä tarkoitetaan:

kaikkien sellaisten työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksien päällekkäisyyttä, jotka on laskettu tai myönnetty saman henkilön osalta täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien perusteella.

2. Tässä luvussa erilaisten etuuksien päällekkäisyydellä tarkoitetaan kaikkien sellaisten etuuksien päällekkäisyyttä, joiden ei voida katsoa olevan 1 kohdan mukaan samanlaisia.

3. Seuraavia sääntöjä sovelletaan sellaisten pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevien säännösten soveltamiseen, joista säädetään jäsenvaltion lainsäädännössä työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjääneen etuuden ollessa päällekkäinen samanlaisen etuuden, erilaisen etuuden tai muun tulon kanssa:

- a) Etuudet, jotka on ansaittu toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, tai toisessa jäsenvaltiossa ansaittu muu tulo otetaan huomioon vain, jos ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään ulkomailla ansaittujen etuuksien tai tulon huomioonottamisesta;
- b) huomioon otetaan toisesta jäsenvaltiosta myönnettävien etuuksien määrä ennen verojen, sosiaaliturvamaksujen ja muiden henkilökohtaisten pidätysten vähentämistä;
- c) huomioon ei oteta niiden toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ansaittujen etuuksien määrää, jotka on myönnetty vapaaehtoisen vakuutuksen tai jatkuvan valinnaisen vakuutuksen perusteella;
- d) jos pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä sovelletaan vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön nojalla siksi, että se, jonka etua asia koskee, saa samanlaisia tai erilaisia etuuksia toisten jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan tai muiden jäsenvaltioiden alueella ansaittua muuta tuloa, ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan maksettavaa etuutta voidaan alentaa vain muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan maksettavien etuuksien tai niiden alueella ansaitun tulon määrällä.

46 b artikla

Erityissäännöksiä, joita sovelletaan samanlaisten etuuksien ollessa päällekkäisiä kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan

1. Jäsenvaltion lainsäädännön pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä ei sovelleta etuuteen, joka on laskettu 46 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti.

2. Jäsenvaltion lainsäädännön pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä sovelletaan 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan säännösten mukaisesti laskettuun etuuteen ainoastaan, jos kysymyksessä oleva etuus on:

a) joko etuus, jota tarkoitetaan liitteessä IV olevassa D osassa ja jonka määrä on riippumaton täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien kestosta;

tai

b) etuus, jonka määrä lasketaan täyttyneeksi katsotun riskin toteutumispäivän ja myöhemmän päivän välisen laskennallisen kauden perusteella. Viimeksi mainitussa tapauksessa sanottuja säännöksiä sovelletaan tällaisen etuuden ollessa päällekkäinen:

i) joko samanlaisen etuuden kanssa, paitsi jos kahden tai useamman jäsenvaltion välillä on tehty sopimus, jonka tarkoituksena on estää saman laskennallisen kauden huomioon ottaminen kahdesti tai useammin;

ii) tai a kohdassa tarkoitettujen etuuden kanssa.

Etuudet ja sopimukset, joita tarkoitetaan b kohdassa, on lueteltu liitteessä IV olevassa D osassa.

46 c artikla

Erityissäännöksiä, joita sovelletaan yhden tai useamman 46 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen etuuden ollessa päällekkäinen yhden tai useamman erilaisen etuuden tai muun tulon kanssa, jos asia koskee kahta tai useampaa jäsenvaltiota.

1. Jos erilaisten etuuksien tai muun tulon saaminen johtaa kahden tai useamman sellaisen etuuden pienentämiseen, keskeyttämiseen tai peruuttamiseen, joita tarkoitetaan 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa, määrät, joita ei maksettaisi sovellettaessa ankarasti kyseessä olevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä, jaetaan niiden etuuksien lukumäärällä, joita pienentäminen, keskeyttäminen tai peruuttaminen koskee.

2. Jos kyseessä on 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti laskettu etuus, otetaan huomioon muista jäsenvaltioista saatava erilainen etuus tai erilaiset etuudet, tai muu tulo ja kaikki muut jäsenvaltion lainsäädännössä säädetyt etuudet pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä sovellettaessa 46 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen vakuutus- tai asumiskausien välisessä suhteessa ja käytetään mainitun etuuden laskemiseksi.

3. Jos erilaisten etuuksien tai muun tulon saaminen johtaa yhden tai useamman 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen etuuden ja yhden tai useamman 46

artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen etuuden pienentämiseen, keskeyttämiseen tai peruuttamiseen, sovelletaan seuraavia sääntöjä:

a) jos kyse on 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettua etuudesta tai etuuksista, määrät, joita ei maksettaisi sovellettaessa ankarasti kyseessä olevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä, jaetaan niiden etuuksien lukumäärällä, joihin pienentäminen, keskeyttäminen tai peruuttaminen kohdistuu;

b) jos kyse on 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti laskettavista etuuksista, pienentäminen, keskeyttäminen tai peruuttaminen tehdään 2 kohdan mukaisesti.

4. Jos 1 kohdan ja 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä sovellettaessa otetaan huomioon erilaiset etuudet tai muu tulo ja kaikki muut erät suhteessa 46 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin vakuutuskausiin, mainituissa kohdissa säädetty jakaminen ei koske tätä jäsenvaltiota.

5. Kaikkia edellä mainittuja säännöksiä sovelletaan soveltuvilta osin, jos yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että oikeutta etuuteen ei voida saavuttaa silloin kun se, jonka etua asia koskee, saa toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaista erilaista etuutta tai muuta tuloa.

47 artikla

Täydentäviä säännöksiä etuuksien laskemiseksi

1. Asetuksen 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen teoreettisen ja *pro rata* määrän laskemiseksi sovelletaan seuraavia sääntöjä:

a) jos niiden vakuutus- ja asumiskausien kokonaiskesto, jotka ovat täyttyneet ennen riskin toteutumista kaikkien kyseessä olevien jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan, on pidempi kuin enimmäisaika, joka vaaditaan yhden näiden valtioiden lainsäädännön mukaan täyden etuuden saamiseksi, tämän valtion toimivaltainen laitos ottaa huomioon tämän enimmäisajan täyttyneiden kausien kokonaispituuden sijasta. Tämä laskutapa ei saa aiheuttaa kyseessä olevalle laitokselle suurempaa maksuvelvollisuutta kuin sen soveltaman lainsäädännön mukainen täyden edun määrä. Tätä säännöstä ei sovelleta etuuksiin, joiden määrä on riippumaton vakuutuksen kestosta;

b) päällekkäisten kausien huomioon ottamisesta säädetään 98 artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanoasetuksessa;

- c) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet laske-
taan keskimääräisten ansioiden, keskimääräisten
maksujen tai keskimääräisen korotuksen perusteella tai
perustuen siihen suhteeseen, joka oli vakuutuskausien
aikana hakijan bruttoansioiden ja keskimääräisten
kaikkien muiden vakuutettujen henkilöiden kuin
oppisopimuksen perusteella työskentelevien henkilöi-
den bruttoansioiden välillä, tällaiset keskimääräiset
luvut tai suhteet määrää tämän valtion toimivaltainen
laitos yksinomaan sanotun valtion lainsäädännön
mukaan täyttyneiden vakuutuskausien perusteella tai
ainoastaan asianomaisen henkilön näiden kausien
aikana saamiensa bruttoansioiden perusteella;
- d) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet laske-
taan ansioiden, maksujen tai korotusten määrän perus-
teella, tämän valtion toimivaltainen laitos määrää
ansiot, maksut ja korotukset, jotka on otettava huomi-
oon toisen valtion lainsäädännön mukaan täyttyneiden
vakuutus- tai asumiskausien osalta sellaisten keski-
määräisten ansioiden, maksujen tai korotusten perus-
teella, jotka on rekisteröity sen soveltaman lainsäädän-
nön mukaan täyttyneiden vakuutuskausien osalta;
- e) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet laske-
taan vakioansioiden tai kiinteän määrän perusteella,
tämän valtion toimivaltainen laitos pitää vakioansioita
tai kiinteää määrää, joka sen on otettava huomioon
toisten jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täytty-
neiden vakuutus- tai asumiskausien osalta, yhtäläisinä
niiden vakioansioiden tai kiinteiden määräiden tai
tapauksen mukaan vakioansioiden tai kiinteiden
määrien keskiarvon kanssa, jotka vastaavat sen sovel-
taman lainsäädännön mukaan täyttyneitä vakuutuskau-
sia;
- f) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet laske-
taan joidenkin kausien osalta ansioiden määrän perus-
teella ja toisten kausien osalta vakioansioiden tai
kiinteiden määräiden perusteella, tämän valtion toimival-
tainen laitos ottaa toisten jäsenvaltioiden lainsäädäntö-
jen mukaan täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien
osalta huomioon ansiot tai kiinteät määrät, jotka
määrätään edellä olevien d tai e alakohdan säännösten
mukaisesti, tai tarvittaessa näiden ansioiden tai kiinteiden
määrien keskiarvon; jos etuudet lasketaan vakio-
ansioiden tai kiinteiden määräiden perusteella kaikkien
sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneiden
kausien osalta, toimivaltainen laitos pitää ansioita,
jotka sen on otettava huomioon muiden jäsenvaltioiden
lainsäädäntöjen mukaan täyttyneiden vakuutus- tai
asumiskausien osalta, yhtäläisinä sellaisten laskennal-
listen ansioiden kanssa, jotka vastaavat vakioansioita
tai kiinteää määrää;
- g) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet laske-
taan keskimääräisten vakuutusmaksujen perusteella,
tämän valtion toimivaltainen laitos määrää tämän
keskimääräisen luvun yksinomaan sanotun valtion
lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutuskausien
perusteella.
2. Jäsenvaltion lainsäädännön säännöksiä, jotka koskevat
etuuksien laskemisessa huomioon otettavien tekijöiden
rahanarvon säilyttämistä, sovelletaan 1 kohdan mukaisesti
tietyissä tapauksissa tekijöihin, jotka tämän valtion toimi-
valtaisen laitoksen tulee ottaa huomioon, kun kysymys on
muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan täyttyneistä
vakuutus- tai asumiskausista.
3. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuuksien
määrä määrätään ottaen huomioon muut perheenjäsenet
kuin lapset, tämän valtion toimivaltainen laitos ottaa myös
huomioon asianomaisen henkilön ne perheenjäsenet, jotka
asuvat toisen jäsenvaltion alueella, niin kuin he asuivat
toimivaltaisen valtion alueella.
4. Jos jäsenvaltion toimivaltaisen vakuutuslaitoksen
soveltaman lainsäädännön mukaan on palkka otettava
huomioon etuuksia laskettaessa, jos on sovellettu 45
artiklan 6 kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa, ja jos
tässä jäsenvaltiossa eläkkeitä myönnettäessä otetaan
huomioon vain 71 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alai-
kohtaa tai 71 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan
ensimmäistä virkettä soveltaen hyvitetty täyden työttömyy-
den kaudet, tämän jäsenvaltion toimivaltainen laitos
myöntää eläkkeen soveltamansa lainsäädännön mukaisesti
sen palkan perusteella, jota se käytti viittepalkkana myön-
täessään mainitut työttömyysetuudet.

48 artikla

Alle vuoden pituiset vakuutus- tai asumiskaudet

1. Sen estämättä mitä 46 artiklan 2 kohdassa säädetään,
jäsenvaltion laitos ei ole velvollinen myöntämään etuuksia
sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneiden sellais-
ten kausien osalta, jotka on otettava huomioon riskin
toteutumishetkellä, jos:

- sanottujen kausien kesto ei ole yhtä vuotta,

ja

- jos tämän lainsäädännön mukaan oikeutta etuuteen ei
saavuteta vain näiden kausien perusteella.

2. Jokaisen muun jäsenvaltion toimivaltainen laitos ottaa huomioon 1 kohdassa tarkoitetut kaudet soveltaessaan 46 artiklan 2 kohtaa, lukuun ottamatta b alakohdan säännöksiä.

3. Jos 1 kohdan säännösten soveltamisen tuloksena olisi vapautus kaikille kyseisten jäsenvaltioiden laitoksille velvoitteistaan, etuudet myönnetään yksinomaan viimeisen sellaisen valtion lainsäädännön mukaan, jonka mukaiset edellytykset täyttyvät, niin kuin kaikki täyttyneet ja 45 artiklan 1 - 4 kohdan säännösten mukaan huomioon otetut vakuutus- ja asumiskaudet olisivat täyttyneet tämän valtion lainsäädännön mukaan.

49 artikla

Etuuksien laskeminen, kun se, jonka etua asia koskee, ei samanaikaisesti täytä kaikkien niiden lainsäädäntöjen mukaisia edellytyksiä, joiden mukaan vakuutus- tai asumiskaudet ovat täyttyneet tai kun hän on nimenomaisesti pyytänyt vanhuusetuuksien myöntämisen siirtämistä

1. Jos se, jonka etua asia koskee, ei tietyssä hetkenä täytä kaikkien jäsenvaltioiden sellaisten lainsäädäntöjen mukaisia etuuden myöntämisen edellytyksiä, joiden alainen hän on ollut, ottaen tarvittaessa huomioon 45 artikla tai 40 artiklan 3 kohta, vaan täyttää näistä vain yhden tai useamman lainsäädännön mukaiset edellytykset, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

a) jokainen sellaista lainsäädäntöä soveltavista toimivaltaisista laitoksista, jonka mukaiset edellytykset täytetään, laskee sen maksettavaksi kuuluvan etuuden määrän 46 artiklan mukaisesti;

b) kuitenkin:

i) jos se, jonka etua asia koskee, täyttää ainakin kahden lainsäädännön mukaiset edellytykset ottamatta huomioon sellaisten lainsäädäntöjen mukaisesti täyttyneitä vakuutus- tai asumiskausia, joiden edellytyksiä ei täytetä, näitä kausia ei oteta huomioon 46 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa;

ii) jos se, jonka etua asia koskee, täyttää vain yhden lainsäädännön edellytykset ottamatta huomioon sellaisten lainsäädäntöjen mukaisesti täyttyneitä vakuutus- tai asumiskausia, joiden edellytyksiä ei täytetä, maksettavan etuuden määrä lasketaan vain sen lainsäädännön mukaisesti, jonka edellytykset täytetään, ottaen huomioon vain tämän lainsäädännön mukaan täyttyneet kaudet.

Tämän kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti, jos se, jonka etua asia koskee, on nimenomaisesti pyytänyt vanhuusetuuksien myöntämisen siirtämistä 44 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen säännösten mukaisesti.

2. Etuus tai etuudet, jotka on myönnetty yhden tai useamman kyseeseen tulevan lainsäädännön mukaan 1 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa, lasketaan ilman eri toimenpiteitä uudelleen 46 artiklan mukaisesti sikäli kun yhdessä tai useammassa muussa sellaisessa lainsäädännössä säädetyt edellytykset, jonka alainen henkilö on ollut, täyttyvät, ja siten kuin ne olisi täyttyneet, ottaen huomioon tarpeen mukaan 45 artikla ja ottaen tarpeen mukaan uudelleen huomioon 1 kohta. Tätä kohtaa sovelletaan vastaavasti kun henkilö pyytää yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön nojalla saavutettujen vanhuusetujen myöntämistä, jota oli siihen saakka lykätty 44 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisesti.

3. Uudelleen laskeminen tehdään ilman eri toimenpiteitä 1 kohdan mukaisesti ja noudattaen, mitä 40 artiklan 2 kohdassa säädetään, kun yhdessä tai useammassa kyseeseen tulevassa lainsäädännössä säädetyt edellytykset eivät enää täyty.

50 artikla

Lisän myöntäminen, kun eri jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan maksettavien etuuksien kokonaismäärä ei yllä vähimmäismäärään sen valtion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella etuuden saaja asuu

Sellaiselle etuuksien saajalle, johon tätä lukua sovelletaan, ei voida siinä valtiossa, jonka alueella hän asuu ja jonka lainsäädännön mukaista etuutta hänelle maksetaan, myöntää etuutta, joka on pienempi kuin sanotun lainsäädännön mukainen vähimmäisetuus sellaiselta vakuutus- tai asumiskaudelta, joka on yhtä pitkä kuin kaikki suoritusta varten huomioon otetut vakuutuskaudet edeltävien artiklojen säännösten mukaisesti. Tämän valtion toimivaltainen laitos maksaa hänelle tarvittaessa koko hänen asuinaikansa ajan sen alueella lisän, joka on yhtä suuri kuin tämän luvun mukaisesti maksettavien etuuksien kokonaismäärän ja vähimmäisetuuden määrän erotus.

51 artikla

Etuuksien arvon säilyttäminen ja uudelleen laskeminen

1. Jos elinkustannusten nousun tai ansiotason muutosten tai muiden tarkistusta vaativien seikkojen vuoksi kyseeseen tulevien valtioiden etuuksia muutetaan kiinteällä prosenttimäärällä tai muulla määrällä, tällaista prosenttimäärää tai määrää on sovellettava sellaisenaan etuuksiin, jotka määräytyvät 46 artiklan mukaisesti ilman, että uudelleenlaskemista tuon artiklan mukaisesti tarvitaan.

2. Toisaalta jos etuuksien määräytymistapaa tai laskemissääntöjä muutettaisiin, uudelleenlaskeminen tehdään 46 artiklan mukaisesti."

4. Lisätään 60 artiklan 1 kohtaan seuraava alakohta:

"d) pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia jäsenvaltion lainsäädännön säännöksiä ei sovelleta edunsaajiin, jotka saavat kahden jäsenvaltion laitosten myöntämiä etuuksia b alakohdan mukaisesti".

5. Korvataan 94 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"10. Sellaisten henkilöiden oikeuksia, joille myönnettiin eläke ennen 45 artiklan 6 kohdan voimaantuloa, voidaan asianosaisen hakemuksesta tarkistaa ottaen huomioon 45 artiklan 6 kohdan säännökset".

6. Lisätään seuraava artikla:

"95 a artikla

Asetuksen (ETY) N:o 1248/92 soveltamista koskevia siirtymäsäännöksiä

1. Asetuksen (ETY) N:o 1248/92 nojalla ei saavuteta oikeuksia ajalta ennen 1 päivää kesäkuuta 1992.

7. Korvataan liite IV seuraavasti:

"LIITE IV

(Asetuksen 37 artiklan 2 kohta, 38 artiklan 3 kohta, 45 artiklan 3 kohta, 46 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 46 b artiklan 2 kohta)

A

Asetuksen 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut lainsäädännöt, joiden mukaan työkyvyttömyysetuustuksien määrä on riippumaton vakuutuskausien kestosta

A. BELGIA

Lainsäädäntö, joka koskee yleistä työkyvyttömyysjärjestelmää, kaivostyöntekijöiden erityistä työkyvyttömyysjärjestelmää ja kauppaalavaston merimiesten erityisjärjestelmää, sekä lainsäädäntö, joka koskee itsenäisten ammatinharjoittajien työkyvyttömyysvakuutusta.

B. TANSKA

Ei mitään.

C. SAKSA

Ei mitään.

D. ESPANJA

Yleisen järjestelmän ja erityisjärjestelmien työkyvyttömyysvakuutusta koskeva lainsäädäntö.

E. RANSKA

1. Palkatut työntekijät:

Työkyvyttömyysvakuutusta koskeva lainsäädäntö, lukuun ottamatta kaivostyöntekijöiden sosiaaliturvajärjestelmän työkyvyttömyysvakuutusta koskevaa lainsäädäntöä.

2. Itsenäiset ammatinharjoittajat:

Maatalousyrittäjien työkyvyttömyysvakuutusta koskeva lainsäädäntö.

F. KREIKKA

Maatalouden vakuutusjärjestelmää koskeva lainsäädäntö.

G. IRLANTI

Vuoden 1981 (yhdistetyn) sosiaalihuoltolain (Social Welfare (Consolidation) Act 1981) II osan 10 luku.

H. ITALIA

Ei mitään.

I. LUXEMBURG

Ei mitään.

J. ALANKOMAAT

a) Laki työkyvyttömyysvakuutuksesta 18 päivältä helmikuuta 1966 muutoksineen.

b) Laki yleisestä työkyvyttömyysvakuutuksesta 11 päivältä joulukuuta 1975 muutoksineen.

K. PORTUGALI

Ei mitään.

L. YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

a) Iso-Britannia:

Vuoden 1975 sosiaaliturvalain (Social Security Act 1975) 15 jakso.

Vuoden 1975 sosiaaliturvaeläkelain (Social Security Pensions Act 1975) 14 - 16 jakso.

b) Pohjois-Irlanti:

Vuoden 1975 sosiaaliturvalain (Pohjois-Irlanti) (Social Security (Northern Ireland) Act 1975) 15 jakso.

Vuoden 1975 sosiaaliturvaeläkepäättökseen (Pohjois-Irlanti) (Social Security Pensions (Northern Ireland) Order 1975) 16 - 18 artikla.

B

Asetuksen 38 artiklan 3 kohdan ja 45 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut itsenäisten ammatinharjoittajien erityisjärjestelmät

A. BELGIA

Ei mitään.

B. TANSKA

Ei mitään.

C. SAKSA

Maanviljelijöiden vanhuusvakuutus ("Altershilfe für Landwirte").

D. ESPANJA

Sellaisten merenkulun alalla työskentelevien itsenäisten ammatinharjoittajien eläkeiän alentamisjärjestelmä, jotka harjoittavat 23 päivänä heinäkuuta 1970 annetussa kuninkaallisessa asetuksessa tarkoitettua toimintaa.

E. RANSKA

Ei mitään.

F. KREIKKA

Ei mitään.

G. IRLANTI

Ei mitään.

H. ITALIA

Seuraavien alojen eläkevakuutusjärjestelmät (Assicurazione pensioni per):

- lääkärit ("medici"),
- farmaseutit ("farmacisti"),
- eläinlääkärit ("veterinari"),
- kättilöt ("ostetriche"),
- insinöörit ja arkkitehdit ("ingegneri ed architetti"),
- maanmittaajat ("geometri"),
- asianajajat ja oikeusavustajat ("avvocati e procuratori"),
- taloustieteilijät ("dottori commercialisti"),
- tilintarkastajat ja teollisuusasiantuntijat ("ragionieri e periti commerciali"),
- työvoima-asiantuntijat ("consulenti del lavoro"),
- notaarit ("notai")
- tulliedustajat ("spedizionieri doganali").

I. LUXEMBURG

Ei mitään.

J. ALANKOMAAT

Ei mitään.

K. PORTUGALI

Ei mitään.

L. YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Ei mitään.

C

Asetuksen 46 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut tapaukset, joissa etuuden laskemisesta 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti voidaan luopua

A. BELGIA

Ei mitään.

- B. TANSKA
Sosiaalieläkelaisissa tarkoitettuja eläkkeitä koskevat hakemukset, lukuun ottamatta liitteessä IV olevassa D jaksossa lueteltuja eläkkeitä.
- C. SAKSA
Ei mitään.
- D. ESPANJA
Ei mitään.
- E. RANSKA
Ei mitään.
- F. KREIKKA
Ei mitään.
- G. IRLANTI
Vanhuuseläkkeitä, maksuihin perustuvia vanhuuseläkkeitä ja leskeneläkkeitä koskevat hakemukset.
- H. ITALIA
Työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden eläkkeet, jotka koskevat palkattuja työntekijöitä ja seuraavia itsenäisten ammatinharjoittajien ryhmiä: varsinaista maanviljelyä harjoittavat maanviljelijät, vuokratilajelijät, maanviljelijät, käsityöläiset ja kaupallisen alan edustajat.
- I. LUXEMBURG
Ei mitään.
- J. ALANKOMAAT
Yleisestä vanhuusvakuutuksesta 31 päivänä toukokuuta 1956 annetun lain mukaisia vanhuuseläkkeitä koskevat hakemukset.
- K. PORTUGALI
Työkyvyttömyys-, vanhuus- ja leskeneläkkeitä koskevat hakemukset.
- L. YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA
Asetuksen III osaston 3 luvussa tarkoitettua vanhuuseläkettä ja leskeneläkettä koskevat hakemukset lukuun ottamatta niitä hakemuksia, joihin liittyviä asianomaisen henkilön vakuutus-, työskentely- tai asumiskausia on sekä Yhdistyneen kuningaskunnan että toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti täyttynyt sellaisen verovuoden aikana, joka on alkanut 6 päivänä huhtikuuta 1975 tai myöhemmin.

D

Asetuksen 46 b artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettut etuudet ja sopimukset

1. Asetuksen 46 b artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettut etuudet, joiden määrä on riippumaton täytettyjen vakuutus- tai asumiskausien pituudesta:
 - a) työkyvyttömyysetuudet, joita tarkoitetaan tämän liitteen A osassa luetelluissa lainsäädännöissä;
 - b) sellaisen henkilön 10 vuoden asumisella ansaitsema täysi tanskalainen kansaneläkkeen vanhuuseläke, jolle eläke on myönnetty viimeistään 1 päivänä lokakuuta 1989;
 - c) lesken ja orpojen yleisestä vakuutuksesta 9 päivänä huhtikuuta 1959 annetun lain mukainen Alankomaiden leskeneläke.

- d) espanjalaiset hautausavustukset ja jälkeenjääneiden eläkkeet, jotka on myönnetty yleisissä ja erityisissä järjestelmissä;
 - e) Ranskan yleisen sosiaaliturvajärjestelmän tai maatalousalan palkattujen työntekijöiden järjestelmän leskille annettavan vakuutuksen mukainen leskien avustus;
 - f) Ranskan yleisen sosiaaliturvajärjestelmän tai maatalouden palkattujen työntekijöiden järjestelmän mukainen leskien työkyvyttömyyseläke, jos se on laskettu kuolleen puolison työkyvyttömyyseläkkeen perusteella ja maksettu 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti.
2. Asetuksen 46 b artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen etuudet, joiden suuruus määrätään sellaisen laskennallisen kauden perusteella joka katsotaan täytetyksi riskin toteutumispäivän ja myöhemmän päivämäärän välillä:
- a) Tanskan varhaiseläkkeet, joiden määrä määrätään ennen 1 päivänä lokakuuta 1984 voimassa olleen lainsäädännön mukaan;
 - b) Saksan työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden eläkkeet, joihin otetaan huomioon lisäkausi, ja saksalaiset vanhuuseläkkeet, joihin otetaan huomioon jo ansaittu lisäkausi;
 - c) Luxemburgin työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden eläkkeet;
 - d) Italian täyden työkyvyttömyyden eläkkeet ("inabilità").
3. Asetuksen 46 b artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdassa viitattujen sopimukset, jotka ovat tarkoitettujen estämään saman laskennallisen kauden huomioon ottaminen kahdesti tai useammin:

Luxemburgin suurherttuakunnan hallituksen ja Saksan liittotasavallan hallituksen välillä 20 päivänä heinäkuuta 1978 tehty sopimus, joka koskee erilaisia sosiaaliturva-asioita.;

8. Muutetaan liitettä VI seuraavasti:

a) Lisätään seuraavat alakohdat otsikkoon "A. Belgia":

- "9. Laskettaessa asetuksen 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua työttömyyseläkkeen teoreettista määrää, Belgian toimivaltainen laitos ottaa perustaksi tulon, jonka se, jonka etua asia koskee, on ansainnut viimeksi harjoittamassaan ammatissa.
- 10. Palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja, joka ei ole enää Belgiassa vakuutettu Belgian sairaus- tai työkyvyttömyyslainsäädännön nojalla, jonka mukaan etuutta koskevan oikeuden saamisen edellytyksenä on, että asianosainen on riskin toteutumishetkellä vakuutettu, katsotaan asetuksen III osaston 3 luvun säännöksiä sovellettaessa edelleen vakuutetuksi riskin toteutumishetkellä, jos hän on vakuutettu toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan saman riskin varalta.
- 11. Jos sillä, jonka etua asia koskee, on asetuksen 45 artiklan mukaan oikeus Belgian työkyvyttömyysetuuteen, tämä etuus myönnetään asetuksen 46 artiklan 2 kohdan määräämien sääntöjen mukaisesti:
 - a) pakollisen sairaus- ja työkyvyttömyysvakuutusjärjestelmän perustamisesta ja järjestämisestä 9 päivänä elokuuta 1963 annetun lain säännösten mukaisesti, jos se, jonka etua asia koskee, oli työkyvyttömyyden alkamishetkellä vakuutettu saman riskin varalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan asetuksen 1 artiklan a kohdan tarkoittamassa palkattuna työntekijänä;
 - b) itsenäisten ammatinharjoittajien työkyvyttömyysvakuutusjärjestelmästä 20 päivänä heinäkuuta 1971 annetun kuninkaallisen asetuksen säännösten mukaisesti, jos se, jonka etua asia koskee, oli työkyvyttömyyden alkamishetkellä asetuksen 1 artiklan a kohdan tarkoittama itsenäinen ammatinharjoittaja;

- b) Muutetaan otsikkoa "B.Tanska" seuraavasti:
- i) Korvataan 7 kohta seuraavasti:
- "7. Asetuksen 46 a artiklan 3 kohdan d alakohtaa ja 46 c artiklan 1 ja 3 kohtaa ja täytäntöönpanoasetuksen 7 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta Tanskan lainsäädännön mukaisesti myönnettäviin eläkkeisiin."
- ii) Korvataan 9 kohta seuraavasti:
- "9. Jos tanskalaisen vanhuuseläkkeen tai varhaiseläkkeen saajalla on myös oikeus toisen jäsenvaltion myöntämään jälkeenjääneen eläkkeeseen, näitä eläkkeitä pidetään Tanskan lainsäädäntöä sovellettaessa asetuksen 46 a artiklan 1 kohdan tarkoitamina samanlaisina etuuksina edellyttäen kuitenkin, että sen henkilön osalta, jonka vakuutus- tai asumiskausia käytetään perustana jälkeenjääneen eläkkeen laskemisessa, on täyttynyt asumiskausia Tanskassa."
- c) Lisätään otsikon D. (Espanja) alle seuraavat kohdat:
- "3. Palkatun työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan katsotaan olevan vielä vakuutettu riskin toteutumishetkellä asetuksen III osaston 3 luvun säännöksiä sovellettaessa, jos hän on vakuutettu toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan riskin toteutumishetkellä, tai jos näin ei ole, siinä tapauksessa, että hänellä on saman riskin osalta oikeus etuuteen toisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla. Viimeksi mainittu edellytys katsotaan kuitenkin täyttyneeksi 48 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa.
4. a) Asetuksen 47 artiklan mukaisesti Espanjan teoreettinen etuus lasketaan niiden vakuutetun tosiasiallisten maksujen perusteella, jotka kuuluvat viimeisen vakuutusmaksun espanjalaiseen sosiaaliturvaan maksamista välittömästi edeltäneille vuosille.
- b) Saatua eläkkeen määrää korotetaan lisien määrällä ja rahanarvon muutoksilla laskettuna jokaista vuotta kohti siihen vuoteen saakka, joka edeltää samantyyppisiä eläkkeitä koskevan riskin toteutumista."
- d) Lisätään otsikon "E. Ranska" alle seuraava kohta:
- "8. Palkatun työntekijän, joka ei enää ole Ranskan yleisen sosiaaliturvajärjestelmän leskeysvakuutusta koskevan lainsäädännön tai maatalouden palkattujen työntekijöiden järjestelmän alainen, katsotaan asetuksen III osaston 3 luvun säännöksiä sovellettaessa säilyttävän tämän lainsäädännön mukaisen vakuutetun henkilön asemansa riskin toteutumishetkellä, jos henkilö on vakuutettu työntekijänä toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan riskin toteutumishetkellä tai, jollei näin ole, jos hänellä on oikeus jälkeenjääneen etuuteen toisen jäsenvaltion työntekijöitä koskevan lainsäädännön nojalla. Tämä edellytys katsotaan kuitenkin täyttyneeksi 48 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa."
- e) Lisätään otsikon "F. Kreikka" alle seuraava kohta:
- "4. Kreikan lainsäädännössä asetuksen 49 artiklan 2 kohdan soveltaminen edellyttää, että mainitussa artiklassa tarkoitettu uusi laskeminen, ei ole asianomaisen henkilön etujen vastainen."
- f) Poistetaan otsikon "G. Irlanti" alla oleva 4 kohta.
- g) Muutetaan otsikkoa "J. Alankomaat" seuraavasti:
- i) Korvataan 3 kohta seuraavasti:
- "3. a) Palkatun työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan, joka ei enää ole Alankomaiden leskeysvakuutusta koskevan lainsäädännön alainen, katsotaan asetuksen III osaston 3 luvun säännöksiä sovellettaessa olevan vakuutettu riskin toteutumishetkellä tämän lainsäädännön mukaan, jos hän on vakuutettu saman riskin varalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, tai jos näin ei ole, siinä

tapauksessa, että hänen oikeutensa jälkeensä jääneen etuuteen perustuu toisen jäsenvaltion lainsäädäntöön. Viimeksi mainittu edellytys katsotaan kuitenkin täyttyneeksi 48 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa.

- b) Jos edellä olevaa a alakohtaa sovellettaessa leskellä on Alankomaiden yleistä vakuutusta leskille ja orvoille koskevan lainsäädännön mukaan oikeus leskeneläkkeeseen, tämä eläke lasketaan asetuksen 46 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti.

Näitä säännöksiä sovellettaessa kaudet ennen 1 päivää lokakuuta 1959, joiden aikana palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja asui Alankomaiden alueella 15 vuotta täytettyään tai jona aikana, asuessaan toisen jäsenvaltion alueella, hän harjoitti toimintaa palkattuna työntekijänä Alankomaissa sellaisen työnantajan palveluksessa, jolla oli toimipaikka tässä valtiossa, otetaan myös huomioon vakuutuskausina, jotka ovat täyttyneet Alankomaiden edellä mainitun lainsäädännön mukaan.

- c) Kausia, jotka otetaan huomioon b alakohdan säännösten mukaan, ei oteta huomioon, jos ne ovat päällekkäisiä sellaisten vakuutuskausien kanssa, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion jälkeensä jääneiden eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukaan.
- d) Asetuksen 46 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa otetaan huomioon täyttyneinä vakuutuskausina vain kaudet, jotka ovat täyttyneet leskien ja orpojen yleisen vakuutusjärjestelmän (AWW) mukaan 15 ikävuoden saavuttamisen jälkeen."

ii) Korvataan 4 kohta seuraavasti:

- "4. a) Palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja, joka ei enää ole vakuutettu 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun työkyvyttömyysvakuutuslain (WAO) tai 11 päivänä joulukuuta 1975 annetun työkyvyttömyyslain (AAW) mukaan, katsotaan edelleen vakuutetuksi riskin toteutumishetkellä asetuksen III osaston 3 luvun säännöksiä sovellettaessa, jos hän on vakuutettu saman riskin varalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tai, jollei näin ole, siinä tapauksessa että asianosaisella on oikeus etuuteen toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan saman riskin osalta. Viimeksi mainittu edellytys katsotaan kuitenkin täyttyneeksi 48 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa.

- b) Jos tämän kohdan a alakohtaa sovellettaessa sillä, jonka etua asia koskee, on oikeus Alankomaiden työkyvyttömyysetuuteen, tämä etuus myönnetään asetuksen 46 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti:

i) edellä mainitun 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (WAO) säännösten mukaisesti, jos henkilö silloin kun kykenemättömyys työhön ilmeni oli vakuutettu saman riskin varalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan asetuksen 1 artiklan a kohdan mukaisena palkattuna työntekijänä;

ii) edellä mainitun 11 päivänä joulukuuta 1975 annetun lain (AAW) säännösten mukaisesti, jos henkilö silloin, kun kykenemättömyys työhön ilmeni:

- oli vakuutettu riskin varalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, mutta ei asetuksen 1 artiklan a kohdan mukaisena työntekijänä, tai
- ei ollut vakuutettu riskin varalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, mutta voi hakea etuuksia toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

Jos i alakohdan säännöstä soveltaen laskettu etuuden määrä on pienempi kuin ii alakohdan säännöksiä soveltaen laskettu määrä, etuus maksetaan viimeksi mainitun määrän mukaisesti.

- c) Edellä mainitun 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (WAO) tai 11 päivänä joulukuuta 1975 annetun lain (AAW) mukaisesti myönnettäviä etuuksia laskettaessa Alankomaiden laitosten on otettava huomioon:
- ansiotyön kaudet tai vastaavat kaudet, jotka ovat täyttyneet Alankomaissa ennen 1 päivää heinäkuuta 1967,
 - vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet edellä mainitun 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (WAO) mukaan,
 - vakuutuskaudet, jotka asianomaisen henkilön osalta ovat täyttyneet sen jälkeen kun hän on saavuttanut 15 vuoden iän edellä mainitun 11 päivänä joulukuuta 1975 annetun lain (AAW) mukaan, jos ne eivät ole päällekkäisiä niiden vakuutuskausien kanssa, jotka ovat täyttyneet edellä mainitun 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (WAO) mukaan.
- d) Viranomaiset eivät laskiessaan Alankomaiden työkyvyttömyysetuutta ota huomioon etuudensaajalle lisiä koskevan lain nojalla mahdollisesti myönnettävää lisää. Tätä lisää koskeva oikeus ja lisan määrä lasketaan vain lisiä koskevan lain säännösten perusteella."

h) Poistetaan 9 kohta otsikon "L.Yhdistynyt kuningaskunta" alta.

3 artikla

Muutetaan asetusta (ETY) N:o 574/72 seuraavasti:

1. Korvataan 7 artikla seuraavalla:

"7 artikla

Yleisiä sääntöjä etuuksien päällekkäisyyden estämistä koskevien säännösten soveltamisesta

1. Jos kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan myönnettävät etuudet voivat olla molemminpuolisen pienentämisen, keskeyttämisen tai peruuttamisen kohteena, määrät, joita ei maksettaisi kyseessä olevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen pienentämistä, keskeyttämistä tai peruuttamista koskevia säännöksiä ankarasti sovellettaessa, jaetaan niiden etuuksien lukumäärällä, jotka ovat pienentämisen, keskeyttämisen tai peruuttamisen kohteena.
2. Sovellettaessa asetuksen 12 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan, 46 a artiklan, 46 b artiklan ja 46 c artiklan säännöksiä kyseessä olevat toimivaltaiset laitokset antavat toisilleen pyynnöstä kaiken tarpeellisen tiedon."
2. Sanat "ja asetuksen 46 artiklan 2 kohdan c alakohdan" korvataan 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa sanoilla "ja asetuksen 47 artiklan 1 kohdan a alakohdan".
3. Korvataan 35 artiklan otsikko seuraavalla:

"Työkyvyttömyysetuuksia koskevat hakemukset, jos palkattuun työntekijään tai itsenäiseen ammatinharjoittajaan on sovellettu yksinomaan asetuksen liitteessä IV olevassa A osassa mainittua lainsäädäntöä ja tapauksessa, jota tarkoitetaan asetuksen 40 artiklan 2 kohdassa"

4. Korvataan 39 artiklan otsikko seuraavalla:

"Työkyvyttömyysetuuksia koskevien hakemusten käsittely tapauksessa, jossa palkattuun työntekijään tai itsenäiseen ammatinharjoittajaan on sovellettu yksinomaan asetuksen liitteessä IV olevassa A osassa eriteltyä lainsäädäntöä"

5. Korvataan 46 artikla seuraavalla:

"46 artikla

Vapaaehtoisen vakuutuksen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen kausiin perustuvat määrät, joita täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan 1 kohdan b alakohdan säännösten mukaan ei saa ottaa huomioon

Etuuden teoreettisen ja todellisen määrän laskemiseksi asetuksen 46 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti, sovelletaan täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa säädettyjä sääntöjä.

Asetuksen 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti laskettua todellista maksettavaa määrää korotetaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen sellaisia kausia vastaavalla määrällä, joita ei ole otettu huomioon täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan. Tämä korotus lasketaan sen jäsenvaltion lainsäädännön säännösten mukaisesti, jonka mukaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen kaudet ovat täyttyneet.

Asetuksen 46 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu vertailu on tehtävä edellä sanottu korotus huomioon ottaen."

6. Korvataan 47 artikla seuraavalla:

"47 artikla

Vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen kausia vastaavien maksettavien määrien laskeminen

Jäsenvaltion laitos laskee soveltamansa lainsäädännön mukaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen kausia vastaavan maksettavan määrän, johon asetuksen 46 a artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan ei sovelleta toisen jäsenvaltion peruuttamista, alentamista tai keskeyttämistä koskevia sääntöjä."

7. Korvataan 48 artiklan 1 kohta seuraavalla:

"1. Lopulliset päätökset, jotka jokainen kyseessä oleva laitos on tehnyt, toimitetaan edelleen käsittelevälle laitokselle. Jokaisessa päätöksessä on eriteltävä oikeussuojakeinot ja määräajat, jotka kyseisessä lainsäädännössä on säädetty muutoksenhauille. Saadessaan kaikki tällaiset päätökset käsittelevä laitos antaa ne tiedoksi hakijalle tämän omalla kielellä yhteenvetona esitetyssä selvityksessä, johon mainitut päätökset liitetään. Määräajat muutoksenhakua varten alkavat vasta päivästä, jolloin hakija saa yhteenvetona esitetyn selvityksen."

8. Korvataan 49 artikla seuraavalla:

"49 artikla

Etuuksien laskeminen uudelleen

1. Asetuksen 43 artiklan 3 ja 4 kohdan, 49 artiklan 2 ja 3 kohdan ja 51 artiklan 2 kohdan säännöksiä sovellettaessa sovelletaan täytäntöönpanoasetuksen 45 artiklan säännöksiä soveltuvin osin.

2. Kun on kysymys etuuden uudelleen laskemisesta, peruuttamisesta tai keskeyttämisestä, tällaisen päätöksen

tehnyt laitos antaa asiasta viipymättä tiedon sille, jonka etua asia koskee, ja jokaiselle laitokselle, josta sanotulla henkilöllä on vahvistettu oikeus etuuteen, jos on tarpeellista, käsittelevän laitoksen välityksellä. Päätöksestä on eriteltävä oikeussuojakeinot ja määräajat, jotka kyseisessä lainsäädännössä on säädetty muutoksenhauille. Määräajat muutoksenhakua varten alkavat vasta päivästä, jolloin se, jonka etua asia koskee, saa päätöksen."

9. Korvataan 107 artiklan 1 kohta seuraavalla:

"1. Seuraavia säännöksiä sovellettaessa:

a) asetus: 12 artiklan 2, 3 ja 4 kohta, 19 artiklan 1 kohdan b alakohdan viimeinen virke, 22 artiklan 1 kohdan ii alakohdan viimeinen virke, 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan viimeistä edellinen virke, 41 artiklan 1 kohdan c ja d alakohta, 46 artiklan 4 kohta, 46 a artiklan 3 kohta, 50 artikla, 52 artiklan b kohdan viimeinen virke, 55 artiklan 1 kohdan ii alakohdan viimeinen virke, 70 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta ja 71 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan viimeistä edellinen virke;

b) täytäntöönpanoasetus: 34 artiklan 1 kohta ja 120 artiklan 2 kohta;

toisessa kansallisessa valuutassa osoitettujen määrien muuntokurssi kansalliseksi valuutaksi on komission laskema kurssi ja perustuu 2 kohdassa määritellyn viitekauden aikaiseen kuukausittaiseen keskimäärään näiden valuuttojen vaihtokurssissa, joka annetaan komissiolle tiedoksi Euroopan valuuttajärjestelmää varten."

4 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa sen julkaisemista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 30 päivänä huhtikuuta 1992.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

José da SILVA PENEDA